

**РОДЖЪР ЗЕЛАЗНИ, РОБЪРТ
ШЕКЛИ
ПРОСТО ШЕМЕТЕН ФАРС**

Част 3 от „Аззи“

Превод от английски: Светлана Комогорова, 1996

chitanka.info

*На Нанси Апългейт, с благодарност
за кръвта, потта и сълзите*

Роджър Зелазни

На съпругата ми Гейл, с цялата ми любов

Робърт Шекли

ЧАСТ ПЪРВА

ГЛАВА 1

Илит се поздрави с късмета си. Бе избрала разкошен ден за пътуването от Небесата до малкото спретнато гробище край Йорк, Англия. Беше края на май. Слънцето грееше величаво. Разни птички палуваха из мъхнатите клони на дърветата, кацаха по оградата и пееха с цяло гърло. А най-хубавото беше, че дузината поверени й ангелчета бяха много, много добрички — дори за ангелчета.

Младежта си играеше кротко из гробището. Илит тъкмо бе започнала да се поотпуска, когато изведнъж на по-малко от десет крачки от нея нещо избухна и се появи жълт облак дим. Разнесе се мирис на сяр. Щом димът се поразсея, пред нея изникна нисичък рижав демон, обвит в черна мантия. Лицето му наподобяваше лисича муцуна.

— Аззи! — извика Илит. — Какво правиш тук?

— Рекох да си почина малко от адските работи, да поразгледам малко свети местенца — обясни Аззи.

— Да не си решил да сменяш ориентацията?

— Аз да не съм като тебе. — Аззи намекваше за предишната кариера на Илит, навремето тя беше вещица. — Тия твоите са симпатяги — махна той с ръка към ангелчетата.

— Ужасно са добрички, нали ги виждаш — отбеляза Илит.

— Че те ангелите поначало са си такива, нищо ново не ми казваш.

Всъщност ангелчетата тъкмо бяха почнали да тичат из гробището и да се карат. Тъничките им медени гласчета се извисиха в простора:

— Я виж какво намерих! Гробницата на свети Ателстан Лицемерни!

— А, така ли? Аз пък намерих надгробния камък на света Анна Нервозна, а пък тя е много по-важна, ако искаш да знаеш!

Всички ангелчета бяха като вадени от един калъп — с надути физиономийки и униформени, гладки медноруси къдрици, подредени в прическа „паж“ — тъкмо тя беше страшно на мода него век. До едно

бяха с пълнички крилца, покрити все още с млечна перушина, и скрити под пътни наметала в бяло и розово. Обичайно беше ангелите, които посещават Земята, да крият крилете си.

Не че някой щеше да се изненада, ако види ангел през онази година — по-точно, 1324-а година. Всеки знаеше, че ангелите непрекъснато и най-редовно сноват между Небето и Земята, както и таласъмните, дяволите и останалите свръхестествени същества, съумели да оцелеят след смяната на главните богове — наред с няколко нередовни безсмъртни създания, които никой не бе успял досега да определи точно какво са. Ренесансът си беше доста еkleктична епоха, що се отнася до божествата.

— А ти какво правиш тук, Илит?

Красивата чернокоса вещица обясни, че се е съгласила да придружава ангелските пуберчета на обиколката из Прочутите свети места на Англия — част от летния им курс по вероучение. Илит — вероятно заради миналото си на вещица, подчинена на Злото, преди да мине на другата страна заради любовта си към един млад ангел на име Бабриел — смяташе, че е много хубаво младите да се образуват по религиозните въпроси. Все трябваше да поназнайват нещо, та когато хората ги питат за едно или друго, Небето да не се черви заради отговорите им.

Отправната им точка бе Полето на мъчениците в Северна Англия. То бѣкаше от прочути гробници и ангелчетата най-усърдно издирваха кого къде са насадили.

— Ей тука са погребали света Сесилия Лековерна — обясняваше едно от тях. — Тъкмо оня ден си приказвах с нея там горе. Помоли ме да кажа една молитва на гроба ѝ.

— Децата май се оправят съвсем добре. Защо не дойдеш с мен? Каня те на обяд — предложи Аззи на Илит.

Навремето Илит и Аззи бяха двойка — в онези дни, когато и двамата бяха създания на Мрака и служеха на Злото. Илит все още си спомняше как лудееше по напетия млад демон с острата лисича муцуна. Е, това беше доста отдавна, разбира се.

Сега тя последва Аззи под разсталия се дѣб и немалко се изненада, когато изведнѣж блесна светкавица и декорът рязко се смени. Внезапно тя се оказа на брега на ширнало се море. На плажа палми клатеха корони. Огромно, дебело червено слънце се бе разплуло

на хоризонта. До ръба на вълните имаше маса, отрупана с какви ли не вкусотии и питиета. А зад масата върху пясъка се бе простряло широко легло, застлано със сатенени чаршафи и покрито с безброй възглавнички, в каквито ти душа иска размери, форми и цветове. Зад леглото малък хор от сатири пееше изкусителни песни.

— Защо не си полегнеш? — подметна Аззи, който бе придружил Илит на новото място. — Ще те нагостя с грозде и леден шербет и отново ще познаем насладите, на които се радвахме преди. Общо взето, твърде отдавна, а?

— Хей, я по-леко! — охлади Илит мераците на Аззи. — Забравяш, че съм ангел все пак!

— Изобщо не съм забравил — отвърна Аззи. — Само си помислих, че може би ти се иска да си починеш малко от това.

— Има си правила, които трябва да спазваме.

— Те важат ли за оная ти интрижка с доктор Фауст?

— Беше грешка — каза Илит. — Погрешна преценка от моя страна, направена в състояние на емоционален стрес. Както и да е, после се покаях. Сега съм много добре. Също както преди.

— Само дете заради това се разделихте с Бабриел.

— Не сме скъсали окончателно. Ти пък откъде го разбра?

— Кръчмите в Лимбо^[1] са важни постове за размяна на новини между Рая и Ада.

— Не предполагам, че любовният ми живот е бил предмет на толкова важни клюки.

— Ей, маце, че ти навремето беше голяма работа. Мъкнеше се с мен, не си ли спомняш?

— Ох, Аззи, невъзможен си — въздъхна Илит. — Ако искаш да ме съблазниш, би трябвало да ми разправяш колко съм красива и желана, а не ти колко си важен.

— Абе право да си кажа, вярно, страхотно изглеждаш — призна Аззи.

— Пък ти, както винаги, си страхотно умен. — Илит отмести поглед към брега. — Много красива илюзия си създал, Аззи, само че наистина трябва да се връщам при децата.

Тя прекрачи морската илюзия и се намери отново в църковния двор — тъкмо навреме, за да спре ангелчето Ермита, което се канеше да издърпа ушите на ангелчето Димитри. Не след дълго до нея изникна

и Аззи. Не личеше да е много съкрушен от това, че преди минутка са го отрязали.

— Добре, де... Не мисля, че ме желаеш чак толкоз силно. Не това те притеснява. Какво има, Аззи? — попита го тя. — Какво правиш тук?

— Живея между два поредни ангажимента — усмихна се криво Аззи. — Нямам работа. Дойдох да пообмисля с какво бих могъл да се захвана.

— Тук? В Англия?

— По-точно в средновековието. Това ми е един от любимите периоди в световната история.

— Ама как така си останал без работа? Мислех си, че силите на Злото би трябвало непрекъснато да те товарят със задачи, особено след като се справи по такъв майсторски начин в последното състезание, онова с Фауст.

— Уф! Хич не ми приказвай за него!

— Че защо?

— Съдиите на Ада ме лишиха от истинските почести, които наистина заслужавах, след като Мефистофел така оплете конците. Тия тъпащи в Ада си я карат, все едно положението им е сигурно довеки, и хич не се усещат, че са под постоянната заплаха да им мине модата и да изчезнат завинаги от мислите на човечеството.

— Силите на Злото под заплаха да изчезнат? Че какво ще стане с Доброто?

— Ами и то ще изчезне.

— Не може да бъде! — възкликна Илит. — Човечеството не може да живее без утвърдени представи за Добро и Зло!

— Така ли мислиш? Едно време точно така са живеели. Гърците са живели без абсолютни представи. Римляните — и те.

— Не съм чак толкоз сигурна — поклати глава Илит. — Пък и да е вярно, не мога да си представя човечеството да се върне към този простичък, но доста морално покварен начин на живот.

— Че защо пък не? — попита Аззи. — Доброто и Злото да не са хляб и вода! Човечеството съвсем спокойно може да си кара и без тях!

— Това ли искаш, Аззи? Свят без Добро и Зло?

— Естествено, че не! Аз съм създаден да творя зло, Илит, и то е моето призвание! Вярвам в него. Това, което искам, е да създам нещо

впечатляващо в услуга на така нареченото Зло — нещо, което ще накара човечеството да се замисли, ще грабне вниманието му, ще го върне пак към добрата стара драма на Доброто и Злото, на победата и загубата...

— Мислиш ли, че можеш да го направиш?

— Естествено. Не че искам да се хваля, ама като си намисля нещо, най-често го правя.

— Поне със самочувствието нямаш проблеми.

— Само ако можех да накарам Ананке да мисли като мен! — възкликна Аззи. Ставаше дума за персонифицирания дух на Нуждата, която управляваше боговете и хората по своя неразгадаем начин. — Само че тая дъртофелница като се е вкопчила в тия свои неяснотии...

— Все ще измислиш нещо — успокой го Илит. — Само че вече наистина трябва да се хващам на работа.

— Как изтрайваш тия келеменца непрекъснато да ти висят на главата? — не се стърпя Аззи.

— Да се принудиш да харесваш онова, което е редно да ти харесва, е половината от цаката на това да си добър.

— Ами другата половина коя е?

— Да отрязваш старите гаджета, като вземат да ти правят мили очички. Особено пък ако са демони! Довиждане, Аззи, желая ти късмет.

---

[1] Преддверие на ада, а в английския език „limbo“ означава още: склад за непотребни вещи, затвор и забрава, в текста думата се използва и в четирите смисъла. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 2

Предрешен като търговец, Аззи влезе в близкия град Йорк. Тълпите се стичаха към централния площад и той се остави да го влачат през тесните, виещи се улички. Хората бяха в празнично настроение, но Аззи не знаеше причината.

В средата на площада стърчеше дървена платформа. На нея се играеше някаква пиеса. Аззи реши да погледа. Да се поставят пиеси за народа, беше сравнително ново изобретение. И изведнъж то се бе превърнало в страхотен хит, завладял цяла Европа.

Всичко беше много просто и ясно. Актьорите излизаха на откритата сцена и се преструваха, че са съвсем други хора. Ако никога не си го виждал преди, си е направо вълнуващо. Аззи бе изгледал сума ти пиеси през живота си (а пък той си беше дълъг, дума да няма) — като почнеш още от примитивните „танци на козлите“^[1] в древна Елада, та се смяташе за доста сведущ по тия въпроси, в края на краищата не беше пропуснал премиерата на нито една от великите драми на Софокъл. Само че тая постановка в Йорк не беше танц на козлите, за Софокъл пък да не говорим. Това беше реалистична драма — и актьорите си говореха като мъж и жена.

— Е, Ной, какво ново? — обади се Ноевица.

— Жено, току-що получих божествено прозрение.

— Ти на туй новина ли му викаш? — презрително измърмори госпожа Ной. — Че ти нещо друго вършиш ли, драги ми Ной, освен да се разкарваш из пустинята и току да ти щукват разни прозрения? Така ли е, деца?

— Точно тъй си е, мамо — обади се Яфет.

— Тъй, тъй — подкрепи го Хам.

— По-вярно не може и да бъде — заключи Сим.

— Господ, господарят наш, ми говори — продължи Ной. — Заповяда ми да взема кораба, който току-що построих, и да натоваря всички на борда, защото ще прати дъжд, що всичко ще удави.

— Туй пък отде го разбра?

— Чух Гласа Господен.

— Ух, съвсем си се ошашавил с тия твои гласове — измърмори госпожата. — Ако си мислиш, че ще хукна да се качвам на онова смахнато корито с тебе и децата само щото пак си чул някакъв глас, хич не си познал.

— Знам, че ще е малко претъпкано — заобяснява Ной, — особено като натоварим и животните. Но няма защо да се тревожим. Господ ще се погрижи за нас.

— Животни ли? — усъмни се госпожа Ной. — Ти за животни нищо не си казал.

— Тъкмо бях стигнал дотам. Точно това Господ иска от мен. Да спася животните от Потопа, който ще прати.

— За какви животни ми приказваш? Кученца, котенца...?

— Господ иска да вземем с нас не само кученца и котенца — смънка Ной.

— Ами какво друго?

— Ами от всичко живо.

— По колко от всичко живо?

— По чифт от всеки вид животни.

— От всеки вид? Ама от всичките?

— Точно такава му е идеята.

— Искаш да кажеш — и плъхове?

— Да. Два.

— И носорози?

— Абе вярно, че ще ни попритеснят... Но да, и носорози.

— Ами слонове?

— И тях ще сместим някак.

— Ами моржове?

— Много ясно, че и моржове! — ревна Ной. — Господ ми даде съвсем ясни наставления! От всички — по чифт.

Госпожа Ной изгледа мъжа си така, все едно да бе казала на глас: „Горкият Ной, пак се е нарязал тоя дъртак и пак ги бръцолови някакви.“

Публиката умираше от кеф. В импровизирания театър имаше около стотина души, изтегнаги се по пейките. При репликите на госпожа Ной те виеха от възторг и тропаха с крака. Бяха предимно градски бедняци и селяни — такава публика се бе събрала да гледа този миракъл^[2], който скоро щеше да стане апокриф — „Ной“.

Аззи седеше в ложа, издигната на специално скеле вдясно от сцената. Тези места бяха предназначени за заможните граждани. Оттук можеше да вижда как се преобличат актьорите, които играеха жените на Ноевите синове. Можеше да се излегне удобно и да не усеща зловонието на немитите народни маси, за които всъщност бяха предназначени тези пиеси с техните непререкаеми морални поуки и предвзети аргументи.

Пиесата продължи. Ной натовари кораба си. Заприиждаха дъждовете. Някакъв дръвник се изкачи на една стълба и заизлива вода по сцената от една тенекия — играеше началото на дъжда, продължил четиридесет дни и четиридесет нощи. Аззи се обърна към добре облечения мъж, седящ зад него в същата ложа:

— Прави, каквото ти нареди Господ, и всичко ще ти е наред! Колко тривиално заключение и как не важи то за всекидневието, в което нещата се подреждат по най-странен начин, без значение какви са причините и последствията им...

— Мъдра мисъл — отвърна човекът. — Но имайте предвид, сър, че тези истории не са измисляни с оглед на това, да показват живота такъв, какъвто е. Те просто сочат как би следвало да се старее човек да се държи при дадени обстоятелства.

— Да, сър, очевидно — съгласи се Аззи. — Но всичко това си е гола пропаганда. Не сте ли желали някога да гледате пиеса, написана с повече въображение, а не подобен буламач от проповеди, навързани една за друга като наденици? Не бихте ли искали да гледате пиеса, чийто сюжет не е окован в престорения детерминизъм на стандартния морал?

— Би прозвучала много свежо, предполагам — съгласи се мъжът. — Но едва ли произведение с подобна философска основа би могло да бъде създадено от поповете, които поначало ги пишат тия работи. Може би бихте искали да кажете още нещо по въпроса, сър, след пиесата — и край едно буренце с бира?

— С огромно удоволствие — прие демонът. — Аз съм Аззи Елвул, по професия джентълмен.

— А аз съм Питър Уестфал — представи се непознатият. — Търговец на зърно. Магазинът ми е до катедралата „Свети Григорий в полята“. Но вижте, актьорите отново започват.

Пиесата не стана по-добра. След като свърши, Аззи придружи Уестфал и няколко негови приятели до „Знакът на шарената крава“ на улица Холбек, край главната улица. Съдържателят донесе буренцата. Ливна се бира. Аззи поръча за всички овнешко с картофи.

Уестфал бе получил известно образование в някакъв бургундски манастир. Той беше едър мъж на средна възраст, червендалест и почти плешив. Жестикულიраше обилно и беше склонен към подагра. След като отказа месото, Аззи го заподозря във вегетарианство — един от отличителните белези, по които можеш да разпознаеш еретик-катар^[3]. Не че това имаше значение за демона, но той си го отбеляза за всеки случай — можеше и да потрѣбва. А сега следваше да си поговори с Уестфал и неговата компания за пиесата.

* * *

Когато Аззи се оплака, че на пиесата ѝ липсвала оригиналност, Уестфал забеляза:

— Всъщност, сър, никой и не очаква от нея оригиналност. Това е история с най-поучително внушение.

— На туй ли му викаш поучително внушение? — тросна се Аззи. — „Ти си трай, пък всичко ще се нареди“? Много добре знаеш, че което колело скърца, него смазват — ако не се оплачеш, нищо няма да се промени! В историята за Ной Господ се проявява като тиранин. Трѣбва някой да Му се възпротиви! Кой казва, че Господ винаги е прав? Не може ли човек сам да преценява? Ако бях драматург, щях да напиша нещо къде-къде по-свястно!

Уестфал реши, че мислите на Аззи са необичайни и провокиращи, и му се прищя да го ступа, но забеляза, че младежът има странното излъчване на човек, свикнал да командва. А се знаеше, че хората от Двора често се предрешват като обикновени джентълмени, за да хващат по-лесно на тясно непредпазливите. И така, Уестфал запази съмненията за себе си и най-накрая използва късния час като извинение, за да се оттегли.

След като компанията си трѣгна, Аззи поостана в кръчмата. Не беше сигурен какво да предприеме. Хрумна му да проследи Илит и пак да опита хитрините си за съблазняване, но осъзна, че това няма да е

добър ход. Вместо това реши да потегли към континента, както смяташе отначало. Замисли се — дали да не постави своя собствена пиеса? Пиеса, която ще тръгне право срещу тия „морални драми“ с техните блудкави поучения. Неморална драма!

---

[1] Обредни танци, от които се е зародила комедията. — Б.пр. ↑

[2] Средновековна религиозно-поучителна драма, чийто сюжет представя чудеса, извършени от светци. — Б.пр. ↑

[3] Катари — привърженици на еретическо учение, повлияно от богомилството и други източни ереси, широко разпространено в Западна Европа през XI–XIII век. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 3

Идеята да постави неморална драма тъй бе обсебила въображението на Аззи, та чак го бе подпалила. Жадуваше за големи дела, както едно време — първо в случая с Принца и после в оная история с Йохан Фауст. Сега пак искаше да направи удар, да смае света — и духовния, и материалния.

Пиеса! Неморална драма! Пиеса, която би създала нова легенда за човешката съдба и сам-самичка, без ничия помощ, би насочила приливите на Късмета към Царството на Мрака!

Знаеше, че задачата хич не е от лесните. Знаеше, че го очаква яка работа. Но знаеше и кой точно е човекът, който би му помогнал да създаде пиесата: Пиетро Аретино. Един ден той щеше да се прочуе като велик европейски ренесансов драматург и поет. Само да можеше да го убеди...

Нейде след полунощ взе окончателно решение: ще го направи!

Аззи прекоси Йорк и излезе сред полята. Нощта бе великолепна — небето бе цялото поръсено с лъскави звезди, блеснали по неподвижната сфера, на която бяха прикрепени. Богобоязливите хорица още преди часове си бяха изпоналягали. Като видя, че наоколо няма жива душа — богобоязлива или не, — той съблече двуредното си сатенено сако и разкопча пурпурната си жилетка. Имаше прекрасни мускули — срещу скромна такса свръхестествените същества можеха да поддържат форма чрез магии, като използваша услугите на една адска служба с рекламен девиз „Зъл дух в здраво тяло“. Щом се съблече, веднага развърза ленената превръзка, която притискаше към тялото демонските му криле, прилични на прилепови. Налагаше се да ги крие, докато обикаля сред хората. Ех, колко бе хубаво отново да разпериш криле! Направи от ленената превръзка бохча за дрехите си и я върза на гръб. Провери дали парите му са на сигурно място — беше губил пари по този начин преди, когато не внимаваше къде ги пъха. Засили се с три скока и се издигна над земята.

Плъзна се напред във времето. Стипчивият му мирис загъделичка неговите ноздри. Полетя и скоро вече се носеше над Ламанша. Зави на североизток. Свежият попътен ветреца го избута до френския бряг за рекордно време.

Утринта го завари над Швейцария. Щом зърна Алпите, се набра и се издигна по-високо. После се появи и познатият му проход Свети Бернар. И скоро вече се рееше над Северна Италия. Въздухът забележимо се бе затоплил дори и на онази височина, на която летеше.

Италия! Обичаше я Аззи тая страна. А Ренесансът, в който току-що беше пристигнал, му беше любимото време. Той се смяташе за ренесансов демон, един вид. Понесе се над лозята и изораните ниви, над хълмчетата и сияйните реки.

Зави на изток и нагласи крилете си според по-тежкия въздух, надигащ се от земята и морето. Сякаш бе навлязъл в обширно сивкавозелено мочурище, проснало се под него, чийто край опираше до Адриатика. И най-сетне стигна покрайнините на Венеция.

Последните жълтеещи лъчи на залязващото слънце огряваха благородния старинен град и проблясваха по водите на каналите. В прииждащия вечерен мрак той едва различи гондолите, сновящи напред-назад по Канале Гранде. Отзад на всяка стърчеше прът със закачен фенер.

ГЛАВА 4

В Йорк старата Мег, прислужницата, чистеше кръчмата, когато Питър Уестфал пристигна за сутрешната си халба бира.

— Г'син Питър — подхвана Мег, — нещо да сте си изгубили снощи? Намерих ей туй, дето седехте снощи с господата.

Тя му подаде малка торбичка — беше или от сърнешка кожа, или от много фин велур.

— О, да. — Уестфал поровичка из кесията си и измъкна петаче. — Вземи, пийни една бира, задето си се притеснила.

Търговецът се върна в къщата си на улица Скапана и се качи в личната си стая на горния етаж. Тя беше просторна, с полегати прозорци-капандури, а мебелировката ѝ се състоеше от три солидни дъбови маси. По масите Уестфал беше наредил какви ли не оръдия на алхимическия занаят. По онова време алхимията и магията вървяха в комплект и бяха достъпни за мнозина.

Придърпа един стол и седна. Разбърза сребърната нишка, стегната около гърлото на торбичката, бръкна с два пръста вътре и внимателно измъкна гладкия жълт камък, който напипа там. Върху него бе гравирен знак, който би могъл да бъде разпознат като еврейската буква алеф.

Уестфал разбра, че това ще да е талисман за заклинания — предмет, който му даваше власт! Такива неща притежаваха най-големите магьосници. С него той можеше да призовава всякакви тъмни сили и да ги командва, можеше да извика из бездната един или няколко духове — зависи как бе настроен талисманът. Уестфал винаги си бе мечтал за талисман, защото без него магиите му нещо хич ги нямаше. Подозираше, че го е изтървал онзи младок със странното излъчване, с когото разговаря снощи след представлението.

Това го накара да се позамисли за момент, в края на краищата талисманът не беше негов. Току-виж собственикът се върнал — нещо толкова ценно и необикновено си го заслужаваше, в такъв случай Уестфал, разбира се, веднага щеше да му го даде.

Тръгна да слага талисмана обратно в меката кесийка, но пак се спря. Едва ли щеше да навреди, ако си поиграеше с него, докато се върне собственикът му. Той със сигурност не би възразил.

Сам-самичък в горната стая, Уестфал се обърна към талисмана:

— Е, добре, хайде сега на работа. Не знам какви магически заклинания трябва да ти пея, но щом си истински вълшебен предмет, ще ти е достатъчно и само да си кажа какво искам. Я ми докарай тука някой дух да му поискам това-онова. И по-живо.

Под погледа му малкото камъче като че изпъшка и въздъхна тежко. Черният знак смени цвета си — първо стана златен, а после се наля в тъмночервено. Захвана да трепери, сякаш вътре в него се криеше малък, но могъщ демон. Взе тънко да жужи.

Светлината в стаята помръкна, сякаш талисманът крадеше сила от слънцето. От пода се надигна прашна вихрушка и се завъртя обратно на часовниковата стрелка. Във въздуха отчетливо заехтяха плътни звуци — все едно мучеше някакво говедо с невъзможни размери. Облак зелен дим изпълни стаята. Уестфал се закашля. Когато най-накрая успя да си поеме дъх, димът тъкмо се разсейваше. Пред очите му изникна млада жена с бляскава черна коса и наперена, ала красива физиономия. Беше облечена в дълга клоширана пола с много плисета и червена копринена блуза със златовезани дракони по нея. Носеше обувки с висок ток и няколко подобрани с вкус бижута. Точно в момента беше страшно ядосана.

— Какво значи това?! — тропна с крак Илит. Талисманът бе я призовал вероятно, защото Аззи последно си бе помислил за нея. Сигурно амулетът бе попил копнежа му.

— Че какво да значи, ами че призовах те — обясни Уестфал. — Ти си дух и сега трябва да изпълняваш, каквото ти кажа. Нали така? — добави той с надежда.

— Не позна. Аз съм ангел, или вещица, ако щеш, а не някакъв си прост дух, и изобщо не съм длъжна да се подчинявам на твоя талисман. Я вземи си го центровай и опитай пак.

— О, извинете. — Но докато Уестфал го каже, Илит вече бе изчезнала.

— По-внимателно този път, ако обичаш — обърна се Уестфал към талисмана. — Доведи ми онзи дух, когото трябва! Хайде де!

Талисманът потрепери, все едно му бе криво, че го гълчат. Издаде мелодичен звук, после втори. Светлината отново помръкна, а после пак засия в пълния си блясък. Нещо изпухтя, появи се кълбо дим и от него излезе мъж, облечен в контешки костюм от тъмен сатен и с островърха шапка. От раменете му се спускаше тежко синьо атлазено наметало, цялото избродирано със златни магически знаци. Имаше брадичка и мустаци и май че беше ужасно вкиснат.

— Сега пък какво! — тросна се той. — Казах на кого ли не, че никой не трябва да ме притеснява чак докато довърша поредната си серия опити! Че как да си гледам научната работа, ако не ме оставят на мира? Ти пък кой си и какво искаш?

— Аз съм Питър Уестфал. Призовах те със силата на този талисман. — И търговецът го вдигна.

— Бил си ме призовал? Абе какви ги дрънкаш? Я дай да го поразгледам. — Братият джентълмен пое талисмана и го доближи до очите си. — По произход е египетски, ама отнякъде ми е познат. Ако не бъркам, този трябва да е от оригиналната серия, в която цар Соломон впрегна една доста многобройна тълпа духове бая отдавна. Мислех си, че всичките вече са ги пенсионирали. Откъде го докопа?

— Няма значение — махна с ръка Уестфал. — Нали го имам, това е важното. И сега трябва да ми се подчиняваш.

— Трябва, тъй ли? Ще я видим ние тая работа! — Изведнъж духът нарасна двойно по размери и пристъпи заплашително към Уестфал. Уестфал сграбчи талисмана и го стисна. Хермес изциври и се върна назад.

— Ей, по-полека! — възкликна той. — Не е необходимо да грубиянстваш!

— Този амулет ми дава власт над теб!

— Ох, май тъй излиза — отвърна другият. — Ама, да му се не види, то това си е пълен абсурд! Аз съм бивш гръцки бог и върховен магьосник — наричат ме Хермес Трисмегист!

— Е, май тоя път си намери майстора, Хермес — ухили се Уестфал.

— Май случаят е точно такъв — съгласи се неохотно Хермес. — Ти кой си? Като те гледам, не си магьосник, сигурен съм. — Той се

огледа. — И крал не си, щото това няма как да е дворец. Явно и благородник не си. Какъв си?

— Търговец на зърно съм.

— И как докопа тоя амулет?

— Не ти влиза в работата!

— Сигурно си го изровил на тавана на баба си!

— Няма значение откъде го имам! — Уестфал конвулсивно стисна амuleта.

— Ей, я не се връзвай толкоз! — трепна в спазъм Хермес. — Ух, тъй по-бива.

Сврхестественият пое дълбоко въздух и си замърмори някакви литании за успокоение. Не му беше времето да се гневи, без значение колко справедлив бе гневът му. Тоя тъп смъртен наистина имаше власт над него — древният амулет му я подсигуряваше. Как ли го бе докопал? Сигурно го е свил отнякъде, защото очевидно нищо не разбираше — или разбираше съвсем малко — от Изкуството.

— Господарю Уестфал — обади се Хермес, — признавам властта ти над мен. Наистина трябва да ти се подчинявам. Кажи ми какво искаш и да не губим повече време.

— Е, тъй те искам — ухили се Уестфал. — Първо, искам един чувал златни монети, прецизно изсечени, които да мога да харча, когато и както си поискам. Английски, френски или испански монети ще свършат добра работа, ама само да не са италиански — тях винаги ги поръбват зле. Искам също и една староанглийска овчарка от добро потекло, като тия на краля. Стига за начало, но после ще искам и други неща.

— По-полека — разпери ръце Хермес. — Колко желаниа мислиш, че съм длъжен да ти изпълня?

— Колкото си искам! — провикна се Уестфал. — Защото амuleтът е мой! — Размаха го бурно и Хермес се сгърчи от болка.

— Ей, ама не така, де! Ще ти донеса, каквото искаш! Само ми отпусни ден-два! — И с тези думи Хермес изчезна.

Не видя никакъв зор с намирането на онова, което Уестфал искаше. В една пещера под Рейн държеше сума ти чували със златни монети — пазеха ги джуджетата, останали без работа след Залеза на боговете. Староанглийската овчарка пък въобще не беше проблем —

Хермес съвсем лесно отмъкна песа от някакъв кучкарник край Спотисууд. После се върна в Йорк, в стаята на Уестфал.

ГЛАВА 5

— Добро куче, добро куче. Сега иди в ъгъла и легни — потупа го Уестфал.

Староанглийската овчарка, все още почти кутре, го изгледа и излая.

— Не е много добре обучено — намръщи се търговецът.

— Ей, нищо не си споменава за това, обучено ли го искаш или не! — запротестира Хермес. — Родословието му е цели два лакътя дълго!

— Хубаво куче е — призна Уестфал. — Пък и златото го бива — погледна той надолу. До краката му лежеше издуто кожено чувалче, натъпкано догоре с монети.

— Радвам се, че си доволен — рече Хермес. — Сега, ако наредиш на оня амулет да ме освободи и му кажеш, че вече не съм ти подвластен, всеки ще може да си гледа работата.

— Я не бързай толкоз! — скастри го Уестфал. — Имам още желаниа и ще те накарам да ми ги изпълниш.

— Ама аз си имам работа! — измрънка Хермес.

— Потърпи, потърпи. Още за малко ми трябваш, драги ми Трисмегист и ако ме слушаш, накрая току-виж ми хрумнало, че не би било лошо да те пусна.

— Не е честно! — жално проточи Хермес. — Хайде, да ти изпълня някое и друго желание от уважение към талисмана, мътните го взели, това както и да е. Само че ти злоупотребяваш с положението!

— Магията служи, за да злоупотребяваш с хората чрез нея — изрече Уестфал с назидателен тон.

— Не си насилвай късмета — обади се Хермес. — Представа си нямаш с какво си играеш.

— Айде стига сме си приказвали — срязва го Уестфал. — Слушай сега внимателно, Хермес. Преди да призова тебе, талисманът ми доведе другиго. Една жена. Много красива жена. Сещаш ли се за кого ти говоря?

Хермес Трисмегист затвори очи и се съсредоточи. После ги отвори.

— Чувството ми за свръхсетивно познание долавя, че си призовал един ангел Господен, бивша вещица, на име Илит.

— Откъде го разбра?

— Свръхсетивното зрение си ми е присъщо — обясни Хермес. — Ако ме пуснеш, ще те науча и тебе.

— Зарежи я тая. Онова, което искам, е да доведеш онази дама — Илит ли се казваше? Искам да ми я докараш.

— Съмнявам се, че ще поиска да дойде. — Хермес изгледа Уестфал с любопитство. Изобщо не бе предвидил такъв обрат.

— Хич не ми пука иска ли, не ще ли. Още щом я погледнах, тя разпали въображението ми. Аз я желая.

— Илит направо страхотно ще си падне — измърмори Хермес под носа си. Познаваше ѝ характерчето. Илит се бе борила за равноправието на женските духове в Космоса много преди на Земята въобще да се сетят за нещо подобно.

— Ще ѝ се наложи да свикне с мен — рече Уестфал. — Смятам да притежавам тази жена по всеки начин, по който мъж може да притежава жена.

— Не съм в състояние да я накарам да се съгласи с подобно нещо. Възможностите ми си имат граници. Нямам никакво влияние над женската душа.

— Че ти няма да я караш с нищо да се съгласява. Това е моя работа. Просто трябва да я поставиш в моя власт.

Хермес се позамисли.

— Уестфал, искам да бъда откровен с теб. Притежанието на магическа сила май ти е поразмътило акъла. Тая работа, дето си я наумил с Илит, хич не е хубава. Забъркваш се в нещо, дето въобще не ти трябва да припарваш до него.

— Млък! Ще правиш каквото ти казвам! Очите му блестяха трескаво.

— Е, твоята да бъде. — И Хермес се измъкна, като се чудеше на безпогрешния начин, по който хората си навличат бели на главата, в ума му взе да просветва план, който би донесъл облага и на самия него, и на останалите олимпийци. Сега те бяха наблъскани в един от недействителните светове, наречен Следсияние. Но първо трябваше да

закара Илит на Уестфал, а това май щеше да се окаже не чак дотам лесно.

ГЛАВА 6

Хермес реши да отиде на едно от любимите си места — старо святилище на остров Делос в Егея, построено в негова чест преди хиляди години. Приседна, взря се в тъмното като вино море и взе да обмисля положението.

Макар Хермес да бе сред първите дванайсет олимпийци, когато, скоро след смъртта на Александър Велики и раждането на суеверния рационализъм във Византия, цялата гръцка работа се разсъхна, него не го сполетя участта на останалите богове. Тия последните не можаха да си намерят място в новия свят, възникнал с елинистичната епоха. А щом се появи и новата религия, изгубиха всякакви шансове. Вярващите ги зарязаха до един; обявиха ги за несъществуващи и най-накрая ги принудиха да водят жалкото съществуване на сенки в царството, наречено Следсияние. Следсияние си беше мрачно място, почти като древногръцкия подземен свят. Хермес се радваше, че не му се наложи да живее там.

Тогавя успя да прескочи трапа, защото открай време си имаше вземане-даване с магиите. Още от зората на съществуването той най-дейно участваше в призоваването на отвъдни сили. Бе възникнала цяла система от знания, за която се смяташе, че се дължи на неговото вдъхновение. „Корпус Херметикум“, приписван на Корнелий Агрипа, и много други произведения се бяха превърнали в душата на ренесансовата магия. А Хермес бе нейният бог покровител.

Пък се оказа полезен за човечеството и в други отношения. Биваше го да основава разни неща, пък и открай време го свързваха с медицината заради жезъла, който често мъкнеше със себе си — спомен от египетския му период, когато се подвизаваше като Тот.

Беше, общо взето, дружелюбен бог, много по-достъпен от останалите. От години вече редовно дискутиреше разни неща с магьосници човеци, които до един се отнасяха към него с уважение. Но сега за първи път някой го бе призовал пряко волята му и го бе накарал да му се подчини, без значение дали иска, или не. Хич не му хареса.

Проблемът беше, че изобщо не знаеше как да се оправя в подобни положения.

Та такива тежки мисли го бяха налегнали, докато седеше под стария дъб и гледаше морето. Изведнъж дочу мек шепот. Вслуша се по-внимателно. Някакъв глас му говореше:

— Какъв ти е проблемът, момчето ми?

— Зевсе, ти ли си?

— Аз съм — изшумоля Зевс. — Тоест само призрачната ми същност. Истинският аз съм си в Следсияние, където ни заточиха всичките. Без тебе, разбира се.

— Не е моя вината, че ме оставиха при тях като Хермес Трисмегист — оправда се Хермес.

— Никой не те обвинява, сине. Просто констатирам.

— Не разбирам как въобще може да си тук — учуди се Хермес. — Ако ще и като призрачна същност.

— По особено благоволение. Мога да изявявам същността си там, където цъфти дъб, и туй хич не е лошо, като се имат предвид сегашните обстоятелства и широкото географско разпространение на дъба. Май нещо те човърка. Какво има, Хермес? Хайде, довери се на стария си татко.

Хермес се поколеба. Нямаше доверие на Зевс. Никой от олимпийците му нямаше доверие. Помнеха какво стори на баща си Кронос — кастрира горкия дърт пръч и разхвърля зарзаватите му из морето. Знаеха, че Зевс се страхува да не би да го сполети същата съдба, и все гледаха да го уверят, че никой не му мисли нищо подобно. Дори и мисълта за това го правеше докачлив и ако бе непостоянен и коварен, то беше само защото това бе най-безопасният начин да опази оная си работа здрава и читава. Хермес знаеше всичко това, но знаеше и че си струва да си поприказваш със Зевс.

— Татко Зевс, аз съм във властта на смъртен.

— Така ли?! Че как стана тая работа?

— Помниш ли ги онези печати, дето цар Соломон впрегна с тях някои от нашите? Ами някои от тях още са в употреба. — И Хермес му разказа цялата история. — И сега какво да правя? — завърши той.

Зевс прошумоля в листата:

— Тоя човек бая те е омотал. Карай нататък, но внимавай какво става. Веднага щом се появи някаква възможност, действай рязко и

незабавно.

— Това го знам — прекъсна го Хермес. — Какво си ми заобяснявал очебийни неща?

— Защото познавам угризенията ти, синко. Хвана се ти с тия нови хора с техните объркани представи за старите богове. Прилъгаха те с големите си приказки. Мислиш си, че е голяма философия тая тяхна магия. Чуй сега какво ще ти кажа. Цялата тая работа, магията, де, е въпрос на власт. Толкоз. А пък властта се състои от девет десети мошеничество.

— Добре де, хайде стига — измърмори Хермес. — Та какви да ги върша, че да успея да хвана онази вещица за Уестфал?

— Това да ти е проблемът. Иди при сестра си Афродита и ѝ поискай за малко кутията на Пандора. Напоследък си държи бижутата в нея. Страхотен капан за души е.

— Вярно бе, капан за души! И какво да правя с него?

— Е, нали ти си великият магьосник. Сети се сам!

Малко по-късно Хермес се появи в гробището на Йорк, предрешен като ексцентричен стар джентълмен. Носеше под мишница пакет, увит в амбалажна хартия и вързан с канап. Приблужи Илит и рече с преправен глас:

— Госпожица Илит? Един ваш приятел ме помоли да ви предам това.

— Аззи ми е изпратил подарък? Колко мило!

Тя махна хартията и без да се замисли, отвори кутията. На капака имаше огледало, искрящо, омайно, шарено огледало — тя си спомни, бе виждала такива във Вавилон и в Египет — вълшебно огледало, капан за души, мама му стара, някой ѝ беше пробутал тоя изтърган номер! Тя бързо извърна очи, но беше твърде късно. Точно в този миг душата ѝ излетя през устата като мъничка прозрачна пеперудка. Огледалото я улови и я придърпа. Тялото на Илит мигом се строполи. Хермес успя да я подхване и нежно я положи на земята. После затвори капака на кутията с решителен трясък. Овърза здраво кутията със златоткана нишка, а сетне хвана за петаче двама работници, които тъкмо обядваха, да пренесат тялото през града до дома на Уестфал. „Ей, я по-внимателно! Да не я повредите, ей!“ Двамцата май леко се

шашардисаха. Хич не бяха сигурни, че вършат нещо редно, но Хермес им обясни, че е лекар, който може да съживи нещастната дама, очевидно претърпяла шок вследствие на зловредни зодиакални влияния. При едно толкова благовидно и научно обяснение и двамата престанаха да задават повече въпроси, в края на краищата просто следваха нарежданията на доктора.

ГЛАВА 7

Уестфал се зачуди къде ли се бави толкова Хермес, но реши, че явно не ще да е лесна работа да отмъкнеш жена току-така. Чудеше се и на себе си: обикновено не действаше по този начин. Дали пък някакво свръхестествено същество не бе обсебило съзнанието му и по подмолен начин не му бе подсказало да я поиска? Не беше много сигурен, но усещаше, че тук е замесено нещо ненормално, нещо отвъд законите на магията, нещо, което си действаше по своя си начин и според това, какво му уйдисва, или се разкриваше, или не.

Дългият следобед се изниза; Уестфал намери в килера буца сирене и краищник хляб. Притопли супата от снощи на печката в ъгъла и надrobi хляба в нея. Поля вечерята с паница вино и кротко задряма в креслото. Тъй си кротуваше, когато изведнъж чу шум — сякаш въздухът се раздра. Рипна на крака.

— Доведе ли жената?

— Което трябваше да изпълня, изпълних. — Хермес размаха ръка, за да разпръсне облаците дим, придружили пристигането му. Облечен беше със същите дрехи, но този път носеше под мишница малко, богато орнаментирано дървено ковчеже.

— Какво има вътре? — любопитства Уестфал.

Точно тогава някой тежко затропа по стълбите. „Вратата, ако обичате!“ — извика гъгвив глас. Уестфал отвори. Влязоха двама здравеняци, който мъкнеха тялото на красива млада дама. Тя беше в безсъзнание, бледа като самата смърт.

— Къде да я слагаме? — попита онзи откъм главата.

— Ей тук, на тая кушетка. Леко!

Хермес плати на носачите и ги изпрати. Обърна се към Уестфал:

— Ето, тя е в твоя власт. Имаш тялото ѝ. Само че те съветвам да не се и опитваш да си играеш с него без позволението на дамата.

— Но къде е тя? — попита Уестфал. — Съзнанието ѝ, искам да кажа?

— Искаш да кажеш, душата ѝ — поправи го Хермес. — Ей тука, в тая кутия. — Той я сложи на една от масите. — Отвори я, когато си

щеш — душата ѝ ще излети и ще съживи тялото. Само че много да внимаваш. Дамата е, меко казано, ядосана. Никак не ѝ се е харесало да я призовават, докато се опитва да върши съвсем други работи.

— Наистина ли душата ѝ е в кутията? — Уестфал вдигна дървеното ковчеже със сребърни инкрустации и го раздруса. Дълбоко отвътре се дочу писък и сподавена ругатня.

— Е, сега самичък се оправяй — каза Хермес.

— Ама какво трябва да правя?

— Е, това сам си го решаващ.

Уестфал отново взе кутията и внимателно я разклати.

— Госпожице Илит? Вътре ли сте?

— На бас, че съм тука, гадна свиня такава! Я отвори капака да изляза, че да видиш само какво ще ти се случи!

Уестфал пребледня и затисна капака с две ръце.

— Ох, мале! — погледна той Хермес.

Хермес сви рамене.

— Ядосана е — изхленчи Уестфал.

— На мене ли го казваш?

— Ама... Аз какво да правя с нея?

— Нали я искаше — отбеляза Хермес. — Предполагах, че вече си бил наясно какво да я правиш.

— Е... не съвсем.

— Съветвам те да се опиташ да се разбереш с нея. И без това ще ти се наложи.

— Май ще я потуля някъде за известно време тая кутия.

— И ще сбъркаш.

— Защо?!

— Ако не наблюдаваш кутията на Пандора непрекъснато, онова, което е вътре, може да се измъкне навън.

— Не е честно!

— Аз играх честно с тебе, Уестфал. Да знаеш, в тия неща винаги си има някакъв номер. Е, късмет.

Пригответи се да изчезне.

— Помни — обади се Уестфал, — талисманът е още у мен. Мога да те викна, когато си ща!

— Не бих те съветвал — рече Хермес и изчезна.

Уестфал изчака, докато се разсея и последният дим, и се обърна към кутията.

— Госпожице Илит!

— К'во?!

— Може ли да си поговорим двамата, аз и вие?

— Отвори тая кутия и ме пусни. Да видиш само как ще си поприказваме!

Уестфал чак се разтрепери — такъв гняв излъчваше гласът ѝ.

— Може би трябва да поизчакаме — промърмори той. — Трябва да я обмисля малко тая работа.

Като не обръщаше внимание на лютите клетви, които се носеха от кутията, той отиде в другия край на стаята и седна да мисли. Без да отлепя очи от кутията обаче.

Постави я на нощното си шкафче. Нямахше как изобщо да не спи, но се събуждаше на пресекулки, за да се увери, че Илит си седи там вътре. Притесняваше се да не би да се измъкне самичка навън. Взе да сънува как тя се гласи да отвори кутията или как през нощта капакът се е отворил. Понякога събужданията бяха придружени с писък.

— Вижте, госпожице — рече той накрая, — какво ще кажете да забравим цялата тази история? Аз Ви пускам, пък Вие си ме оставяте на мира. Става ли?

— Не!

— Защо? Какво искате?

— Обезщетение — отвърна Илит. — Тия работи не се уреждат току-така, Уестфал.

— Какво ще направите, ако ви пусна?

— Честно да си кажа, не знам.

— Ама няма да ме убиете, нали?

— Мога. Като нищо.

Никакъв изход отникъде.

ГЛАВА 8

Пиетро Аретино малко нещо се изненада, когато него ден — във Венеция, през 1524 година — на вратата му почука рижав демон. Но само малко. Аретино бе приел за свой принцип никога да не губи самообладание, каквото ще да става.

Беше едър мъж. Собствената му коса също бе рижа и се спускаше от високото му чело. Тъкмо бе навършил тридесет и две години този месец, а целия си съзнателен живот бе прекарал като поет и драматург. Стиховете му, съчетаващи върховен цинизъм с изтънчено чувство за рима, се рецитираха и пееха навред — от едното къоше на Европа, та чак до другото.

Аретино си живееше доста добре от скъпите подаръци, които крале, благородници и прелати непрекъснато му пробутваха — току-виж го склонили да се въздържи от нападки и подигравки по техен адрес. „Умолявам Ви, вземете този златен поднос, добри ми Аретино, и бъдете така любезен да не ме включвате в последната си балада.“ Когато на вратата се почука, той реши, че сигурно пак ще да е нещо такова. Отвори сам — прислужникът му вече си бе тръгнал. И само един поглед му бе достатъчен да разбере, че този тип пред него не е земно създание. Не, от тая личност с лисичата физиономия и със светналия поглед определено лъхаше нещо свръхестествено. Аретино беше чувал за такива работи, но му се случваше за първи път.

— Добър ви вечер, господине — рече Аретино. Поддържаше уважителен тон, докато разбере с кого му предстои тепърва да се заяжда. — По някаква работа ли ви трябвам? Мисля, че лицето ви ми е непознато.

— Не сме се срещали преди — кимна Аззи — и все пак ми се струва, че познавам Божествения Аретино — чрез пищната проникателност на неговите стихове, в които разумната поука и смехът неизменно вървят ръка за ръка.

— Хубаво го казахте, господине — отвърна Аретино. — Но мнозина твърдят, че в моите стихове няма ни морал, ни поука.

— Те се заблуждават — възрази Аззи. — Да се присмиваш над хорското лицемерие — а вие владееете това до съвършенство, скъпи ми поете, — означава да изтъкваш достойнствата на онова, което църковниците имат обичай твърде ревностно да отхвърлят.

— Говорите дръзко, господине. Защищавате онези деяния, които хората смятат за Зло.

— И все пак хората се впускат в Седемте смъртни греха с такова усърдие, каквото комай не проявяват във високо-духовния си стремеж към Доброто. Дори и в Ленистта се впускат с по-голямо усърдие, отколкото в преследването на добродетелното благочестие.

— Господине — рече Аретино, — вашата гледна точка е и моя. Но нека не стоим тук на прага като две дърти клюкарки. Заповядайте в дома ми и ми позволете да ви наляя чаша прекрасно вино, което скоро донесох от Тоскана.

Аззи последва Аретино. Къщата му — или по-скоро неговото палацо — бе малка, ала великолепна. Подовете бяха покрити с дебели килими, личен подарък от самия дож; в бронзовите канделабри горяха високи восьъчни свещи, а пламъците хвърляха издължени отблясъци по кремавите стени.

Аретино го заведе в стая с нисък таван, украсена с килими и картини по стените. Един мангал разсейваше зимния мраз, все още доловим във въздуха. Той покани с жест Аззи да се разположи удобно и му наля чаша искрящо червено вино от кристална гарафа, която стоеше самичка на една близка масичка.

— Е, господине — каза Аретино, след като всеки отпи за здравето на другия, — кажете ми с какво мога да ви бъда полезен.

— По-скоро бих рекъл — подхвана Аззи, — че аз бих желал да ви бъда полезен — та вие сте най-видният поет и сатирик в Европа, а аз съм прост меценат, който желае да осъществи едно начинание, свързано с изкуството.

— Какво точно имате предвид, господине?

— Бих желал да поставя пиеса.

— Каква прекрасна идея! — възкликна Аретино. — Имам няколко, които чудесно биха удовлетворили вашата цел. Позволете ми да ви донеса ръкописите!

Аззи го спря с жест.

— Макар и да не се съмнявам във върховното съвършенство на всичко, излязло изпод вашата ръка, драги ми Аретино, не ми трябва нищо готово. Бих желал да осъществя нещо съвсем ново и пиесата да отговаря на една специфична моя концепция.

— Разбира се — отвърна Аретино. Познаваше я тази порода хора — искаха да създават произведения на изкуството, като излагаха идеята и оставяха черната работа — самото писане — на някой друг. — И каква тема предлагате, господине?

— Бих желал пиесата ми да изтъкне няколко прости житейски истини — обясни Аззи. — Това са житейски факти, които човешкият опит е потвърдил от векове, и все пак нашите драматурзи не ги признават. Писачите, за които говоря, следват сляпо Аристотел, като постоянно напират да доказват банални положения: че отплата за греха е смъртта, че чревоугодниците свършват в мизерия, че сладострастниците са обречени на провал и че онези, които обичат лекомислено, са осъдени нивга да не изпитат истинска любов.

— Да, обикновено поуките са такива — съгласи се Аретино. — А вие искате да ги опровергавате?

— Всъщност да, и то много. Макар и тези поуки да са основата на всекидневната житейска мъдрост, някои от нас отдавна са разбрали, че нещата не винаги се развиват по този начин. Моята пиеса ще докаже обратното на всичко онова, което проповядват разните добротворци-мърморковци, в моята пиеса Седемте смъртни гряха ще бъдат показани като истинския път към прекрасен живот или в краен случай ще се доказва, че те поне не му пречат. Накратко, драги ми Аретино, искам да поставя неморална драма.

— Каква благородна идея! — провикна се Аретино. — О, ръкопляскам ви, господине, за забележителната ви мисъл, която сам-саменичка дръзва да се противопостави на векове лицемерна пропаганда, чрез която хората се опитват да се убедят, че трябва да вършат общоприетото, без значение колко силно му се противят! Но позволете да изтъкна, господине, че ще е трудно да осъществим подобно начинание, без да си навлечем лицемерния гняв на Църквата и Държавата! И освен това откъде ще намерим актьори? Или сцена, към която църквата няма претенции?

— В пиесата, която искам да осъществя — обясни Аззи, — аз не предвиждам такива формалности като актьори, сцена и публика.

Пиесата ще се развива естествено — ще дадем на нашите актьори обща представа за положението и ще ги оставим сами да измислят репликите и действията, в свободна форма и по спонтанен начин.

— Но как пиесата би доказала своята идея, освен ако изходът не е предрешен?

— Мислил съм и за това — каза Аззи — и искам да споделя тези си мисли с вас веднага щом се договорим за проекта. Нека ви кажа само, че механизмите на вселенските причина и следствие са нещо, което мога да манипулирам достатъчно умело, та да получа желанието от мен резултат.

— Само свръхестествено създание би могло да твърди подобно нещо — каза Аретино.

— Чуйте ме внимателно.

— Слушам ви... — Аретино леко се слиса от внезапния твърд тон на Аззи.

— Аз съм Аззи Елвул, демон от благородно потекло, на вашите услуги, Аретино. — Аззи небрежно махна с ръка. По пръстите му проблеснаха сини искрици.

— Черна магия! — оцъкли се Аретино.

— Използвам тия сценични ефекти от преизподнята, за да разберете веднага с кого си имате работа — любезно каза Аззи.

Той събра пръсти и на върха им изникна едър смарагд. После още един и още един. Изкара шест и ги нареди един до друг на масичката с виното. После направи магически жест. Смарагдите трепнаха и се сляха в един-единствен едър камък — най-големия смарагд, който светът беше виждал някога.

— Невероятно! — хлъцна Аретино.

— След малко ще възвърнат първоначалната си форма — каза Аззи. — Но ефекта си го бива, нали?

— Невероятно! — повтори Аретино. — Може ли човек да научи този номер?

— Само ако и той е демон — засмя се Аззи. — Но аз мога да направя много за тебе, Аретино. Участвай в моето начинание и не само ще спечелиш повече пари, отколкото си поисквал и в най-безразсъдните си мечти, но и значителната ти вече слава ще порасне десетократно — ти ще бъдеш авторът на пиеса, породила нова легенда на тази стара Земя. Ако имаме малко късмет, тази пиеса ще предвещава

началото на нова епоха — епоха на откровение и прямота, каквито този стар и лицемерен свят досега не е виждал.

В очите на демона блестяха пламъци. Когато се опитваше да бъде убедителен, той не пестеше ефектите.

Аретино залитна назад. Затътри се до някаква табуретка и тъкмо да се тръшне тежко върху нея, Аззи протегна дълга, изящна ръка, покрита с фин рижав косъм, и успя да подкрепи смаяния поет.

— Не мога да ви опиша колко съм поласкан — каза Аретино, — че сте дошли при мен. Аз изцяло съм съгласен с вашите желания, скъпи мой господарю Аззи, но нещата не стоят тъй просто. За вас бих направил само най-доброто. Дайте ми седмица, господарю мой, за да обмисля нещата, да се съсредоточа, да прегледам древните истории и легенди, които съм чувал някога. Основата на тази ваша пиеса, както и да бъде изградена тя, трябва все пак да е някаква история. На издирването на такава история смятам да се посветя. Да речем — следващата седмица по същото време, удобно ли е?

— Прекрасно. Радвам се, че не се бухна с главата напред в тази работа. Да, имаш я седмицата.

При тези думи Аззи махна с ръка и изчезна.

ЧАСТ ВТОРА

ГЛАВА 1

Когато един демон напусне Земята и тръгне към Царството на Мрака, се задействат дълбинни сили, достъпни единствено за сетива, способни да долавят неща, недоловими за повечето хора. Същата вечер, малко след като си поговори с Аретино, Аззи се втрени в звездното небе и щракна с пръсти. Наскоро се беше сдобил с ново заклинание, което включваше щракане с пръсти, та сега имаше сгоден случай да го изпробва. Усети як ритник и се изстреля във въздуха — и след малко вече хвърчеше из Космоса по-ярък и от падаща звезда.

Премина с рев през прозрачната преграда, покриваща Небесната сфера на небесата, и в съответствие със закона на ускорението, който управлява дори и дяволите в полет, бързо натеза. Звездите сякаш кимаха и му намигаха, докато профучаваше покрай тях. Виещият между световите вятър го прониза с кратка ледена тръпка. Скреж покри носа и веждите му. Усети дивия хлад на пустинните пространства, но не намали скорост. Нали бързаше като дявол. Наумеше ли си нещо Аззи, не можеше да го спреш.

За да осъществи такова значимо събитие като неморална драма — да се напише тя и да се постави на сцена, — му трябваша пари. Трябваше да плати на хората актьори, пък и специалните ефекти хич нямаше да са евтини — разните му там непредвидени чудеса, които щяха да ги окуражават по пътя им към незаслуженото щастие. Беше си спомнил, че не са му изплатили премията към наградата за Злодейство на годината, която получи за участието си в оная история с Фауст.

Най-накрая достигна подходяща скорост за големия тласък, необходим за пренасянето на дадено същество от едно царство на съществуването в друго. Изведнъж Аззи напусна сферата на материалните обекти и енергии, състоящи се от атоми и съответните им градивни частици. Беше преминал през невидимата, неосезаема преграда, разделяща най-обикновените предмети, като например мюзони и тахиони, от много по-фините частици на Духовното царство.

Обкръжиха го огромни мъгляви форми и недоловими цветове. Обширни неясни обекти плуваха из атмосферата с цвят на мед. Беше

си у дома.

Точно пред него стърчаха огромните, мрачни, синьочерни стени на Адския град. Те бяха послужили за моделна стените на древния Вавилон. Дяволи стражи бдяха по високите бастиони. Аззи размаха пропуска си и профуча край тях.

Навлезе в тъмните сатанински покрайнини и скоро стигна в бизнесквартала на Адския град — там се вършеше цялата административна работа. Подмина района на Обществените работи — точно сега той не го интересуваше. Огромните бюрократични здания край него се сливаха едно с друго. Намери онова, което му трябваше, и скоро търчеше по един коридор, претъпкан с други демони. Имаше и таласъми в униформи на пажове. Тук-там се мяркаха и неизменните сукуби в кимона — те подслаждаха обедите на висшите чиновници. Най-накрая се добра до счетоводния отдел.

Очакваше се да се нареди на една дълга-дълга опашка просители, нетърпеливо чакащи да се намери някой да ги изслуша — доста опърпана и съмнителна тайфица. Аззи устремно се втурна край тях, размахвайки тържествено поръбен със злато пропуск. Беше го получил от Асмодей по времето, когато се ползваше с подчертаното благоволение на този високопоставен дявол.

Чиновникът, който отговаряше за закъснелите изплащания, беше един не особено тачен трансилвански караконджул с дълъг нос и дъх, отвратителен дори и според адските стандарти. Беше вострастен — както и всичките му другарчета — в това, да върши колкото може по-малко работа, спестявайки по този начин енергия на себе си и пари на Ада. Та заяви, че Аззи не си бил попълнил правилно документите, пък и без това не бил попълнил онези документи, който трябвало. Аззи му показва удостоверение за достоверност, подписано от самия Велзевул. То твърдеше, че никакви пречки от бюрократичен характер не могат да отменят или забавят изплащането на парите, дължими на упоменатия демон. Караконджулът се почувства яко притиснат, но успя да си измъдри извинение.

— Не съм упълномощен да се разправам с тия неща. Аз съм просто един дребен нещастен чиновник. Ето какво трябва да направите: тръгнете по коридора, първата врата вдясно, после се качете по стълбите и...

Точно това на Аззи хич не му трябваше. Той измъкна друг лист — Нареджане за незабавно действие, което твърдеше, че при изплащането на това искане не се приемат никакви извинения и че всякакви усуквания от страна на съответния служител ще бъдат наказани с Парична глоба, а именно като се отнеме дължимата сума от собствената заплата на чиновника. Това беше най-драстичната форма на наказание, която можеше да се наложи в Адския град. На Аззи му се бе наложило да свие формуляра от специалната канцелария, която ги раздаваше едва на малцина избрани.

Документът оказа върху караконджула незабавен и удовлетворителен ефект.

— Няма да си ги вадя от джоба, я! — промърмори той. — Къде ми се дяна печатът?

Той поровичка по бюрото си, намери го и подпечата документите на Аззи — СПЕШНО! ДА СЕ ИЗПЛАТИ ВЕДНАГА!, изписано с пламтящи букви.

— Сега просто го занесете на гише „Плащания“ в дъното на коридора. И после си отивайте по живо — по здраво. Провалихте ми деня!

Аззи точно така и направи. Зарече се, че ако пак си има проблеми, ще извърти някой нов гаден номер, обаче чиновникът на гише „Плащания“, щом видя грифа ПЛАТЕТЕ ВЕДНАГА!, го подписа и незабавно предостави на Аззи няколко чувала златни монети — с което Адът се издължи на Аззи до стотинка.

ГЛАВА 2

Когато Аззи се завърна във Венеция, вече бяха изминали шест земни дни. Времето бе меко и сияйно, в паркчетата дърветата и храстите цъфтяха като пощурели. Навсякъде беше покрито с бели и жълти цветчета — изглеждаха прекрасно, окъпани в меката слънчева светлина. Венецианските госпожи се разхождаха, придружени от господата, и си клюкарстваха за благородниците и техните дами. Отливът мъкнеше градските боклуци към морето. Свежият източен вятър разнасяше миризливите пари, които превръщаха Венеция в подходящо място за зараждане на европейски чумни епидемии. Накратко — време само за живот.

Аззи беше решил да поразгледа Арсенала — най-знаменитата корабостроителница в Европа, но едва завил в тясната калдъръмена уличка, се сблъска с един едър синеок момък. Той го изгледа и го тупна радостно по гърба.

— Аззи! Не се лъжа, ти си, нали?

Беше ангелът Бабриел, стар познат от отдавнашни преживелици. Макар че служеха на противоположни страни в голямата битка между Светлината и Мрака, с течение на събитията те бяха станали приятели — или ако не точно приятели, то нещо повече от познати. А и друго ги свързваше — и двамата обичаха една красива чернокоса вещица на име Илит.

На Аззи му хрумна, че Бабриел, който напоследък работеше за архангел Михаил, може би е дошъл във Венеция, за да го държи под око. Може дори и да го е заподозрял вече — с помощта на някой неизвестен досега райски номер — в онова, което мътеше.

След като Бабриел изрази изненадата си от присъствието на Аззи във Венеция, Аззи отвърна:

— Реших да се оттегля малко от задълженията си в Ада и да се наслажда на прекрасните гледки в този град. Не ще и дума, за сегашното поколение това е раят на земята.

— Чудесно е, че те виждам пак — рече Бабриел на Аззи, — но трябва да се връщам при другите. По вечерня ангел Израфел ще дойде

да ни вземе и да ни върне в Рая. Бяхме поизлезли за уикенда.

— Ами тогава приятно пътуване — пожела му Аззи.

И тъй, те се разделиха. Аззи не бе забелязал Бабриел да го следи — и все пак се зачуди какво ли търси синеокият ангел по това време във Венеция.

ГЛАВА 3

Бабриел винаги се връщаше в Рая с удоволствие. Такова приятно място беше — редички малки бели къщурки сред пищни зелени ливади, кичести стари дървета, пък и тази обща атмосфера на нежна Доброта... Не че целият Рай изглеждаше така, разбира се, но това беше Западен Рай — по-добрата част на Рая. Там живееха архангелите, там се намираха и летните вили на Духовните въплъщения. Духовните въплъщения бяха високи привлекателни жени и един ангел можеше да си причини къде-къде по-големи злини от това, да се обвърже с някоя от тях — в Рая чифтосването на отлични качества бе позволено. Но, колкото и да бяха красиви, те не привличаха Бабриел като жени. Сърцето му принадлежеше на Илит. Вероятно заради миналото ѝ той я намираше неустоима — беше служила като Главна блудница на Атина и Помощник-главна блудница на Вавилон по времето, когато служеше на Злото. Понякога Илит изглеждаше влюбена в Бабриел, понякога не.

Мина направо към Източен Рай и спря до къщата ѝ. Искаше просто да ѝ се обади, само че нея я нямаше. Някакъв излъскан природен дух, пременен като херувим, косеше ливадата — покаяние, което си бе наложил за минали прегрешения. Той обясни на Бабриел, че Илит придружава група ангелчета из светилищата на Земята.

— О, така ли? — възкликна Бабриел. — И кой период разглеждат?

— Май Ренесанс му викаха — отвърна природният дух.

Бабриел му благодари и си тръгна умислен. Само съвпадение ли беше, че и Аззи се намираше в същия период? По натура Бабриел не беше подозрителен, смятаха го за твърде доверчив дори и за ангел. Но горчивият опит го бе научил, че, колкото и странно да изглежда, не всеки беше като него. Особено пък Аззи — притворството му беше втора природа до такава степен, че засенчваше първата му природа, каквато и да беше тя. А Бабриел се съмняваше и в правоверността на Илит въпреки ентусиазма ѝ за де що има Доброта. Не му се вярваше да измени на предаността си към Рая, но може пък и да се е изкушила да види какво става със старото ѝ гадже — или по-скоро то се беше

изкушило да види какво става с нея. Ако случаят е такъв, защо ли си бяха избрали Ренесанса за среща? Или пък си беше просто съвпадение?

С такива тежки мисли на душата Бабриел навлезе в Алеята на сенчестите маслини и стигна до голямо бяло имение на върха на един хълм — там живееше Михаил. Архангелът подрязваше розите на двора. Ръкавите на бялата му ленена риза бяха запретнати до лактите и разкриваха мускулестите му ръце.

— Добре дошъл, Бабриел! — Архангелът остави ножицата на земята и избърса от челото си сладката пот на честния труд. — Как прекара във Венеция, добре ли?

— Неизмеримо добре, господине. Възползвах се от възможността да направя опит да обогатя познанията си за изкуствата. За още по-голяма прослава на Доброто, разбира се.

— Разбира се — съгласи се Михаил с дружелюбна искрица в хлътналите очи.

— Натъкнах се на Аззи Елвул, господине.

— Видял си се със стария Аззи, а? — Михаил умислено поглади брадичката си. Добре си спомняше този демон от последната им среща по време на историята с Фауст. — И какви ги вършеше той там?

— Каза, че е там само за да си почине от задълженията си в Ада, макар да подозирам, че може и да е отишъл, за да бъде по-близо до ангела Илит. И тя е на Земята.

— Възможно е — каза Михаил. — А може да има и друга причина.

— Например, господине?

— Има много възможности — поколеба се Михаил. — Трябва да си помисля. Междувременно, ако вече си си починал, къщи се е събрала доста кореспонденция, с която някой трябва да се заеме. — Михаил беше много педантичен и отговаряше на всички писма на свои фенове. Те идваха от всички краища на Духовното царство, а и от Земята също.

— Ей сега се захващам. — Бабриел се втурна към малката си канцелария вътре. Намираше се в бившето слугинско крило, което сега наричаха Крило за почетни по-маловажни гости.

ЧАСТ ТРЕТА

ГЛАВА 1

За Илит бе необикновено унизително да се намери затворена в кутия. Не ѝ бяха погаждали такъв номер, откак троянският цар Приам, луднал по нея, бе конструирал специална кутия, в която се надяваше да я затвори, след като я хване. Сега Троя отдавна беше минало, Приам, и той покрай нея, а Илит все още бе тук — поне частично, защото нямаше навика да си завира главата в кутии.

„Това просто доказва — помисли си тя, — че няма смисъл да се надуваш много. Я ме вижте сега само. Затворена в някаква си кутия!“

Бледо сияние изпълни кутията и разкри в дъното ѝ поля, плетища и зъбери на планинска верига.

Чу мъжки глас до ухото си.

— Илит, какво правиш ти тук? Май си в беда, а? Дай да ти помогна.

Светлината в кутията стана по-ярка.

— С кого говоря? — попита Илит.

— Зевс съм — отвърна гласът. — Все още ги мога тия работи дори и в сегашното си орязано състояние. Ала ти не ми каза какво правиш тук.

— Някакъв тип ме отвлече и ме заключи тука. — Илит и преди се бе срещала с татко Зевс, по времето, когато кандидатства за природен дух през Периода на елинското възраждане в Рим. Зевс беше казал, че ще ѝ се обади, и оттогава не се беше сещала за случая.

— Че защо не те пусне?

— Страх го е, че ще го убия. Пък и аз ще го убия като нищо!

Зевс въздъхна.

— Говориш също като щерка ми Артемида. Е, стига с тая непреклонност! Що не опиташ с малко преструвки?

— Какво искаш да кажеш?

— Кажи на тоя похитител колко много ти харесва, че точно той те е заключил в кутията.

— Никога няма да ми повярва!

— Опитай. Похитителите са си тъпички. Кажу му каквото щеш. Само се измъкни оттук.

— Искаш да кажеш, да излъжа?

— Разбира се.

— Няма да е честно!

— После ще се покаеш. Аз все така правех едно време. Междувременно вече ще си свободна.

— Но се предполага, че ние не трябва да лъжем! — Гласът на Илит обаче беше нерешителен.

— Виж сега, скъпа моя, поговори си пак с този човек и го накарай да погледне на всичко това така, както го виждаш ти. Върни се пак в света. Прекалено си хубава, че да стоиш затворена в кутия.

По-късно, след като се постегна и си пооправи грима, Илит извика:

— Уестфал! Там ли си още?

— Да, тук съм.

— Не ходиш ли на работа или нещо такова?

— Ходя, разбира се. Само че, да си кажа честно, страх ме е да те оставя сама. Такова де, може и да се измъкнеш навън или поне да ме омаеш нещо.

— Аз всякак мога да те омая — каза Илит със страстен глас. — Но наистина ли ме мислиш за толкова коварна вещица?

— Ами... — каза Уестфал. — Както ме подпука, си помислих, че не е зле да се подготвя за най-лошото.

— Бях ядосана — рече Илит. — Никоя жена не обича както си прави нещо, изведнъж да я грабнат, да я затворят в кутия и да я закарат при някого, все едно че е някаква стока. Ние, вещиците, сме си просто жени, разбираш ли, дори и най-ангелоподобните сред нас. Искаме да ни ухахват като истински дами, не да ни лашкат насам-натам като някакви дърти брантии.

— Сега разбирам — рече Уестфал. — Ала вече е твърде късно.

— Е, не е речено, че е късно. — Сякаш мед капеше от гласа на Илит.

— Наистина ли?

— Вдигни капака, Уестфал. Няма да ти сторя зло. Честна ангелска. Да видим как ще се разберем, пък...

Уестфал пое дълбоко дъх и отвори кутията.

Илит изскочи, обвита в пушеци. Бе приела облика на Хеката — стар неин вещерски трик.

— Обеща да не ми сториш зло! — писна Уестфал.

Стаите се опразниха мигом. Уестфал се намери в някакво мрачно къоше в Лимбо, а Илит литна да докладва на Михаил. Кутията на Пандора все още бе отворена и леко блещукаше.

ГЛАВА 2

Една седмица след като бяха говорили, точно на минутата, Аззи почука на вратата на Аретино. Поетът поздрави демона с добре дошъл и го заведе в една от всекидневните на горния етаж. Отпуснаха се върху тапицираните с брукат кресла и се загледаха в светлините на Венеция, блеснали покрай каналите. Аретино поднесе вино — беше го подбрал внимателно за случая. Прислужница им донесе малки кекчета — да се подкрепят.

Мек син сумрак бе паднал над града, увеличавайки стократно витаещите във въздуха магия и тайнственост. Отдолу се дочу песен — пееше лодкар: „Да си гондолиер, ех, какъв живот!“ Известно време човекът и демонът слушаха мълчаливо.

В такива моменти от живота си Аззи се чувстваше най-добре. Първият миг на началото. Първите думи, които ще каже сега, щяха да променят из корен живота на мнозина. Сам той щеше да управлява съдби. Аззи щеше да бъде онзи, който дава форма на събитията, не те щяха да формират него. Власт, самовъзвеличаване — нали в това беше смисълът на цялата работа.

Във въображението на Аззи проектът се разгърна в пълната си цялост. Едва замислен, изглеждаше вече готов. Представата му беше смътна, но величествена.

Трябваше му един миг да дойде на себе си и да разбере, че всичко все още тепърва предстои.

— Обхвана ме нетърпение, драги ми Аретино, да чуя какво имаш да ми предложиш. Или си решил, че моята пиеса не е по силите ти?

— Мисля, че аз единствен мога да ви свърша работа — дръзко заяви Аретино. — Но сам ще прецените, щом ви разкажа легендата, която бих искал да използвам за основа.

— Легенда? О, добре, добре! Обичам легендите. За някой, когото познавам, ли се разказва?

— Ами Господ е вътре. И Адам. И Луцифер.

— Все стари приятели. Давай, Пиетро.

Аретино се облегна назад, сръбна вино да си прочисти гърлото и подхвана...

Адам си лежеше край един ручей в Едем, когато Господ дойде при него и рече:

— Адаме, какво правиш?

— Кой, аз ли? — Адам подскочи и седна. — Нищо, седя си тук и си мисля разни добри мисли.

— Знам, че са добри. Включвам се на твоята вълна най-редовно, ей тъй, да проверя как се справяш. Божествена лична заинтересованост в най-прекрасния ѝ вид. Но какво правеше, преди да полегнеш да си ги мислиш?

— Не помня...

— Опитай се да си спомниш. Беше с Ева, нали?

— Ами да бе, точно така. Ама то няма нищо лошо в това, нали? Искам да кажа, тя ми е жена, нали разбираш.

— Никой нищо не ти казва, Адаме. Просто се опитвам да установя фактите. Говори с Ева, нали?

— Да бе, да, говорих. Разправяше за нещо, дето ѝ го били казали птичките. Знаеш ли какво, Господи, ама между нас да си остане — много приказва за птички тая жена. Уж е голяма жена!

— Какво друго прави с Ева?

— Ами само си приказвахме за птички. Дай ѝ на нея за птички да приказва. Я ми кажи честно, мислиш ли, че нищо ѝ няма? Е, ясно, няма с кого да я сравня, защото други жени не познавам. Не си ми дал майка, не че се оплаквам. Само че, да ти кажа, през цялото време все за птички да си приказваме, такова де, писна ми вече.

— Ева е много невинна — каза Господ. — Нищо лошо няма в това, нали така?

— Ами не, предполагам.

— Какво има? Да не съм те обидил?

— Ти? Да си ме обидил? Я не се бързикай. Ти си Господ, как ще ме обидиш?

— Какво друго прави с Ева, освен, че говори с нея?

Адам поклати глава.

— Да си кажа честно, май не е твоя работа. Искам да кажа, къде го пише, че човек може да говори мръсотии пред своя Господ?

— Не ти говоря за секс — рече Господ с презрение.

— Виж какво, ако тъй и тъй знаеш какво съм правил и какво не съм, защо въобще си правиш труда да ме питаш?

— Опитвам се да докажа нещо.

Адам добави нещо, само че така го измърмори, че се наложи Господ да го помоли да говори по-високо.

— Казах, че няма какво толкова да ми се ядосваш, в края на краищата направил си ме по свой образ и подобие — е, какво очакваш тогава?

— О, така ли си мислиш? И си мислиш, че като съм те създал по свой образ и подобие, това извинява всякакво твое поведение?

— Е, ами, такова, в края на краищата ти...

— Дадох ти всичко, ама всичко — живот, разум, приятен външен вид, готина жена, въображение, здравословна храна, мек климат, добър вкус към литературата, умения в много спортове, артистични дарби, способността да събираш и изваждаш и още какво ли не! Можех да те пратя на Земята еднопръст и да те оставя да си прекарваш всичкото време, като броиш до едно! Вместо това ти дадох десет пръста и способността да броиш чак до безкрайност! Дадох ти всичко това! И всичко, за което те помолих, е да си играеш с онова, което съм ти дал, но да не пипаш онова, което не искам да пипаш. Право ли казвам или не?

— Ами, право си казваш — смънка Адам.

— Казах ти само: „Ей онова дърво там, дето му викаме Дървото на Живота, виждаш ли я онази ябълка?“ И ти рече, че я виждаш. И аз ти рекох: „Само ми направи една услуга — не яж тая ябълка, схвана ли?“ И ти рече: „Ясно, Боже, схванах, не е кой знае какво.“ Само че вчера с Ева изядохте забранената ябълка, нали?

— Ябълка ли? — попита Адам озадачено.

— Много добре знаеш какво е ябълка — каза Господ. — Кръгло, червено и сладко на вкус. Само дето въобще не трябваше да знаеш какво е на вкус, защото ти наредих да не го опитваш.

— Никога не съм разбирал защо не трябва да ги ядем.

— И това ти казах, ама кой да слуша. Ябълката ще те научи да разпознаваш Доброто и Злото. Ей затова не трябваше да ги ядете.

— Че какво му е лошото да знаеш кое е Добро и кое Зло?

— Ей, всяко познание е чудесно нещо — рече Господ. — Само че трябва да знаеш едно-друго, та да се оправяш с познанието. Лекичка-полекичка ви водех с Ева към етапа, когато можехте да хапнете от плода на Дървото на познанието, без да откачите или да си въобразите, че знаете всичко. Само че тя трябваше да те изкуши с тая ябълка, нали така?

— Беше моя идея! — настоя Адам. — Ева няма какво да я виниш. Тя само птичките си знае.

— Да, ама тя те подкокороса, нали?

— Може и да е. И какво? Тука се носеше един такъв слух, че нямало чак пък толкоз да се ядосаш, ако някой от нас вземе, че я изяде тая ябълка.

— Това пък къде си го чул?

— Не помня — рече Адам. — Сигурно са ми го казали птичките и пчеличките. Ама то бездруго щяхме да я опитаме тая ябълка. Все някога. Законът за драматичната необходимост казва, че не можеш да окачиш на дървото заредена ябълка, без тя все някога да гръмне. Ние няма все в тая райска градина да си седим, нали така?

— Не, няма — рече Господ. — Като стана дума за това — всъщност веднага се измитайте оттук. И хич не си въобразявай, че ще се върнете някога.

И тъй, Господ изгони Адам и Ева от Райската градина. Прати един ангел с пламтящ меч да го свърши. И така първият мъж и първата жена се срещнаха с първия съдия-изпълнител. Адам и Ева хвърлиха последен дълъг поглед към мястото, което беше техен дом, и поеха по пътя си. После щяха да живеят на доста места, но нито едно от тях нямаше да бъде техен дом.

Чак когато бяха вече въвн от Едем, Адам забеляза, че Ева е без дрехи.

— Пусто да остане! — облеци се той срещу жена си. — Ама ти си чисто гола!

— Ами че и ти — отвърна Ева.

После всеки се зазяпа в интимните части на другия и зяпах колкото си щат, а накрая избухнаха в кикот. Тъй бе роден сексуалният хумор.

След като спряха да се смеят на интимните си части, Адам се обади:

— Май ще е по-добре да си покрием оръдията на труда, а? Щото така да висят разни работи, ако разбираш за какво ти говоря...

— Смешна работа, как не сме го забелязали преди — обади се Ева.

— Че ти освен птичките друго забелязваше ли...

— Умът ми не го побира защо!

— Ами онова там отпред какво е?

— Ако не знаех, че е невъзможно, бих казала, че са други хора — бавно каза Ева.

— Ама как така? — учуди се Адам. — Нали ние сме единствените хора!

— Ама вече не сме — поклати глава Ева. — Нали си спомняш, говорихме и за тази възможност.

— Разбира се. Сега се сещам. Съгласихме се, че наличието на други хора е предпоставка за извънбрачна връзка.

— Ти друго можеш ли да запомниш!

— Само дето въобще не допусках, че Той ще го направи наистина. Винаги съм си мислел, че е решил ние да бъдем единствените хора.

Господ бе действал бързо, в началото те бяха единствените хора. Само че бяха сгазили лука. Не се бяха подчинили на негова заповед. И затова Господ ги наказа, като направи още хора. Какво точно имаше предвид с това, беше трудно за проумяване.

Адам и Ева вървяха, докато стигнаха някакъв град и влязоха в някаква къща.

Адам попита първия човек, когото видя:

— Как се казва този град?

— Рай Почти — отвърна човекът.

— Интересно име за град — рече Адам. — И какво значи?

— Значи, че Едем е Раят, само че никой не може да се върне там, та затова живеем в Рай Почти.

— Ти откъде знаеш за Едем? Никога не съм те виждал там.

— Ей, че то не трябва непременно да си живял там, за да знаеш, че е гот.

Адам и Ева се установиха в Рай Почти. Скоро се запознаха със съседа, Гордън Луцифер, дявол, който се бе захванал с адвокатска практика — първият в града.

— Май, че ни трябва адвокат — каза Адам един ден на Луцифер. — Мисля, че сме изгонени от Рая несправедливо. Първо, въобще не са ни изпращали призовка. Въобще не ни е изслушвал съд. И адвокат не ни е представлявал.

— Дошли сте тъкмо където трябва. — Луцифер ги въведе в канцеларията си. — Да оправим всичко сбъркано — такъв е девизът на силите на Мрака, за които работя. Разберете, не че твърдя, че на Онзи Големия нещо му има. Господ обикновено добре се оправя, само че, общо взето, твърде много си позволява в тия работи. Ще изпратим прошение до Ананке, чиито тайнствени преценки ръководят всички нас.

Ананке Безликата изслуша Луцифер в своята стая от сиви облаци. Прозорецът ѝ гледаше към Океана на времето, а ветровете на вечността си играеха с белите пердета.

Ананке отсъди, че Адам е изгонен несправедливо и трябва да му се позволи да се върне в Едем. Адам се въодушеви. Благодарни на всички, каза на Ева да почака и тръгна да си връща Едем. Напразно търсеше пътя към бившия си Рай, ала и върха на носа си не можеше да съзре в тая тъмница — Господ беше спуснал над тази област непрогледен мрак. Адам се обади на Гордън Луцифер и му разказа какво е станало. Гордън поклати глава и се обади на шефа си.

— Е, това наистина хич не е честно — рече Сатаната. — Онзи увърта. Ама виж сега аз какво ще ти кажа. Ето ти седем високи свещника с магически свойства. Използвай ги мъдро и сам ще осветиш пътя си към Рая.

Адам тръгна, нарамил шестте свещника в торба от камилска кожа на гърба си. Седмия държеше в ръка и неземната бледосинкава светлина на свещта разсичаше мрака със сюрреалистична точност. Под тази светлина пред Адам се разкриваха несравними гледки и той дръзко вървеше напред.

След като измина доста разстояние, а свещта в благородната си поставка разпръскваше мрака на всички страни, той стигна до ниска стена, обрасла с бръшлян. Край нея се плискаше застояла локва. Стори му се, че това е мястото, където толкова често бе дремвал и мечтал

едно време в Едем, когато животът беше прост и лесен. Спря, огледа се и свещта му изведнъж угасна.

— Да му се не види! — възкликна Адам, защото по-силна дума не знаеше, по това време истинските псувни все още не бяха изнамерени — и измъкна втори свещник.

Свещта се запали и Адам продължи. Този път, щом мракът се разсея, пристигна на бряг, сияещ меко в сумрака. В далечината се виждаше островче, а над всичко това гладко струеше топъл въздух. Той отново спря и отново се спусна мрак — свещта пак угасна.

И това се повтори пак и пак — мракът на Господ объркваше Адам и му разкриваше места, които за миг изглеждаха като неговия изгубен Рай, но излизаше, че са нещо съвсем друго, и свещите гаснеха. Когато и последната угасна, Адам се намери пак там, откъдето беше тръгнал, и, ще не ще, там си и остана.

След като Адам се провали и на седмия път, Ананке отсъди, че така и трябва да си остане, и отхвърли собствената си предишна присъда. Тя посочи, че въпреки нейното собствено постановление Адам не може да се върне в Едем, защото изгонването му е отбелязало първото завъртане на Колелото на дхарма, а това, че не е успял да се завърне въпреки помощта на седемте светилника, разкривало известна част от фундаменталния код на възможностите във Вселената. Изглежда — посочи Ананке, — че целият свят на разумните същества се основава върху грешка, допусната в началото, когато са въвеждали кода, управляващ целия кармичен механизъм. Адам би могъл да бъде считан за първата жертва на божествената причинно-следствена връзка.

ГЛАВА 3

И тъй, Аретино завърши историята си и двамата с Аззи потънаха в дълго мълчание, в стаята се бе смрачило. Вече беше полунощ и свещите бяха догорели. В калайдисаните свещници бяха останали само капещи угарки. После Аззи се протегна и се обади:

— Откъде я изкопа?

— Апокрифна басня на гностиците — сви рамене Аретино.

— Никога не съм я чувал, а се предполага, че демоните познават по-добре теологичните размисли от поетите. Съвсем сигурен ли си, че не си я скалъпил ти?

— И да съм, има ли значение?

— Никак даже! Откъдето и да е дошла тази история, тя ми харесва. Нашата пиеса ще бъде за седем пилигрими и на всеки от тях ще дадем златен светилник. Притежаването му ще дари на всеки от тях изпълнение на онова желание, което най му е на сърце.

— Чакайте малко — прекъсна го Аретино. — Въобще не съм споменавал за истински златни светилници. Нищо такова не съм искал да кажа. Ами че това си е само легенда и толкова, а пък ако наистина съществуват някакви златни светилници, представа си нямам дали притежават някаква сила.

— Ти просто шикалкавиш — сръза го Аззи. — Историята ми хареса и за да преразкажем легендата, трябва да имаме златни светилници, пък ако ще и самички да си ги направим. Но може би те все още съществуват някъде. Ако е така, ще ги намеря. Ако не, все ще измисля нещо.

— Ами хората, които ще ги носят? Хората, които ще изиграят историята?

— Аз ще ти ги докарам — рече Аззи. — Аз ще избира седмината пилигрими и ще дам на всеки от тях светилник и възможност да постигне най-свидното си желание. Всичко, което той или тя трябва да направи, е да вземе светилника. Останалото ще бъде направено за него. По магия, както му е ред.

— Какви качества ще търсите в пилигримите си?

— Нищо особено. Просто ми трябва седем души, които искат някакво желание да им се сбъдне, без да се напъват. Едва ли ще е мъчно да се намерят.

— Нали няма да настоявате да печелят сбъдването на най-свидните си желания с постоянство и благ характер?

— Не. Пиесата ми ще доказва точно обратното на всички тия приказки. Ще покаже, че всеки човек може да се стреми към върховното Добро, без да си мръдне и пръста да си помогне с нещо.

— Наистина това е безпрецедентно — кимна Аретино. — Смятате да докажете, че шансът и късметът управляват човешкия живот, а не съблюдаването на моралните норми?

— Точно това съм намислил — ухили се Аззи. — Точно така смята Злото: че слабата страна е по-добрата. И иска да го докаже. Какво мислиш за моята поука, Аретино?

Аретино сви рамене.

— „Късметът управлява“? Слабите хора си падат по такива поуки.

— Това е добре. Ще ни спечели голяма публика.

— Ако това искате — рече Аретино, — хич не възразявам. Без значение на Доброто ли служи или на Злото, всичко, което пиша, си е пропаганда и пледоарии, в края на краищата плащате си. Аз съм просто художник, приел условията. Ако искате пиеса, която да доказва, че зелените камъни в жлъчката докарват пролетните цветя, само си платете и ще ви я напиша. Големият въпрос е, харесва ли ви моята идея?

— Направо съм влюбен в нея! — извика Аззи. — Трябва веднага да почваме.

— Трябва да пообмислим в кой театър ще се играе — намеси се Аретино. — Това винаги има значение за начина, по който си стъкмявам сценките. Имате ли наум някой актьор или актриса? Ако не, мога да ви препоръчам няколко.

Аззи се облегна назад в креслото и се закикоти. Танцуващите пламъци в камината отпред хвърляха остро изрязани сенки по тясното му лисиче лице. Той приглади назад оранжевата си коса и рече:

— Мисля, че май не съм ти изяснил достатъчно идеята си, Пиетро. Онова, което съм замислил, не е обикновена пиеса, каквито се играят по църквите и по площадите. Няма наети актьори да дърдорят

реплики и да ми правят концепцията за смях! Не! Ще избира най-обикновени мъже и жени за тази работа — хора, чиито собствени желания и страхове ще придадат правдоподобност на ролите, които ще играят. А вместо сцена от греди с нарисован пейзаж ще им дам самия свят, за да изиграят своите драми. Моите седем пилигрими ще изиграят сюжета, все едно го изживяват, и разбира се, то ще си е точно така. Сюжетът ще разказва какво ще сполети всеки пилигрим, след като поеме златния светилник, и всяка история ще бъде различна. Като „Декамерон“, нали разбираш, или като „Кентърбърийските разкази“, но по-добро, защото ще е рожба на твоята писалка, скъпи ми маестро. — Аретино лекичко се поклони. — Нашите актьори ще играят, все едно живеят истински живот — продължи Аззи, — и няма да знаят, че има публика, която ги гледа, а именно — ние двамата.

— Уверявам ви, че няма да им кажа — рече Аретино. Плесна с ръце и съненият му прислужник се домъкна с поднос, на който бяха наредени баяти петифури. Аззи си взе една от учтивост към домакина, макар че рядко употребяваше човешка храна. Предпочиташе традиционните адски гозби, като например захаросана яхния от глави и гърди на плъхове или човешки бут, добре препечен и сервиран с много пръжки. Но тука беше Венеция, а не Адът, и той ядеше каквото му се поднесе.

След като се подкрепи, Аретино се прозя, протегна се и хлътна в една близка стая да си измие лицето в леген с вода. Когато се върна, измъкна половин дузина нови свещи от един шкаф и ги запали. Очите на Аззи сияеха сред танцуващите светлини, а козината му сякаш бе наелектризирана. Аретино отново седна срещу него и каза:

— Ако светът е вашата сцена, то кой всъщност ще ви бъде публика? Къде, ей богу, смятате да я настаните?

— Моята пиеса ще е за векове — довери му Аззи. — Основната ми публика дори още не се е родила. Пиетро, аз ще сътворя тази пиеса за назидание на бъдните поколения, в тяхно име ще бъдат нашите усилия.

Аретино се опитваше да бъде практичен, което не беше от най-лесните задачи за един италиански ренесансов джентълмен. Той се наведе напред — цяла мечка, чорлав, рижав, с голям нос — и продължи:

— Та, значи, всъщност аз няма да я пиша тая пиеса?

— Не, няма — отвърна му Аззи. — Участниците ще измислят самички репликите си. Но ти ще следиш тайно всяка тяхна дума и действие, ще виждаш и чуваш как реагират на всяко събитие и въз основа на това ще сътвориш пиеса, която ще може да се играе пред идните поколения. Първият път обаче ще принадлежи на света на легендите, защото така се създават митовете.

— Мъдра мисъл — съгласи се Аретино. — Моля ви, не мислете, че ви критикувам, ала ще си призная, че се сецам за известни трудности.

— Назови ги!

— Осмелявам се да предложа нашите актьори, без значение откъде тръгват, най-накрая да пристигнат със светилниците си във Венеция.

— И аз така го виждам — поясни Аззи. — Първо, бих искал да ти платя за твоята история със седемте свещи като основа на моя разказ. — Аззи измъкна малка, но тежка торбичка от кесията си и я подаде на Аретино.

— Мисля, че ще намериш това достатъчно за начална цена. Там, откъдето е дошло, има и още. Ти трябва само да записваш основния сюжет. Помни, че всъщност диалозите не пишеш ти. Нашите актьори, които ще избира, сами ще ги измислят. Ти ще ги наблюдаваш и ще ги слушаш, и наред с мен ще си сценичен мениджър и копродуцент. По-късно ще напишеш своя собствена пиеса по темата.

— Идеята страхотно ми харесва, господарю. Но ако създадете подобие на Венеция и го преместите някъде в пространството и времето, как да се навъртам, за да правя необходимото за поставянето на нашата драма?

— За тази цел ще те даря чрез заклинания и талисмани със способността свободно да се движиш в пространството и времето, за да можеш да се грижиш за нашата продукция.

— Ами какво ще стане с Венеция, след като свършим?

— Ще плъзнем нашето подобие на Венеция отново във времевата следа на истинската Венеция и то ще се намести там така добре, както сянката прилепва към предмета, който я хвърля. От този момент нататък нашата легенда ще престане да бъде просто частна история и ще се превърне в част от световната митология, а действията и последиците им ще бъдат записани в анализите на човечеството.

— Господарю, това ми дава невероятни възможности като художник. Дори и на Данте не е била дарена подобна възможност.

— Ами тогава хващай се на работа — надигна се Аззи. — Запиши с благородна ръка легендата за златните светилници. Пак ще се видим скоро. И аз си имам работа за вършене.

И изчезна.

Аретино премига и протегна ръка към мястото, където току-що се намираше Аззи. Там нямаше нищо освен гол въздух. Но торбичката със злато, която Аззи му бе дал, си беше там. Твърдостта ѝ действаше успокоително.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ГЛАВА 1

Аззи си тръгна от дома на Аретино много доволен. Споменът от разказа за Адам все още гъделичкаше ума му, но беше усетил — по онзи свой фин демонски начин — че, кой знае защо, нещо май не беше както трябва.

Времето си беше все така чудесно. Перести облачета плуваха по небето от най-чист лазур като снежни галеони, направени от деца. Цяла Венеция край него се занимаваше с удоволствията си и с усилията си. Тежко натоварени с дрехи и храни шлепове бавно се носеха по Канале Гранде. Плоските им носове, нашарени с весели багри, стърчаха над ситните вълнички. Шлеп-катафалка — цял в лъскаво черно и в сребро — безшумно се плъзна надолу. Варакосаният ковчег бе привързан към шлепа; на палубата зад ковчега стояха хора в траурни дрехи. Прокънтяха църковни камбани. Тълпата бързаше насам-натам по алеите. С надута походка премина някакъв човек, облечен в пъстроцветни дрипи, окичени с подрънкващи звънчета — без съмнение комедиант, ангажиран от някой театър. Групичка от пет монахини бързо се шумгуна край него — големите бели криле на шапките им сякаш бяха готови да ги издигнат в небесата. На един кнехт, край редица привързани гондоли, някакъв здравеняк, облечен в бял сатен и с широкопола шапка, със скицник и цветни пастели в ръка се мъчеше да пресътвори Канала така, че да си личи, че е той.

Аззи доближи момъка.

— Май пак се срещнахме.

Бабриел вдигна поглед. Ченето му увисна.

Аззи се наведе и се вгледа в скицата.

— Този изглед ли рисуваш?

— Да. Не си ли личи?

— Малко трудничко го познах — призна си Аззи. — Тези линии тук...

Бабриел кимна.

— Знам, сбъркал съм ги. Перспективата е нещо мъчно за овладяване, но си помислих, че си струва да се пробвам.

Аззи отново присви очи.

— Е, наистина не е лоша за аматьор. Изненадан съм да те видя тук. Мислех, че си се върнал в Рая.

— Ами аз се върнах. Само че Михаил ме изпрати обратно да направя някоя и друга скица, за да се науча да разбирам по-добре европейското изкуство. Между другото, праща ти много поздрав. Пита и как е със здравето онзи твой приятел, Аретино.

— Ти пък откъде знаеш за Аретино?

— Видях те да излизаш от къщата му. Разбира се, той е доста известен, макар че по-голямата част от стиховете му едва ли са много подходящи за Рая. Носи му се лоша слава, нали? Влезе в класацията за Десетте най-големи грешници за 1523 година.

— Хм! — подигравателно се усмихна Аззи. — Моралистите винаги са имали страшни предубеждения към онези писатели, които показват живота такъв, какъвто е, а не такъв, какъвто би трябвало да бъде според тях. По случайност съм фен на Аретино и просто наминах да си изкажа почитанията, нищо повече.

Бабриел се вторачи в него. Никога не му бе хрумвало да попита какво е търсил Аззи в къщата на Аретино. Но сега Аззи сам бе привлякъл вниманието му към това и ангелът взе да се чуди. Макар и Михаил да бе намекнал, че може и да кроят някоя беля заедно, Бабриел всъщност не се бе замислял много върху това. Аззи му беше приятел и нищо че служеше на Злото, Бабриел не можеше наистина да го смята за зъл.

И сега за пръв път му хрумна, че приятелят му може би крои нещо и че точно той, Бабриел, трябва да открие какво.

Разделиха се — всеки обясни колко тачи другия и си обещаха скоро да обядват заедно. После Аззи тръгна надолу по улицата. Бабриел замислено се взря подире му, а после отново се захвана с рисуването.

Бабриел се върна в хотела си в ранния следобед. Четириетажната сграда беше се схлупила и изглеждаше така, сякаш по-големите сгради са я притиснали и от двете страни. Там се бяха настанили половин дузина ангели, защото синьор Амаци, мрачният, ала почтен собственик на хотелчето, предлагаше специално намаление за хора, свързани по

някакъв начин с религията. Някои твърдяха, че знаел, че тихите младежи с учтиви маниери и правилни черти, които идваха от време на време в хотела му от някаква неопределена северна страна, всъщност са ангели. Други пък твърдяха, че ги мислел за ангели, повтаряйки шегата на папа Григорий. Когато Бабриел влезе, Амази седеше зад малкото си бюро.

— Някакъв човек те чака във всекидневната — осведоми го той.

— Гост! Колко приятно! — усмихна се Бабриел и побърза да види кой е.

Всекидневната беше малка и уютна, на метър под нивото на улицата, но се осветяваше от слънчева светлина — тя струеше през високите тесни прозорци. Ефектът беше също като в църква, което допаднаше на Божиите създания. Архангел Михаил седеше встрани на сламен стол с висока облегалка и прелистваше брошура, възхваляваща удоволствията в Горен Египет. Той припряно я затвори.

— А, ето те и тебе, Бабриел! Наминах да видя как се справяш!

— О, всъщност много добре, господине. — Бабриел подаде на Михаил скици на си и отбеляза: — Още не съм схванал номера с перспективата, господине!

— Продължавай така още малко — рече Михаил. — Знанията, придобити чрез практически опит, много помагат при оценката на шедьоврите, пазени в превъзходните райски колекции. Срещал ли си пак твоя приятел Аззи?

— Всъщност да, господине. Само преди мъничко го видях да излиза от къщата на Пиетро Аретино, известния неприличен поет и непочтителен драматург.

— Наистина ли? И защо, мислиш, е ходил там? Обикновено фенско обожание?

— Ще ми се да го вярвам — рече Бабриел. — Ала определена сянка на безпокойство в поведението на моя приятел, щом споменах името на Аретино, ме накара да се зачудя дали не би могло да бъде нещо друго. Ала ми е противно да обвинявам когото и да било, че играе двойна игра, господине, а най-вече някого, който ми е приятел, макар че е демон.

— Твоите скрупули ти правят чест — рече Михаил, — макар и друго да не се очаква от един напълно оперил се ангел. Но се позамисли малко. Аззи, като слуга на Злото, нямаше да си върши

работата, ако не замисляше пак някоя хитра уловка, с която да способства за разпространението на Злото в света. Следователно да го обвиним, че прикрива нещо нередно означава просто да му отдадем дължимото. Естествено, че замисля нещо лошо! Въпросът е какво?

— Що се отнася до това, нямам ни най-малка представа.

— И все пак мисля, че трябва да го открием? Аззи вече не е незначителен персонаж. Вече два пъти е вършил работа на силите на Мрака в големи начинания — като започнем с онзи случай с Принца, а после и историята с Фауст, чийто изход все още се разглежда в съда на Ананке. Имам основания да предполагам, че Аззи в момента заема високо положение в Съвета на неправдите. Очевидно е първостепенен играч в ония игрички, дето възникват от време на време с цел да се обърка човечеството и да тръгне по прокълнатия път.

— Толкова важен ли бил моят приятел? — Очите на Бабриел се окръглиха от учудване.

— Май така излиза, поне за момента — отвърна Михаил. — Най-малкото, изглежда разумно да проучим защо се интересува от лукавия и прекалено умен Аретино.

— Мисля, че сте прав, господине.

— И ти, момчето ми, си точно ангелът за тая работа.

— Аз ли? О, със сигурност не и аз, господине! Знаете как не ме бива да мамя, Ваше архангелство. Ако се опитам чрез двуличен разговор да се уверя какво цели, той в миг ще го прозре!

— Знам — кимна Михаил. — Твоето простодушие е легендарно сред нас. Но няма как. Ти имаш прекрасната възможност да пошпионираш малко, тъй като вече и без това си тук, във Венеция. За тебе ще трябва да е достатъчно лесно да се запознаеш с този Аретино. Иди при него като човек, който отдавна се възхищава на творенията му, говори с него, огледай къщата му, виж каквото видиш там. Дори го почерпи един обяд, за да измъкнеш и още нещо. Ще ти го платим от „Райски следствен отдел“.

— Наистина ли мислите, че е съвсем редно от морална гледна точка да шпионирам приятеля си?

— Излиза, че е — рече Михаил. — Не можеш да предадеш враг — само приятел можеш. Без предателство няма и разкритие.

Бабриел кимна и веднага се съгласи да направи онова, което искаше Михаил. Едва по-късно осъзна, че Михаил въобще не му бе

отговорил пряко. Само че вече беше твърде късно да се тревожи за това. Да предадеш приятел, можеше да е морално оправдано, а можеше и да не е. Но да престъпиш заповед на архангел, определено не беше за препоръчване.

ГЛАВА 2

На другия ден, щом удари дванайсет, Бабриел почука на вратата на Аретино.

Отначало отговор не последва, макар отвътре да се чуваха най-различни звуци. По-точно, най-невероятна смес от звуци на музикални инструменти и човешки гласове — много от тях се смееха високо. Той отново почука. Този път вратата се отвори — от някакъв прислужник, съвсем приличен на вид, само дето перуката му се беше малко килнала. Изглеждаше така, сякаш се е опитвал да върши твърде много работи наведнъж.

— Бих желал да говоря с Аретино — каза Бабриел.

— Ох, Боже, сега всичко тук е с краката нагоре — въздъхна прислужникът. — Друг път не става ли?

— Не, налага се да говоря с него сега — настоя Бабриел с непривична за него твърдост, пришпорван от мисълта, че скоро ще му се наложи да докладва докъде е стигнал — или пък, че не е стигнал доникъде — на Михаил.

Прислужникът се отдръпна и пусна Бабриел. После заведе ангела в един салон и му каза:

— Бъдете любезен да почакаете тук. Ще попитам господаря дали ще може да се срещне с вас.

Бабриел се заклати на пети — номер, който бе научил отдавна. Помагаше му да минава времето. Огледа стаята и видя върху една масичка наблизо някакъв ръкопис. Успя да мерне само думите „Праотецът Адам“, когато изведнъж избухна шум и няколко души се втурнаха в стаята. Бабриел гузно отскочи назад.

Бяха музиканти, ала бяха захвърлили официалните си сака и жакети — свиреха на инструментите си разпасани, по ризи. Мелодията, която свиреха, никак не приличаше на църковна — беше жива и те подканяше да танцуваш.

Преминаха край Бабриел, като едва го удостоиха с поглед. Бяха се упътили към някаква вътрешна стая — врявата, която долиташе оттам, тънките писъци и ревовете буен смях издаваха, че там се вихри

веселба. Бабриел крадешком хвърли още един поглед към ръкописа и този път успя да прочете половин изречение: „Праотецът Адам, скоро след като бил изгонен от Райската градина поради това, че е ял плода на Дървото на познанието...“ После отново го прекъснаха — този път звънлив момински смях.

Той вдигна поглед и точно в този миг в стаята се втурнаха две дамички. И двете бяха млади и хубави, едната с чорлава тъмна коса, другата с объркани руси плитки. Бяха облечени в яркоцветни прозрачни дрехи, които се ветрееха зад тях, докато тичаха и се гонеха насам-натам. Бабриел се изчерви, защото забеляза, че въпросните дрехи са доста размъкнати и разкриват карминените връхчета на гърдите им и розовите им бедра.

Те спряха пред него. Блондинката се обади с прелестен френски акцент:

— Хей, ти! Виждал ли си го?

— За кого говорите?

— За онзи палавник Пиетро! Обеща да танцува с мен, и с Фифи също!

— Не съм го виждал — отвърна Бабриел и потисна желанието си да се прекръсти, защото му мина през ума, че с това би могъл да обиди дамите.

— Тук някъде трябва да е — каза русата. — Ела, Фифи, хайде да го заловим и да го накажем. — Тя хвърли на Бабриел такъв поглед, че той потръпна от върха на темето до последното крайче на пръстите на краката си. — Защо не дойдеш и ти?

— О, не, не — дръпна се ангелът. — Налага се да чакам тук.

— Винаги ли правиш онова, което се налага? Колко отегчително!

Момичетата се втурнаха със смях към съседната стая — хукнаха по коридора и се изгубиха от погледа му. Бабриел избърса чело и отново се опита да прегледа ръкописа. Този път успя да прочете заглавието — „Легенда за седемте златни светилника“. После дочу стъпки и се дръпна от масата.

Влезе Аретино — брадата му беше разчорлена, жакетът — разкопчан, а панталонът му се бе смъкнал до средата на кълките, фината му ленена риза бе цяла в петна, навярно от вино. Вървеше под съвсем определен наклон надясно, а очите му бяха кръвясали и мътни — очи на човек, който твърде често е виждал твърде много неща, ала

търси да види и още, в ръка влачеше полупълен мях с вино, а походката му далеч не беше уверена.

С известна трудност поетът успя да се спре пред Бабриел и с достойнството на мъдрец го запитва:

— Кой си ти, бе, мътните да те вземат?

— Студент съм — отвърна Бабриел. — Беден студент от Германия. Дойдох тук, във Венеция, за да се погрея на ярките лъчи на вашия гений, скъпи ми господарю, и да ви поканя на обяд, ако ми позволите да бъда толкова нахален. Аз съм най-големият ви почитател в цялата област на север от Аахен.

— Така ли? — рече Аретино. — Харесваш ми писаниците, а?

— „Харесвам“ е нищожна дума, скъпи ми господарю, неспособна да изрази чувствата ми към вашето творчество. Хората ви наричат Божествения Аретино, но дори и с това те обиждат вашия гений с недостатъчно силна похвала.

Бабриел по природа не беше ласкател, но достатъчно се бе мотал и из висшите, и из низшите кръгове, за да знае как да се оправи с необходимия жаргон. Надяваше се само да не се е изразил толкова мазно, че да не е за вярване. Но Аретино, особено в сегашното си състояние, явно не намираще похвалите му за противни.

— Бива те да приказваш, момчето ми, това ще ти кажа. — Аретино млъкна и спря надигащото се в гърлото му хълцукане. — С удоволствие бих обядвал с тебе, само че ще е някой друг път. Хвана ме точно наред един купон — празнуваме новата ми поръчка. Къде, по дяволите, са ми гостите? Качили са се вече горе в спалнята, сигурен съм. Но аз съм им по петите! — И той залитна към вратата.

— Мога ли да ви запитам, скъпи ми господарю, за естеството на вашата нова поръчка? Доброжелателите ви по цяла Европа ще са заинтересувани да го чуят.

Аретино спря, замисли се за момент, после се върна в стаята и вдигна ръкописа от масата. Натика го под мишница и рече:

— Не, не! Заклел съм се да пазя тайна. Но и ти, и целият останал свят ще се смаете, обещавам ви го. Самият мащаб на начинанието... но нито дума повече!

И с тези думи той излезе от стаята с почти уверена походка, ако не броим едно-две залитания.

ГЛАВА 3

Бабриел се втурна обратно към Рая. Запъти се право към предградията, където беше ранчото на Михаил — голяма къща, построена на различни нива, — и се изсипа в кабинета на архангела — изискана светла стая. Архангелът тъкмо беше разстлал колекцията си от марки върху масичка от розово дърво под лампа от „Тифани“^[1] и я разглеждаше с лупа и пинсети. Внезапната поява на русия ангел бе придружена с порив на вятъра и марките весело се разтанцуваха из въздуха. Бабриел успя да спаси една Триъгълна Кейптаун тъкмо преди да изхвъркне из прозореца и я затисна с едно преспание да не хвъркне пак.

— Страшно съжалявам — измърмори той.

— Просто си обуздай малко устрема — изгледа го Михаил. — Нямаш представа колко е трудно да се доставят тези редки екземпляри от Земята, без да бъдеш засипан с неудобни въпроси. Като гледам, май си постигнал някакъв успех в разследването?

Бабриел заразправя за ръкописа на Аретино, за заглавието му, за първия ред — наред с информацията, че поетът е празнувал някаква нова поръчка, и то, според изгледа на празненството — добре платена.

— „Седемте златни светилника“ — замисли се Михаил. — Нищо не ми просветва. Ама ела да се консултираме с оня компютър, дето скоро го инсталира Райският отдел за привлекателни ереси.

Той отведе Бабриел надолу по коридора до работния си кабинет, където, зад готическите кантонерки и бюрото в римски стил, бе инсталиран компютърен терминал с кубистичен дизайн — често го наричат и „модерен“. Архангелът седна зад командното табло, шляпна чифт очила ниско на носа си и взе да въвежда разни кодови думи. Занатиска и разни други копчета и скоро данните потекоха по черно-зеления екран в забързан поток. Бабриел премига, но потокът течеше твърде бързо за неговите очи. Михаил обаче май не срещаше трудности с преглеждането на информацията. Не след дълго кимна и вдигна поглед.

Дали е редно да се използват компютри в Рая — около това навремето се беше разгоряла доста шумна дискусия. Главният аргумент в тяхна полза бе, че те са просто наследници на пачето перо и каменните плочки — и двете одобрени за използване при описания на духовното с цел означение на Идеята за Информация. Компютърът всъщност не беше нещо по-различно от ранните технологии на писане и притежаваше достойнството да заема малко място, а да съхранява много информация — не като каменните плочки, които в един момент ставаха неконтролируеми и влачеха със себе си и съпътстващата необходимост от укрепване на подовете там, където си ги държиш. Дори и пергаментът, макар и лек в сравнение с каменните плочки, създаваше своите проблеми, сред които не на последно място беше този, че се рушеше.

— Какво ти каза компютърът? — попита Бабриел.

— Ами, изглежда, съществува някаква стара гностична легенда за това, как Сатаната дал на Адам седем златни свещника, с които да намери обратния път към Едем.

— А той успял ли да стигне дотам?

— Разбира се, че не! — тросна се Михаил. — Не мислиш ли, че щеше да си чувал за това, ако беше успял? Не разбираш ли, че цялата история на човечеството се основава върху факта, че Адам не е успял да се върне в Рая и че всеки един човек все още се стреми към това?

— Разбира се, господине. Не бях се сетил.

— Ако Врагът се е заиграл с историйка от първите дни на Сътворението, когато са се създавали основните правила, ръководещи взаимодействието между хората и духовете, това за нас е от съществен интерес. Седем златни светилника!

— Съществували ли са някога?

— Вероятно не.

— Тогава се предполага, че не съществуват и сега и не могат да ни навредят.

— Не си прави прибързани заключения — скастри го Михаил. — Митовете са най-проклетото нещо. Ако тези светилници наистина съществуват, попаднат ли в неподходящи ръце, могат да станат големи бели. Рискът е толкова ужасяващ, че според мен би следвало да приемем, че наистина съществуват, докато не се докаже противното. И дори тогава трябва да останем нащрек.

— Да, господине. Но ако Аззи разполага със светилниците, какво ще прави с тях?

Михаил поклати глава.

— Това все още е тайна и за мен. Но няма да е задълго. Лично ще я проверя тая работа.

— Ами аз, господине? Да продължавам ли да шпионирам Аззи?

Архангелът кимна.

— Започваш да схващаш.

Бабриел забърза обратно към Венеция. Но едно издирване на бърза ръка, последвано от по-внимателно издирване, го убеди, че Аззи вече не е в града.

---

[1] Известен луксозен магазин за бижутерия и уникасти. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 4

Аззи бе извикан в Ада най-безапелационно. Когато влезе в гостната на Сатаната — в бялата, облицована с дъски къща, където Шефът си вършеше доста голяма част от работата, — още му се виеше свят.

Показа се един демон със син костюм и рипсена вратовръзка.
— Негова светлост ще ви приеме сега.

И просто ей така Аззи се намери в кабинета на Сатаната. Изглеждаше като всекидневна от Лонг Айленд — в някоя хубава къща от най-престижните предградия. Нямаше нищо кой знае колко сатанинско в нея — само трофеи от голф, гравюри с ловни сцени и мирис на фина стара кожа.

Сатаната си държеше целия сложен адски инструментариум — уредите за мъчения, записите на черни меси, въобще целия сценичен реквизит — в друга част на къщата, предназначена за официалния бизнес.

Той беше дребничък, с гладки, надути черти на лицето, леко оплешивяващ и с очила. Можеше да приема какъвто облик си хареса, но, общо взето, предпочиташе по-скромнен вид. В момента бе облечен с жълт халат и кашмирен шал, вързан на фльонга около врата.

— О, Аззи, колко време мина, а? Не съм те виждал, откакто беше в моя клас по етика на Злото, още в доброто старо студентско време!

— Хубаво време беше, господине — отвърна Аззи. Сатаната винаги му бе правил силно впечатление. Той беше един от главните архитекти и теоретици на Злото, идол на демона от много години насам.

— Да видим сега — рече Сатаната. — Какво чувам, поставял си някаква пиеса?

— О, да — отвърна Аззи. — Вярно е.

Мислеше, че Сатаната ще е доволен от неговата инициатива. Сатаната винаги насърчаваше младите демони да слизат там долу и да свършат някое зло.

— Тази идея, за неморалната драма, ми хрумна, докато гледах една пиеса от ония, другите — продължи Аззи. — Виждате ли, господине, нашите противници през цялото време се опитват да докажат, че добрите дела са единственият начин да се постигнат добри резултати. Това си е чиста пропаганда, пък и съвсем не е вярно. Пиесата ми ще докаже колко абсурдно е тяхното твърдение.

Сатаната се разсмя, но в израза му имаше нещо болезнено.

— Е, аз не бих казал точно така! Злото не е точната противоположност на Доброто. Ако си спомняш, изтъквах го в лекциите си по основна адска логика.

— Да, господине. Не смятам да поставям Злото в позиция да защитава твърдението, че не трябва да правиш нищо и ще бъдеш възнаграден за това.

— Надявам се, че не! — обади се Сатаната. — Позицията на Доброто също не е такава. Дали си добър или лош — това е житейски факт.

— Да, господине — съгласи се Аззи. — Признавам си, не го виждах точно по този начин. Искам да кажа, не мога ли да осъществя пиеса, която да изтъква някои от добрите черти на Злото?

— Разбира се, че можеш! Но защо използва този доста отегчителен пример? Защо не покажеш например, че Злото е хитро и е много шик?

— Така ли, господине? О, да, разбира се, че е така! Не знам, господине, просто ми хрумна идеята, че ще е хубаво да се направи. Забавно е, разбирате ли, а нашите противници са едни такива сериозни...

— Да не намекваш, че ние тук, в Ада, не сме сериозни? Мога да те уверя, че случаят не е такъв.

— Не исках да кажа това, господине!

— Аз бих внимавал доста с подобна идея — рече Сатаната. — Не искам направо да ти заповядам да я зарежеш. Защо не я поотложиш за известно време? Ще се опитам да ти намеря някой друг ангажимент.

— Да я отложа ли, господине? Не мога. Вече съм хванал хора да работят по нея — обясни Аззи. — Дал съм обещания. Не бих искал да спирам своите актьори и да не удържа на думата си. Освен, разбира се, ако не ми бъде наредено да го направя.

— О, не, не, не смятам да ти заповядвам да спреш. Че това би ме превърнало в посмешище — да заповядам на един от собствените си демони да не поставя пиеса, възхваляваща дейността на Ада! Не, скъпи ми приятелю, изборът зависи изцяло от теб. Просто помни, че ако нещата не тръгнат по начина, по който ти доста глупаво се надяваш, че ще тръгнат — ами, предупредили сме те. Питахме те дали не би желал поне да я отложиш, докато пообмислиш малко нещата.

Аззи бе така потресен от всичко това, че си тръгна, без да попита за една от най-важните си грижи: дали историята с тези светилници е истина. Но си тръгна оттам, решен да продължи с пиесата си и да посети едно създание, което можеше да му помогне с тези светилници — истински или не.

ГЛАВА 5

Аззи бе твърдо решен да открие дали златните светилници наистина са съществували, или не. Имаше план и за двата случая: ако наистина съществуваха, ще ги използва в пиесата, която смяташе да постави за назидание на хора и духове; ако не, щеше да намери някой занаятчия, който да им направи копия.

Но се надяваше наистина да съществуват.

Всеки в Ада знае, че ако спешно ти трябва отговор, просто трябва да отидеш при Нужния Човек — Корнелиус Агрипа^[1], фигура от изключително значение в последните векове и все още много обсъждана в Ренесанса. Той живееше в идеалната сфера, която не беше нито духовна, нито материална, а си имаше някаква своя си странна направа, неразгадана и до днес. Когато тя възникна, и самият Агрипа се изненада и все още не му бе стигнало времето да я приобщи към своята система.

Системата му се основаваше върху едно твърдение, толкова очевидно само по себе си, че направо избождаше очите — и все пак, когато се опитваше да го докаже или приложи на практика, то му създаваше необясними трудности: Космосът и всичко в него съществуваха като единство; както „горе“, така и „долу“, и всичко вътре между тези двете — всичкото това бе взаимнозависимо. Оттук следваше, че всяка част може да влияе на друга част и че знакът или символът на каквото и да било може да влияе върху фактическото съществуване на самото означавано нещо, тъй като те са равнозначни в единството, което свързва всичко. Дотук добре. Бедата идваше, щом се опиташ да го докажеш. Макар Агрипа да можеше да повлияе върху много неща чрез много други неща, още не бе успял в едно — да влияе на всяко нещо, когато си поиска. Нещо повече, още не беше отчел присъствието на късмета, което от време на време разбиваше на пух и прах всичките му изчисления по начин, наглед произволен и поради това непозволен в една построена по стриктен план вселена; поради това късметът явно не принадлежеше на тази вселена. Този и разни подобни проблеми занимаваха Агрипа, докато си седеше в старата си

къща с висок покрив там, в пространството, което не съществуваше нито в материалната, нито в духовната сфера.

— Аззи! Как се радвам да те видя! — извика архимагьосникът. — Я подръж малко това, ако обичаш! Тъкмо превръщам злато в черен дим.

— Това необходимо ли е наистина? — попита Аззи и пое подадената му от Агрипа реторта.

— Да, ако искаш после пак да го превърнеш в злато.

— Ако това искаш, защо първо не направиш него? — попита Аззи. Ретортата започваше да бълбука в ръцете му, а течността вътре се превърна от прозрачна в жълтеникаво-кафеникава, напръскана тук-там със зелено. — Това пък какво е?

— Страхотно ефикасен лек за гърло — обясни Агрипа. Той беше малко по-дребен от среден ръст, с дълга брада като на философ и мустаци, и дори носеше пейси^[2] като хасидските равини, с които имаше навика да си приказва от време на време в една кръчма в Лимбо, където се събираха да хапнат, да пийнат и да си побъбрят учени приказки. Бе облечен с дълго наметало и висока остра шапка с калайдисана тока.

— Защо такъв голям ум като твой се тормози да забърква церове за гърло? — попита Аззи.

— Опитвам се да създавам и неща с практическо приложение — обясни Агрипа. — Що се отнася до операцията със златото, опитвам се да обърна процеса на стопяването му до черен дим и утайка и така да мога да превърна всеки черен дим в злато.

— Доста злато ще излезе. — Аззи си мислеше за всичката утайка, която беше виждал през живота си.

— Да, така е. Но хората точно това искат — злато, много злато. А херметизмът е преди всичко хуманистична философия. А сега, с какво мога да ти бъда полезен?

— Чувал ли си някога — подхвана Аззи — за седемте златни светилника, които Сатаната дал на Адам, за да му помогне да открие обратния път към Райската градина?

— Звучи ми познато. Къде ми е бухалът?

Щом чу, че го викат, един голям снежнобял бухал с напръскани криле тихо се спусна от пръчката си горе на тавана, там, където стените ключваха остър ъгъл.

— Донеси ми свитъка — нареди Агрипа. Бухалът описа кръг из стаята и излетя през прозореца. Агрипа се огледа озадачено, после погледът му попадна на ретортата в ръцете на Аззи и светна.

— А, дай я тук! — Той се наведе и я подуши. — Да, това ще свърши работа. Ако не става за гърло, поне краста ще цери. Много съм близо до универсалната панацея, която ще лекува всички болести. Я сега да видим онази утайка.

Той погледна в малката си пещ, където бълбукаше златото. Намръщи се.

— Дори утайката е изгоряла. Мога да се опитам да я възстановя само по памет, защото доктрината за вселенските взаимовръзки постулира, че няма невъзможни състояния и че онова, което езикът може да каже, умът може да измисли, а ръката — да улови. Но е по-лесно да се почне с прясно злато. Ето, и бухалът ми се върна.

Бухалът кацна на рамото му, в човката си носеше голям пергаментов свитък. Агрипа го пое и бухалът подхвъркна към високата си пръчка. Магьосникът разгъна свитъка и бързо го прегледа.

— Аха! — извика той. — Ей го! Седемте златни светилника наистина съществуват. Пазят се, заедно с всички останали изгубени митове, които светът е познавал, в Катар, в замъка Крак Херениум.

— Това къде е? — попита Аззи.

— В Лимбо, точно на юг от нулевия меридиан на Чистилището. Знаеш ли как се стига дотам?

— Няма проблеми — отвърна Аззи. — Много ти благодаря!

И тръгна.

---

[1] Корнелиус Хенрих Агрипа от Нетесхайм (1486–1535) — един от най-големите авторитети в областта на алхимията. — Б.пр. ↑

[2] Дълги кичури навита коса, пуснати пред ушите — знак за принадлежност към юдаизма. — Б.р. ↑

ГЛАВА 6

Бабриел следеше внимателно кога ще се върне Аззи. Беше си намерил квартира близо до къщата на Аретино — малка, той с малко се задоволяваше. Успя да се сдобие и с прислужница — старица с хлътнала уста и блестящи черни очи, кръгли като копчета. Тя му готвеше — предимно овесената каша на добродетелните, която ангелът предпочиташе пред всички други ястия, миеше му четките, щом се прибереше вкъщи след експериментите си с перспективата, и изобщо се грижеше за него по всеки възможен начин.

Бабриел можеше и да пропусне завръщането на Аззи във Венеция, защото демонът проблесна като светкавица в нощта и веднага се отправи към къщата на Аретино. Но Агата — така се казваше старицата — бдеше, а и цялото й семейство покрай нея се бе включило в задачата. Баща й Менелай пръв забеляза проблясъка на светлина на запад в небето и мигом се завтече да каже на Агата. Тя запали свещ и се отправи през тъмните коридори към стаята на Бабриел. Почука на вратата и влезе.

— Онзи, когото търсиш, е вече във Венеция, господарю — каза му тя.

— Най-последно! — възкликна Бабриел. Той се уви в едно наметало — възможно най-тъмното, което намери — и тръгна.

Решил да използва качеството увъртане, за което беше слушал толкова много, той се изкатери по решетката на Аретино и спря да си почине на балкончето пред един от прозорците на втория етаж. Съзря вътре Аззи и Аретино, но не можеше да чуе за какво си говорят.

— Време е за чудеса — каза той раздражено и при тези думи една светулка се отдели от другарите си, с които си играеше на гоненица, и долетя при него.

— Как сте, господине? С какво мога да ви бъда полезен?

— Искам да зная за какво си говорят онези вътре.

— Поварвайте ми, точно аз ви трябва.

Светулката се дръпна и след малко откри цепнатина в черчевето. Промъкна се вътре — точно навреме, за да чуе как Аззи казва:

— Не знам какво си си наумил, Аретино, но ще го опитаме. И то още сега! — При тези думи блесна светлина и двамата изчезнаха.

Светулката се върна и разказа това на Бабриел, който реши, че явно се е забъркал в нещо сложно, тъй като въобще не разбираше какво става.

Там вътре, точно преди да се вмъкне светулката, Аззи бе казал:

— Само се отбих да ти кажа, че намерих светилниците.

— Наистина ли? Къде са?

— Според Корнелиус Агрипа се пазят в един замък в Лимбо. Ще отида да надникна там, та да се уверим, че още ги има, и после ще ги вземем за награди.

— Награди ли?

— Ама, Пиетро, разбери го най-сетне. Ти го измисли това за светилниците. Или си спомни тая история, както ще да е. Те са седем, значи и нашите пилигрими ще са седем. Те просто трябва да вземат светилниците, нищо друго — и най-свидните им желаниа ще се сбъднат. Как ти се харесва това, а?

— Страшно — отвърна Аретино. — Точно това съм искал винаги. Да взема нещо в ръка, да си пожелаея нещо и желанието ми да се сбъдне на секундата.

— И то не защото си направил нещо, че да го заслужиш — допълни Аззи. — Просто, защото притежаваш магическия предмет. Точно така трябва да стават нещата. Или поне това ще защитава нашата пиеса. Ще кажа на моите доброволци, че просто трябва да намерят светилниците, нищо друго, и край с техните проблеми, в общи линии.

Аретино вдигна вежди, ала кимна и също промърмори:

— В общи линии, да. Ала как ще вземат светилниците?

— Ще дам на всеки пилигрим по магийка и тя ще го отведе при тях.

— На мен ми звучи добре — съгласи се Аретино. — Значи ще ходим в Лимбо. Много ли е далече?

— Доста е далече по всички обективни стандарти — каза Аззи, — но ние ще стигнем дотам за съвсем кратко време. Като драматург сигурно това ще ти се стори доста интересно, Пиетро. Нито един жив

човек, доколкото ми е известно, не е стъпвал в Лимбо — освен Данте. Сигурен ли си, че искаш да дойдеш?

— И целия свят да ми предлагаш, пак не бих го изпуснал! — възкликна Аретино.

— Тръгваме тогава. — Аззи направи знак и двамата изчезнаха.

Първото впечатление от Лимбо разочарова Аретино. Цялото място бе в нюансите на сивото. Отпред имаше някакви правоъгълни блокчета, които можеше да са и дървета — Аззи се покачи на едно от тях. Или пък може би заместваха дърветата. На това място беше трудно да се каже кое какво е.

Зад тях някакви триъгълни буци, с по-светъл цвят и по-дребни, изглежда, представляваха планини. Между планините и дърветата имаше области, изпъстрени с напречни щрихи, които можеха да са каквото си щеш. Ни помен от вятър. Водата, която и без това беше малко, кротуваше в застинали локви.

След малко някаква ситна черна бучица на хоризонта привлече погледа на Аретино. Те тръгнаха натам. Около тях цвърчаха прилепи и търчаха дребни гризачи.

ГЛАВА 7

Над вратата на замъка Крак Херениум имаше табела с надпис:
О ВИЙ, КОИ ПРИСТЪПЯТЕ ТОЗ ПРАГ,
ТУК ОСТАВЕТЕ И ФАНТАЗИЯ, И РАЗУМ.

Отвътре долиташе тиха музика. Мелодията беше жива и все пак с нещо избиваше на погребална песен. Аретино не беше точно изплашен — трудно е поет да се уплаши, когато върви редом до своя демон. Демонът си е по-страшен от света около него.

През ниската сводеста врата излезе човек — наведе се, за да може да мине. Беше едър и висок. Над жилетката и сакото му се спускаше мантия, която при всяко движение се вълнуваше. Обут беше с островърхи ботуши. Лицето му бе дръзко, очите — големи и изразителни. Беше гладко избръснат и в израза му се долавяше някаква властна крехкост.

Човекът пристъпи напред и се поклони ниско.

— Аз съм Фатус. А кои ли сте вие?

— Значи това е замъкът на Фатус — заключи Аретино. — Колко вълнуващо!

— Знаех си, че ще ти хареса — обади се Аззи. — С тази твоя репутация на търсач на новото...

— Вкусът ми към новостите се простира повече върху хората, отколкото върху предметите.

— Добър ти ден, демоне. Виждам, че си си довел и приятел — рече Фатус. Очите му проблеснаха.

— Това е Пиетро Аретино — представи го Аззи. — Той е човек.

— За мен е удоволствие да се запознаем.

— Дошли сме с молба да ни помогнеш, мислим си, че можеш — рече Аззи.

Фатус се усмихна и направи някакъв жест. Появи се масичка с три столчета. На масата имаше вино и купа захаросани плодове.

— Може би бихте похапнали с мен, докато разговаряме? — покани ги Фатус.

Аззи кимна. Седнаха.

Захванаха да дъвчат и да си приказват и след малко Фатус направи друг жест. По команда от някаква задна стая изскочи цяла трупa жонгльори. Бяха от онзи вид, който наричат манипулатори на закона. Взеха да подхвърлят в кръг из въздуха закононарушения и репресивни мерки — прехвърляха си ги от ръка на ръка, нагоре-надолу, навътре-навън. Аззи се учуди и възхити на тяхната сръчност.

Най-накрая Фатус се усмихна и рече:

— Толкоз с илюзиите. С какво мога да ви бъда полезен?

— Чувал съм — подхвана Аззи, — че тук, в твоя замък, пазиш множество стари любопитни предмети.

— Така си е — съгласи се Фатус. — Всъщност всичкото това самичко си идва при мен и аз все намирам къде да го сместя, каквото ще да е. Обикновено са боклуци, но понякога идва и по нещо истинско. Понякога съкровищата наистина са предречени, понякога в историите няма и сянка от истина. На мен не ми пука, аз не правя разлика между истинско и неистинско, реализирано и нереализирано, изявено и скрито. Кое съкровище търсите точно?

— Седемте златни светилника — обади се Аззи, — дадени от Сатаната на Праотеца Адам.

— Знам за какво ми говорите. Имам ги на картинка, можете да ги погледнете.

— Искам ги, ама да са истински.

— И какво смятате да правите с тези светилници, след като се сдобиеете с тях?

— Скъпи ми Фатус, захванал съм се с голямо начинание, а тези светилници играят в него съществена роля. Но може би те са ти нужни за някакви твои собствени цели?

— Съвсем не — отвърна Фатус. — С удоволствие ще ти ги заема.

— Това, което съм намислил — обясни Аззи, — е да ги предоставим на няколко човека, тъй че да се изпълнят най-свидните им желания.

— Каква хубава идея — усмихна се Фатус. — Вярно, в света това би трябвало да се случва по-често. Как смяташ да го направиш?

— С помощта на магийки.

— Магийки! — кимна Фатус. — Ех, че хубава идея! С магийки почти всичко можеш да постигнеш.

— Да — съгласи се Аззи. — Това им е хубавото на магийките. Сега, ако ни позволиш, Аретино и аз ще влезем да ги вземем тия светилници, а после ще се върнем на Земята за магийките.

ГЛАВА 8

Аззи скри светилниците в една пещера край Рейн и продължи за Венеция, където остави Аретино вкъщи.

В следващата част — сдобиването с магийките — беше най-добре да се мине без човешко участие.

Аззи тръгна веднага. Използва сезонния си пропуск за Тайните пътища към Ада, за да мине директно през небесната твърд до река Стикс. Тайният път го закара в Централната разпределителна гара. В чакалнята висеше Дяволско разписание за всички кътчета на Ада — мигащи светлилки показваха кои влакове ще тръгнат скоро. Дълги редици от влакове — много от тях теглени от парни локомотиви — се простираха, докдето ти поглед стига. Пред всеки стърчеше кондуктор и си поглеждаше нетърпеливо часовника, докато дъвчеше обяда си от кесия.

— Мога ли да ви помогна, господине?

Към Аззи се доближи професионален разводач от ония, които висят по всички големи гари. Този тип — таласъм с ниско нахлупено над челото кепе — прибра монетите на Аззи и го заведе до влака, който му трябваше.

Аззи има време да намери вагон-ресторанта и да изпие едно кафе. Влакът потегли от гара Ад и запухтя през сухите Гадни земи към речната област, където се намираше отдел „Снабдяване“. Пристигнаха горе-долу след час.

Нямаше кой знае какво за гледане. Снабдяване беше плоско, монотонно градче с няколко кръчми и закусвални, пръснати из него. Току зад градчето се простираше самото „Снабдяване“ — големият комплекс край бреговете на Стикс, който осигуряваше на жителите на Ада всичко, нужно им, за да вършат нечестивите си дела.

„Снабдяване“ се състоеше от поредица изумителни складове, построени по неостаряващия модел супер-Куонсет. Издигаха се върху мочурлив склон, спускащ се полегато към ниските, кални брегове на Стикс. Канавки, водостоци и издигнати върху насипи пътечки се спускаха от складовете към реката. Всичките отпадъци на Ада се

вливаха директно в Стикс, без да се подлагат на никаква преработка. Това съвсем не замърсяваше реката — Стикс си беше създадена максимално замърсена. Отпадъците и заразите от други източници оказваха парадоксален пречистващ ефект върху адската река.

Аззи откри склада с магийките и се обърна направо към чиновника — един дългонос таласъм. Онзи вдигна небрежно поглед от книжката с комикси, която четеше.

— К'ви магийки? За к'во ти са?

— Трябват ми магийки, които да заведат едни хора до едни светилници. Седем на брой.

— Достатъчно прям си — каза чиновникът. — Как смяташ да задействаш магийките? Най-простата само би им показала посоката — дава им адреса и толкоз. Обикновено тя представлява късче пергамент или глинени чиреп, или вехто парче кожа, на които са написани съответните думи, например „Тръгни направо към кръстопътя, после свий надясно и върви, докато стигнеш големия бухал.“ Това е типично наставление за подобен род магийки.

Аззи поклати глава.

— Искам магийките да заведат моите хора до свещниците, които ще са скрити някъде в реалния свят.

— Така наречения реален свят, искаш да кажеш — поправи го чиновникът. — Добре, значи искаш магийка, която не само казва на съответния човек накъде да върви, но притежава и силата да го заведе на съответното място.

— Ей, това е — каза Аззи.

— Твоите хора какво знаят за магийките?

— Съвсем малко, предполагам.

— Точно от това се страхувах. Предполага ли се, че магийката трябва да предпазва по някакъв начин собственика си по пътя му към светилниците?

— Това ще струва повече, нали?

— Естествено.

— Тогава не. Никакво предпазване. Нека и да рискуват малко, то си трябва.

— Та, значи, трябва ти магийка с вградена сила; и да може да сочи дали притежателят ѝ върви по верния път — да трака или да святка, или пък да пее, нещо от сорта, а после, предполагам, щом

човекът стигне където трябва — на мястото, където са светилниците, — да му даде някакъв сигнал.

— Е, ще трябва да е нещо повече от сигнал — рече Аззи. — Не искам да им остава никакво съмнение, че са намерили каквото трябва.

— В такъв случай по-добре използвай магийка на половинки.

— Това не го знам какво е.

— Халдейски номер. Магийката се състои от две части. Магьосникът — това си ти — поставя едната половинка на мястото, където трябва да стигне реципиентът. На сигурно място, да речем. После пък, да кажем, реципиентът — притежателят на другата половинка — попада в битка. Става напечено. Той се обръща към половинката от магийката и тя го отвежда по духовен път при другата половинка. Ако искаш бързо да измъкнеш някого отнякъде, няма подобър начин.

— Добре ми звучи. Мога да сложа седемте половинки близо до светилниците, а другите да раздам на моите хора и когато те задействат магийките, магийките да ги отвеждат, където трябва.

— Точно така. Сега, искаш ли освен това и един комплект вълшебни коне?

— Вълшебни коне ли? За какво, да му се не види, са ми вълшебни коне? Трябват ли ми за нещо?

— Всъщност не, но ако смяташ да има и публика, вълшебните коне допринасят за одухотвореността на спектакъла. Освен това добавят сложност и многоплановост.

— Не чак толкоз дълбока сложност, надявам се? Не знам колко ще са ми умни участниците. Но ако приемем, че са като повечето хора...

— Схванах — кимна чиновникът. — Усложненията с вълшебните коне би трябвало да са достатъчно прости, че хората ти да се справят с тях. Освен това конете добавят класа, и то голяма класа.

— Я ме запиши за седем вълшебни коня.

— Веднага. — Чиновникът взе да драска по един формуляр за поръчки. — Сега, искаш ли конете наистина да притежават някакви магически качества?

— Например?

— Ами допълнителна мощ, благородство, миловидност, способност да летят, способност да говорят, способност да се

превъплъщават в друго животно...

— Тия добавки май са скъпички, а?

— Можеш да получиш, каквото си искаш — усмихна се чиновникът, — ама трябва и да си платиш, така си е.

— Тогава, нека са вълшебни коне, но без допълнителни качества. Сигурно достатъчно ще ги бива.

— Чудесно. Има ли и някакви други усложнения, които би искал да въведеш между връчването на половинките от магийките и пристигането при светилниците?

— Не, ако просто свършат това, ще е чудесно.

— Хубаво. Кой калибър магийки?

— Калибър ли? Че откога имат и калибър?

— Нова разпоредба. Във всички поръчки за магийки трябва да е посочен калибърът.

— Знам ли кой калибър ми трябва?

— Ами сети се — рече чиновникът.

Аззи подаде на чиновника една монета и заобяснява:

— Всяка магийка трябва да може да пренесе човешко същество от дадено място в едно царство на съществуването до дадено място в друго царство. После трябва да го отведе до друго определено място.

— Тогава по-скоро ти трябва магийка с двоен заряд. Не можеш да искаш всичко това от обикновена магийка. Щом ще се сменя царството на съществуване, много енергия ще трябва. Я да видим сега колко са тежки тия твои хора.

— Не знам — рече Аззи. — Още не съм ги виждал. Да речем, най-много по сто и дващест кила парчето.

— Двоен заряд е необходим, когато се налага магийката да пренесе повече от сто килограма.

— Ами тогава да ги кажем сто. Ще направя така, че да няма по-тежки.

— Добре — кимна чиновникът. Намери някакво листче и взе да пресмята. — Я да видим правилно ли съм го схванал. Искаш седем магийки с двоен заряд и всяка ще трябва да пренесе човек, тежък сто килограма — това включва и целия му багаж, — до две различни места в две различни царства на съществуването. Бих казал, че ти трябва четиридесет и пети калибър. Коя марка ги искаш?

— И различни марки ли имало?

— Повярвай ми — рече чиновникът, — „Малоумия Бележита“ II е добра марка. „Идиота Превъзходна“ 24 — също. На мен ми е все тая.

— Дай ми, от която щеш тогава.

— Ей, сам трябва да си я избереш. Аз ли всичко да правя вместо тебе?

— Дай от „Идиота“.

— „Идиота“ ги свършихме. Другата седмица очаквам да получа.

— Тогава ще взема от „Малоумия“.

— Добре. Попълни тук и тук. Подпиши тук. Парафирай тук. Тук парафирай в уверение на това, че си парафирал. Добре. Айде готово.

Чиновникът подаде на Аззи малък бял пакет. Аззи го отвори и огледа какво има вътре.

— Приличат на сребърни ключета...

— Защото са „Малоумия“. „Идиота“ изглеждат по-иначе.

— Тия също толкова добри ли са?

— Някои казват, че са и по-добри.

— Благодаря! — извика Аззи и след миг вече го нямаше там.

Отново последва отегчителното пътуване до Централна разпределителна гара, а после — отново към Земята. Но демонът беше в прекрасно настроение. Намери каквото му трябваше. Легендата. Сюжета. Светилниците. Магийките. Сега му трябваша само хората, които да изиграят сюжета. Това щеше да е веселата част.

ЧАСТ ПЕТА

ГЛАВА 1

В една бляскава юнска утрин от един завой на черен селски път на юг от Париж, иззад няколко великолепни лески, изскочи карета, а след нея — още четирима ездачи. Впрягът дрънчеше, конските копита тропаха тежко по пътя. Освен тропотът от конските копита и скърцането на каретата не се чуваше нищо друго — само цвърченето на цикадите и силните викове на кочияша: „Дий, Менгеме!“

Каретата беше голяма, боядисана в жълто и червено, а зад кочияша стояха двама лакеи. На двайсетина метра зад нея ги следваше друга карета, а отзад — неколцина конници в лек галоп. Зад тях се точеха дванайсет мулета.

В първата карета имаше шестима пътници. Двама от тях бяха деца — хубавичко момченце на деветдесет години и неговата сестра — дете-жена на четиринайсет, с глава, покрита с буйни къдрици, и оперен израз на миловидното лице. Останалите бяха възрастни хора — наблъскани един в друг, те се бяха наместили все някак, така че да им е най-добре.

Каретата взе да се мята насам-натам. Ако някой от конниците галопираше редом с нея, щеше да забележи, че предното дясно колело прави странни лупинги. Кочияшът усети промяната и задърпа конете. Точно тогава колелото изхвърча и каретата се отпусна върху оста му.

Първият конник — набит мъж с червендалесто лице — спря до прозореца на каретата.

— Привет! Всички ли сте добре там вътре?

— Нищо ни няма, сър — обади се момчето.

Конникът се наведе и надникна през прозорчето. Кимна на възрастните, но очите му се спряха на Пъс.

— Аз съм сър Оливър Денинг от Тюкесбъри — представи й се той.

— Аз съм мис Карлайл — отвърна тя, — а това е брат ми Куентин. И вие ли сте тръгнали на поклонение, сър?

— Да — потвърди мъжът. — Ако слезете всички от каретата, ще накарам моя човек Уат да види какво може да направи с онова колело.

— Той кимна към Уат, дребен мургав уелсец.

— Много сме ви задължени, сър — рече Пъс.

— Няма нищо — отвърна сър Оливър. — А ние можем да си направим нещо като пикник, докато Уат оправя колелото. — Разсеяният му поглед не включваше останалите пътници в каретата.

Сър Оливър бе забелязал Пъс още преди да се случи това с колелото — може би в онзи момент, когато си развърза забрадката. Страхотните ѝ рижи къдрици, очарователното ѝ изражение — всичко това му бе дошло твърде много. Мъжете, дори и най-коравите воители, край Пъс изглупяваха до един.

Те намериха една слънчева полянка сред лещака недалеч от каретата. Сър Оливър разгъна войнишко одеяло, което миришеше на кон. Миризмата никак не бе неприятна. Очевидно беше стар воин — носеше си храна и дори прибори в кожените дисаги.

— Това наистина е много хубаво — рече сър Оливър, след като се бяха настанили, стиснал добре препечено пилешко бутче в ръка. — Колко често съм ял така по време на последните войни в Италия, където имах честта да служа редом със знаменития сър Джон Хокууд...

— В много битки ли сте участвал, сър? — попита Куентин по-скоро от учтивост, отколкото поради някаква друга причина, защото вече бе останал с впечатлението, че сър Оливър е прекарал по-голямата част от въпросните войни край полевата кухня.

— Битки ли? О, да, в доста — рече сър Оливър и заразказва за някакъв въоръжен сблъсък край Пиза, все едно целият свят беше чувал за него. После небрежно намекна за други въоръжени сблъсъци в и около различни италиански градове — той ги наричаше отчаяни боеве. Куентин си имаше причина да се съмнява във всичко това, тъй като си спомняше какво му бе казал баща му — че войната в Италия се състояла най-вече от войниствени речи пред публика и задкулисни тайни преговори, след които даден град падал или пък сваляли блокадата, зависи до каква уговорка били успели да стигнат. Спомни си, че бе чувал и друго — като се включили и французите, вече не било така: тогава пък войната се състояла предимно от сделки между италианците и Волните роти. Сър Оливър въобще не спомена за

французи. Само Колона и Борджиите, и Медичите, и разни такива чужденци. Той разправяше някакви възторжени истории за битки по ранина, в които малки групи воители срещали подобни с мечове и пики. Говореше за среднощни бдения в Южна Италия, където сарацините все още държали властта, разказваше за внезапни отчаяни сблъсъци край малки, оградени със стени градчета, където смъртта можела да ти се изсипе отгоре във вид на вряло масло или разтопено олово.

Сър Оливър беше нисък и набит здравеняк. Приличаше на бичме. Беше на средна възраст, пооплешивял и имаше навика рязко да тръска глава, за да наблегне на онава, което казваше. Когато правеше така, козята му брадичка се клатеше насам-натам. Често подчертаваше най-страховитите си изявления с решително прочистване на гърлото. Пъс, винаги готова за всякакви пакости, бе започнала да го имитира, а Куентин едва сдържаше смеха си.

Най-накрая пристигна Уат и обяви, че е поправил колелото. Сър Оливър каза, че бил много доволен, и прие благодарностите на всички с мъжествена скромност. Продължи с това, че тъй като всички те пътували за Венеция, очаквал да общува продължително с всички тях, като просто приемал, че компанията на един толкова сръчен и толкова изтъкнат воин би била приятна на всекиго. Пъс заяви с най-сериозния си тон, че сър Оливър бил приятен на всекиго далеч не защото услугите му можели да потрѣбват и по-нататък на компанията, ако вземе, че изхвърчи и някое друго колело. Сър Оливър не намери нищо смешно в това — прие го като нещо, което му се полага от само себе си, и дори не се и почуди защо внезапно — и едновременно — пристъп на кашлица връхлетя Пъс и Куентин, наред с още няколко дами.

По-късно същия ден към пътниците най-после се присъедини и монахинята, която трябваше да пътува с тях, но не се беше появила на уреченото място. Тя пристигна на кон, а една прислужница я следваше отзад на магаре, със сокол на ръка. Каретата спря. Вътре припряно се разприказваха, после ѝ направиха място.

Майка Джоана беше игуменка на манастира на урсулинките край Грейвлайнс, Англия. Фамилията ѝ беше Мортимър и тя не пропускаше да увери всекиго, че е близка роднина на известните Мортимърови от графство Шропшър. Имаше едро, широко, загоряло от слънцето лице и

водеше навсякъде сокола със себе си. Когато спираха, не пропускаше възможността да измъкне птицата, да отпусне каишките и да я прати да си търси плячка, където намери за добре. Когато соколът се връщаше с някоя мишка или съсел, разкъсани и цели в кръв, тя плясваше с ръце и възкликваше: „Добро попадение, госпожо Бързичка“ — така се казваше соколът. Куентин не можеше да понася начина, по който тя говореше на птицата — дърдореше ѝ часове наред със скрибуцащия си глас. Вече едвам се сдържаше да не избухне в кикот. Най-накрая няколко души от компанията надделяха и я накараха да прати сокола отгоре на каретата, при прислужницата. Майка Джоана се нацупи, но после забеляза някакъв елен, мярнал се в края на гората. Опита се да убеди останалите да спрат и да си спретнат един импровизиран лов — само че нямаха кучета, без да броим нечий ситен дребен мопс, дето и срещу плъх беше трудно да го насъскаш.

Компанията биде информирана, че майка Джоана не само била от Мортимъровите, но била и по-голяма сестра на същата оная Констанс, дето се била оженила за маркиз Сен Бо и дето двамата били такава великолепна двойка. Но самата тя не била пожелала да се омъжи — или, както по-късно Пъс прошепна на Куентин, не се намерил кой да я вземе въпреки именията ѝ и прочутото ѝ име — и убедила баща си да я уреди като игуменка на манастир. Била много доволна от този в Грейвлайнс, защото ловът в околностите му не можел да се сравнява с друг, а близката гора също ѝ била на разположение. В добавка на това монахините били от добри семейства и не страдала от липса на умни разговори по време на вечеря.

И тъй измина този дълъг ден.

ГЛАВА 2

Сър Оливър се облегна назад на седлото и се огледа. Все още се намираха сред открито поле. На мили пред тях се простираха приятно закръглени хълмчета. Отдясно проблясваше бърз поток. Вече виждаше тумбите дървета по края на гората.

Но имаше и нещо друго, нещо, което мърдаше — една червена точка се спускаше по хълмовете явно с намерението да пресече пътя на конвоя на миля по-напред.

Майка Джоана яздеше зад сър Оливър. Дорестият ѝ кон беше доста издръжлив.

— Какво стана? — попита тя. — Защо спряхме?

— Искам да поогледам територията, преди да се впуснем из нея — обади се сър Оливър.

— Какво, за Бога, смятате, че има толкова за гледане?

— Търся знак от разбойниците, за които се разправя, че върлували по тия места.

— Имаме си вече охрана — рече Джоана. — Онези четиримата с арбалетите, дето ни ядат от яденето.

— Не мога да им се доверя изцяло — рече Оливър. — Такива като тях имат склонността да бягат още при първия признак на беда. Искам да видя дали бедата няма първа да се покаже.

— Глупости — възрази Джоана. — В гората, дето е само на няколко метра оттук, може да се крият сто хиляди разбойници и ние изобщо да не ги забележим, преди те да поискат да ги забележим.

— Е, аз да погледна все пак — заинати се Оливър. — Там отпред има някой.

Джоана се взря в пътя. Тъй като беше малко късогледа, мина време, докато различи, че червеното петънце всъщност е човек.

— Този пък откъде се взе? — промърмори тя по-скоро на себе си.

— Не знам — отвърна сър Оливър. — Но идва насам, така че сигурно ще разберем.

Докато конникът приближаваше, продължиха да яздят в мълчание. Конвоят на пилигримите се бе прострял зад тях — двете

карети, другите четири коня и дванайсетте мулета, с които пътуваха трийсетте поклонници. Някои се бяха присъединили към тях в Париж — там спряха съвсем за кратко време, за да се запасят с храна. Тъкмо в Париж бяха подбрали и четиримата войници с арбалетите, ветерани от италианските войни. Водеше ги сержант на име Патрик, който бе обявил, че поклонниците могат да наемат него и неговите хора, за да ги охраняват, докато пътуват из кръстосваната надлъж и нашир от разбойници Южна Франция.

Сред пилигримите далеч не цареше пълно разбирателство, в Париж цяла вечер се бяха карали по кой път да тръгнат за Венеция. Някои бяха склонни изобщо да избегнат планините и да минат по лекия път през сърцето на Франция, но англичаните пак се опънаха. Дори и англичаните трябваше да избягват този път.

Повечето пилигрими предпочитаха по-източния път — през Бургундия и после надолу към западния бряг на Рейн, докато стигнат тъмните гори на Лангедок и преминат през тях към Росийон. Тъкмо те надделяха при вземането на решението. Дотук всичко беше минало без инциденти, но продължиха да пътуват под охрана — какво ли не можеше да им се случи в тази проклета страна.

Самотният конник ги приближаваше в тръс. Беше облечен в алена дреха, а по раменете му се спускаше наметало от виненочервен плат, изпъстрен с пурпурни нишки. Обут беше с меки ботуши от кафява кожа, а на главата му се кипреше зелена филцова шапка, над която се ветрееше самотно орлово перо. Той ги пресрещна и спря.

— Добър ви ден! — извика Аззи.

Представи им се като Антонио Креспи, венецианец.

— Аз съм венециански търговец, пътувам из цяла Европа и продавам изящни златни венециански платове, най-вече на търговците от Севера. Позволете ми да ви покажа образци.

Беше се подготвил за това, като се бе сдобил с мостри от един истински венециански търговец — изпратил го бе да си ходи вкъщи без пукнат топ плат, ала пък щастлив, с чувалче червено злато под мишница.

Сър Оливър запита сър Антонио откъде идва, та е изникнал сякаш отникъде. Аззи му обясни, че е минал по пряк път, който

съкратил пътуването му с много мили.

— Непрекъснато пътувам между Венеция и Париж и ще е много странно наистина, ако не познавам преките пътища и най-безопасните маршрути.

Аззи пусна възможно най-любезната си усмивка.

— Сър, ако не е твърде дръзко от моя страна да моля, бих желал да се присъединя към вашата компания, в тези земи животът на самотния пътник е в собствените му ръце. Мога да съм ви от полза, като ви предоставя уменията си да боравя с меч, ако се наложи, и да ви служа като водач през най-трудната част от пътуването, която тепърва ви предстои. Имам собствени провизии, така че няма да ви натежа.

Оливър погледна Джоана.

— Майко Джоана, вие какво ще кажете?

Тя изгледа Аззи от горе до долу. Суров, критичен поглед. Аззи беше свикнал да го гледат втренчено, случвало му се бе колкото щеш пъти — той спокойно се отпусна назад, облегал ръка на задницата на коня си. Ако не го вземеха с тях, беше сигурен, че ще измисли някакъв друг план. Изобретателността по въпроса, как да постигнеш своето, беше един от характерните отличителни белези на адските създания.

— Не виждам пречка — рече най-накрая Джоана.

Приблжиха до каретите и Оливър представи Аззи и пътниците един на друг. Аззи зае място в началото на колоната — негово по право, защото твърдеше, че познава местността. Известно време сър Оливър язди редом с него.

— Какво се простира в непосредствена близост до нас? — попита той.

— Следващите петдесет — петдесет и няколко мили са покрити с гъсти гори — обясни му Аззи. — Довечера ще ни се наложи да лагеруваме в гората. Към година вече разбойници не са се мяркали насам, тъй че сигурно всичко ще бъде наред. До утре вечерта ще стигнем странноприемницата, която обслужва тази местност. Първокласно място. Държат го едни калугери и може да се похвали с повече от добра кухня.

Тази новина ободри и Оливър, и Джоана. Беше много успокоително да знаеш, че ти предстоят хубава вечеря и топло легло. А и вече си личеше, че Антонио е забавен компаньон. Младият рижав търговец знаеше много истории за живота във Венеция и в двора на

дожа. Някои от историите бяха малко нещо странни, а други — ужасно неприлични, но това само ги правеше още по-забавни. Някои пък разказваха за странните навици на демоните и дяволите, за които се твърдеше, че ходели във Венеция много по-често, отколкото на други места.

И тъй се точеше дългият, бавен ден. Слънцето пълзеше по небето и не бързаше да свърши неизменната си обиколка. Бели облачета се носеха като въздушни кораби на път към пристанището на залеза. Свеж ветрец рошеше върхарите на дърветата. Пилигримите се шляеха, все едно бяха тръгнали на разходка, и избираха откъде да минат по обраслия черен горски път. Нямаше какъде да бързат в такъв ден, който пълзеше напред с отмерената скорост на вечността.

Гората беше напълно, неестествено застинала. Не се чуваше нито звук освен дрънченето на сбруите и от време на време — гласът на някой от войниците, подхванал песен. Най-накрая слънцето стигна зенита си и започна сънливо да се плъзга надолу, към обратната страна на небето.

Керванът навлизаше все по-дълбоко в гъстата гора, където зелените сенки на листата изпъстриха ярката дневна светлина. Пилигримите в каретите захванаха да се оклюмват, а онези, които язدهа, дремеха свити над юздите. Една кошута притича пред конете и изчезна сред листака на отсрещната страна на просеката — безшумна експлозия в кафяво, бяло и бежово. Майка Джоана сръчка коня си, но не можа да събере достатъчно енергия, за да се впусне в преследване. Сякаш цялата природа, както и преминаващите през нея хора, беше завладяна от мекото очарование на гората.

Продължиха така, докато почти се мръкна. После Аззи намери една равна полянка, обрасла с висока трева, и обяви, че да спрат и да пренощуват там, би било добра идея, тъй като им предстоял много потруден и неравен терен. Пилигримите приеха предложението му с най-голямо удоволствие.

Войниците разпрегнаха конете и ги напоиха на близкия поток. Пилигримите се измъкнаха из каретите. Ездачите слязоха от конете си и ги завързаха. Възрастните си намериха или си стъкмиха що-годе удобни места за спане, а децата, начело с Пъс, захванаха да играят на гоненица.

Аззи и сър Оливър се разходиха до края на гората, където един повален дъб бе образувал естествена просека. Събраха клонки и съчки, после Оливър се наведе и защрака с огнивото. Никога не го бе бивало особено да пали огън, но май никой друг не го умееше, а не му се щеше да моли сър Антонио.

Искрите налетяха на сухата прахан, но угаснаха почти веднага. Някакъв вятър, сякаш пратен от самия Дявол, вееше ниско над земята, напук на обичайния ред на нещата. Оливър се опита пак и пак, но подлият ветрець му попиля усилията. Трудно му беше дори да удря с кремъка. Колкото по-упорито се опитваше, толкова по-не ставаше. Ветрецьт все едно сам си решаваше какво да прави. Когато най-после Оливър успя да запали някакво мижаво огънче, от другата посока изведнъж рязко подухна и огънят угасна.

Той се изправи и взе да ругае, разтривайки схванатите си колене.

— Може би ще ми позволите аз да го запаля? — предложи Аззи.

— Но моля ви — предложи му кремъка Оливър.

Аззи отклони ръката му, потърка с показалеца на дясната си ръка дланта на лявата, а после го насочи към праханта. От пръста му към праханта прескочи малка синя светкавица, застина за момент и угасна. Щом изчезна, пред тях се разгоря весело пламъче. Някакъв вятър не го угаси. Сякаш вятърът си знаеше кой му е господарят.

Сър Оливър се опита да каже нещо, но не можа и зъб да обели.

— Не исках да ви стряскам — рече Аззи. — Просто малък номер, който научих в Ориента.

Той погледна сър Оливър и сър Оливър забеляза, че в зениците му танцуват червени пламъчета.

Аззи се обърна и тръгна с небрежна походка към каретите.

ГЛАВА 3

Аззи завари майка Джоана да опъва малката палатка, която винаги носеше със себе си, тръгнаше ли на поклонение. Беше от избелял зелен памучен плат, така че чудесно се сливаше с гората. Поддържаха я бамбукови колци, привързвани с най-различни въженца, в момента Джоана се бореше тъкмо с тях. По време на пътуването се бяха оплели и сега представляваха объркан възел, голям колкото козя глава. И инагът му беше като на коза.

— Трябва да си дявол, за да го развържеш това — оплака се тя.

— Е, по-добре ми дайте да опитам тогава — бодро рече Аззи.

Тя му подаде оплетените въжета. Аззи вдигна левия си показалец и духна към него. Показалецът му изведнъж се оцвети в ярко канареножълто — без нокътя, който придоби стоманеносив цвят, издължи се и се закриви. Аззи потупа с него възела и около въженцата за миг проблесна ореол от зелени танцуващи искрици. Щом ореолът угасна, Аззи подхвърли вързопата към майка Джоана. Тя се опита да го улови, но преди да стигнат до нея, въженцата се разлетяха. Тя се наведе и ги събра — а само преди миг се бяха опетлали непоправимо във възел, достоен съперник на Гордиевия.

— Как така... — започна тя.

— Факирски номер. Научих го по пазарите на Ориента — ухили й се Аззи. Тя се взря в него и забеляза танцуващите червени пламъчета в очите му. Когато Аззи се отдалечи с подсвиркване, тя въздъхна с облекчение.

По-късно същата вечер пилигримите се събраха около огъня — всички освен Аззи, който бе обявил, че иска да се поразходи из гората и да се поотпусне преди лягане. Оливър и майка Джоана седяха малко встрани от другите. Изобщо нямаше съмнение за какво си говорят.

— Онзи новия — подхвана Оливър, — какво ще кажете за него?

— Като го погледна, мравки ме полазват — каза абатесата. Навремето бавачката й се бе изразявала така.

— Да — съгласи се Оливър. — Нещо не му е чиста работата, не мислите ли?

— Наистина си го мисля. Всъщност само преди час си пообщувах малко с него и това ме накара доста да се позамисля.

— И аз така! — Възкликна сър Оливър. — Не ми се удаваше да запаля огъня и сър Антонио го направи — с показалеца си!

— С показалеца си и с какво още?

— С нищо. Насочи го и пламъците веднага лумнаха. Каза, че било стар факирски номер, който научил в Ориента. Но на мене повече ми заприлича на черна магия.

Майка Джоана се втрени в него за миг, после му разказа за нейната преживелица с Аззи и с възела.

— Не е нормално това — каза сър Оливър.

— Не е. Повече от сигурно е, че не е.

— И ориенталски факирски номер не е.

— И това не е — съгласи се майка Джоана. — Нещо повече, в очите му забелязах червени искрички. Вие забелязахте ли нещо такова?

— Как да не го забележа? Това е знак на дявола, не е ли така?

— Точно така е — потвърди майка Джоана. — Чела съм го в „Наръчник по изгонване на демони“.

Точно в този момент Аззи се показа из гората, като си подсвиркваше весело. Беше метнал младо сърне през рамо.

— Ще съм много доволен, ако ми позволите да осигуря вечерята — любезно рече той. — Вероятно някой от вашите стражи може да нареже това благородно животно и да го опече. Смятам да се изкъпя в онзи поток ей там. Човек доста се поти, докато гони сърна. — И той пое натам, като продължи да си подсвирква.

ГЛАВА 4

Пилигримите се събудиха, преди да се бе съмнало. Докато утринното слънце се процеждаше през листака, те събраха вещите си, закусиха набързо и потеглиха. Цял ден вървяха през гората, нащрек да не би да ги връхлети някоя беда, но не срещнаха нищо по-свирепо от комар.

Беше привечер. Сър Оливър и майка Джоана се вираха нетърпеливо сред дърветата и чакаха да се покаже странноприемницата, както Аззи им бе обещал.

Страхуваха се, че ги е измамил. Но излезе, че си държи на думата — изведнъж странноприемницата се появи право пред тях — доста внушителна двуетажна каменна сграда. От едната ѝ страна бяха струпани дърва за горене. Имаше и двор за животните и барака за прислугата.

На вратата ги посрещна брат Франсоа — едър, плещест мъж с брада. Докато се изнизваха един по един през вратата, той се ръкува с всекиго поред.

Аззи влезе последен и подаде на брат Франсоа кесия със сребърни монети — „Плащам за преспиването“. Разсмя се и изгледа Франсоа доста особено. Франсоа се олюля назад, сякаш му бе хрумнало нещо много неприятно.

— Господине — попита доминиканецът, — не се ли познаваме отпреди?

— Може да сме се срещали във Венеция — кимна Аззи.

— Не, не беше във Венеция, а във Франция. Май беше в някаква връзка със съживяването на един човек.

Аззи си спомни случая, но не намери причина да го разяснява на монаха. Поклати учтиво глава.

Брат Франсоа като че ли се разстрои. Той разсеяно обясни на пилигримите как стоят нещата със стаите и с храната, но сякаш едва следеше собствените си мисли. Постоянно поглеждаше Аззи, мърмореше си нещо и когато смяташе, че никой не го гледа, се кръстеше.

Щом Аззи помоли да му дадат малката спалня на горния етаж, брат Франсоа веднага се съгласи, но сякаш гръм го бе ударил. Продължаваше да поглежда монетите в ръката си и да клати глава. Най-накрая се доближи до сър Оливър и майка Джоана.

— Този, дето е с вас, този Антонио, отдавна ли го познавате?

— Далеч не — отвърна сър Оливър. — Да не би да ви е измамил с парите?

— Не, не. Тъкмо обратното.

— Какво искате да кажете?

— Съгласи се да плати шест сантима за стаята и сложи медните монети в ръката ми. После рече: „По дяволите, мога да съм и пощедър“, и насочи пръст към монетите. И монетите станаха сребърни!

— Сребърни! — извика майка Джоана. — Сигурен ли сте?

— Разбира се! Вижте сама. — Той ѝ показа един сребърен сантим. И тримата се втренчиха в монетата, все едно да бе самият Дявол.

По-късно Оливър и майка Джоана потърсиха Франсоа, за да си поръчат закуската, но не го намериха. Най-накрая забелязаха една бележка, забодена на вратата на килера. „Уважаеми дами и господа — пишеше там, — моля простете ми, ала си спомних, че имам спешна и неотложна среща с абата на манастира «Свети Бернар». Моля се на Господ да бди над душите ви.“

— Любопитна работа! — подметна сър Оливър. — Защо така, вие как мислите?

Майка Джоана присви устни.

— Човекът си е изкарал акъла от страх и затова е побягнал.

— Но ако си мисли, че Антонио е демон, защо поне не ни го каза?

— Мисля, че го е било страх и дума да обели — предположи майка Джоана, — нали този демон е избрал да пътува в нашата компания. — Тя се замисли за момент. — И за нас ще е по-добре да внимаваме.

Войникът и монахинята дълго седяха в мълчание и мрачно се взираха в огъня. Сър Оливър поразръчка въглените, но лицата, които му се мярнаха сред пламъците, никак не му харесаха. Майка Джоана настръхна без всякаква видима причина — уж никакъв вятър не подвяваше край нея.

— Така не може да продължава повече — най-последно се обади тя.

— Не, в никакъв случай — съгласи се сър Оливър.

— Ако е демон, трябва да предприемем нещо, за да се предпазим.

— Ах, да! Но как да разберем?

— Ами да го попитаме направо — предложи майка Джоана.

— Да, попитайте го. Ще съм ви много благодарен — съгласи се сър Оливър.

— Искам да кажа, мисля, че това е ваша работа, в края на краищата вие сте войник. Кажете му го право в лицето!

— Не ми се ще да го обиждам — реши сър Оливър, след като пообмисли положението.

— Този Антонио не е човек.

— Какъвто и да е, може пък да не му хареса, че го знаем.

— Някой трябва да говори с него.

— Предполагам.

— И ако вие сте истински мъж...

— О, добре де, ще говоря с него.

— Демон е, няма какъв друг да е — настоя майка Джоана. — Тия червени искрици, дето танцуват в очите му, няма как да не го издадат. А забелязахте ли какъв му е задникът? Отзад има нещо, дето не само прилича на опашка, ами...

— Демон! Тук, сред нас! Ако е така, предполагам, че ще трябва да го убием този... това нещо.

— Но дали ще можем? — зачуди се майка Джоана. — Казват, че било много мъчно.

— Така ли? Никакъв опит нямам в тези работи.

— Аз имам съвсем малък опит — сподели игуменката. — Моят орден не се занимава с изгонване на зли духове, това не му влиза в задълженията. Обикновено оставяме тия неща на другите. Но какви ли не истории може да чуе човек...

— И в тях се разказва... — подсказа й рицарят.

— Че да убиеш демон, по никакъв начин не е лесно, ако не е и невъзможно — довърши майка Джоана. — Пък има и още нещо — ако все пак успееш да го убиеш, тогава сигурно въобще не е бил демон, ами някой нещастен човечец, който е имал лошия късмет в очите му да е блеснала някоя червена искрица.

— Май много сложна излиза тая работа — рече сър Оливър. — И какво ще правим?

— Предлагам да предупредим останалите, после да съберем всичките религиозни реликви, които си носим, и да се опитаме да прогоним злия дух.

— Не ми се вярва да му хареса — замислено рече рицарят.

— Няма значение. Наш дълг е да се опитаме да го прогоним.

— Да, разбира се — съгласи се рицарят. Само дето идеята хич не му допаднаше.

Останалите членове на компанията никак не се изненадаха, когато майка Джоана им съобщи за своите подозрения, че сред тях има демон, в тия размирни времена точно това и трябваше да се очаква. Отвсякъде прииждаха вести за плачещи статуи, говорещи облаци и какво ли още не. Всеки знаеше, че съществуват адски много зли духове и че повечето от тях си прекарват времето предимно на Земята, в опити да изкушават хората. Беше цяло чудо, че не ги срещаха и по-честичко.

ГЛАВА 5

Те чакаха, но Аззи все не се показваше. Най-накрая гласуваха да изпратят Пъс, за да го покани да слезе долу при тях и да си поговорят.

Пъс почука на вратата — далеч не беше така наперена, както винаги.

Аззи отвори. Беше облечен с бляскава елегантност — ново дълго палто от черно кадифе, изумруденозелена жилетка, а косата му бе грижливо сресана в нещо като сияен оранжев храст. Изглеждаше така, сякаш очакваше някаква покана.

— Там искат да говорят с Вас. — Тя посочи към трапезарията на долния етаж.

— Прекрасно. Очаквах го.

Той прекара още веднъж четката по косата си, пооправи си палтото и слезе надолу подир Пъс. Пилигримите от благородно потекло ги чакаха в кръчмата. Не се бяха допитвали до простите хора, които в момента ръфаха сух хляб и глави от херинга навън в яхъра.

Сър Оливър се изправи, поклони се ниско и заговори:

— Надявам се, че ще ни извините, сър, ала доста мислихме, или може би би било по-правилно да река, доста се тревожихме. Ако просто ни разубедите, всичко ще е наред.

— Какъв е проблемът? — запита Аззи.

— Ами вижте, сър — подхвана Оливър. — Да го кажем направо: да не би случайно да сте демон, сър?

— Ами — отвърна Аззи — случайно съм.

Събранието се задави.

— Не това ми се щеше да чуя — рече сър Оливър. — Шегувате се, нали? Моля ви, кажете, че не е вярно!

— Да, ама като е вярно, какво да правя! — усмихна се Аззи. — Вече на няколко пъти ви дадох доказателства просто за да мине по-бързо тая отегчителна част с убеждаването. Успях ли да ви убедя?

— Успяхте, и още как, сър! — отвърна сър Оливър. Майка Джоана кимна.

— Чудесно — рече Аззи. — Значи сме си ясни.

— Благодаря, сър. А сега бихте ли бил така любезен да ни напуснете и да ни оставите спокойно да продължим свещеното си поклонение?

— Я не се занасяйте — рече Аззи. — Знаете ли какви неприятности имах, докато я уредя тази работа. Имам предложение за вас.

— Ах, Боже мой! — Възкликна сър Оливър. — Сделка с Дявола!

— Я стига — срыза го Аззи. — Просто ме изслушайте. Ако не ви харесва предложението ми, просто не го приемате и се разделяме по живо — по здраво.

— Наистина ли?

— Давам ви честната си дума на Княз на Мрака!

Аззи изобщо не беше Княз на Мрака, но нямаше да навреди да се докара малко пред тия дами и господа от високо потекло.

— Предполагам, че няма нищо лошо в това да ви изслушаме — рече сър Оливър.

ГЛАВА 6

Аззи заговори с висок, звънлив глас:

— Дами и господа, аз наистина съм демон. Но се надявам никой да не възрази срещу това. Какво значи демон в края на краищата? Просто име, с което наричат оногова, който служи на една от двете страни, чиято борба управлява цялото съществуване, човешко и свръхчовешко. Имам предвид, разбира се, принципите на Доброто и Злото, на Светлината и Мрака, както ги наричат. Нека първо посоча абсолютната необходимост от съществуването на две страни във всичко, защото без това нещата стават нетърпимо едностранчиви. Ще изтъкна също и че тези две страни трябва да си противодействат в една повече или по-малко равностойна борба. Защото, ако съществуваше единствено Доброто, както някои биха желали да бъде, никой не би положил моралното усилие да се самоусъвършенства — а в него се въплъщава самата същност на човешкия напредък. Не би съществувал контрастът между нещата, нито начин да се отличи важното от маловажното, желателното от осъдителното.

Аззи помоли за чаша вино, накваси си гърлото и продължи:

— След като установихме колко уместна е борбата между тези две велики свойства, оттук следва, че не може през цялото време да печели само едната страна. Инак борбата изобщо не би била борба. Изходът ѝ трябва да остане неизвестен, като ту едната страна показва превъзходство, ту другата, и окончателният резултат не може да бъде определен почти до самия ѝ край, в това ние следваме един стар-прастар закон, закона на драматургията, който постига най-добър ефект чрез изравняване на силите. Дори не се и предполага, че Доброто трябва да е много по-могъщо от Злото, защото след като изходът е ясен, състезанието вече не е интересно.

Ако приемем това, можем да минем към следващата точка, която произтича оттук. Щом е позволено да избереш страната на Мрака и да се противопоставиш на Светлината — или страната на Злото и да се противопоставиш на Доброто, — то тогава няма причини да презираме онези, които служат на едната или на другата страна. Не трябва

партизанството да размътва разума ни! Щом Злото е необходимо, онези, които му служат, не трябва да бъдат смятани за излишни, за достойни за презрение, незаконни, маловажни. Не казвам, че трябва да ги следвате, но поне трябва да ги изслушате.

А сега позволете ми да изтъкна, че в Злото, след като веднъж пренебрегнете лошата му слава, има много хляб — ако не друго, то поне е много жизнено и забавно. Това ще рече, че на принципа на Злото, както и на този на Доброто, е присъща привлекателност — тъй че човек да може да избере един от тях по своя свободна воля. Да го кажем по-просто: Злото може да ви направи и страхотен кеф и никой не би трябвало да изпитва угризения заради това, че го е предпочел, тъй като то е също тъй почтен и уважаван принцип, както и Доброто.

Но дали, ако човек се свърже със Злото, няма да бъде наказан? Приятели, това си е чиста проба пропаганда от страна на Доброто, която съвсем не представя положението такова, каквото е в действителност. Няма нищо нередно в това, Злото да съществува — значи няма нищо нередно и в това да му служиш.

Аззи сръбна глътка вино и огледа публиката си. Да, бе успял да грабне вниманието им.

— И ето, вече съм готов да ви направя едно честно предложение. Дами и господа, аз съм Аззи Елвул, демон доста древен, импресарио, дошъл много, много отдалеч. Дошъл съм тук, приятели, за да поставя една пиеса. Нужни са ми седмина доброволци. Ще намерите задачите, които смятам да ви възложа, за приятни и далеч не обременителни. Наградата за вашето участие ще бъде събдяване на най-голямото ви желание на този свят. Всъщност именно в това е смисълът на моята пиеса: да докаже на света, че човек може да постигне най-свидното си желание, без да направи каквото и да било усилие за тази цел. Не е ли хубава тази поука? Аз наистина смятам, че тя дава надежда на всички нас и представя по-вярно начина, по който всъщност се случват събитията, отколкото обратното твърдение — че трябва да се трудиш с пот на чело и да притежаваш определени качества на характера, за да привлечеш желаното в своята орбита. В моята пиеса ние ще докажем, че не е задължително да бъдеш добродетелен, или дори отчасти полезен, за да бъдеш възнаграден. Така че помислете си, дами и господа. Между другото, душите ви няма да бъдат подложени на никаква опасност.

Сега аз ще се оттегля в стаята си. Всеки заинтересован може тази нощ да ме посети и аз ще му разясня подробно условията. С нетърпение чакам да продължим нашия разговор по темата по-късно на индивидуални начала.

Аззи стори ефектен поклон и се изкачи обратно по стълбите. Имаше време за лека вечеря — хляб, сирене и чаша вино за завършек. Поразрови огъня в камината и се отпусна в креслото.

Не му се наложи да чака дълго.

ГЛАВА 7

Аззи седеше в стаята си и слушаше с половин ухо мърморенето на нощта, докато четеше мухлясал стар ръкопис, от онези, които винаги се намираха по полиците на по-народните адски библиотеки. Обичаше класиката. Въпреки че беше надарен да измисля какви ли не новости — нали точно това го накара да се захване и със сегашното си приключение, — Аззи иначе си падаше традиционалист.

На вратата се почука.

— Влез! — обади се демонът.

Вратата се откряна и в стаята влезе сър Оливър. Сега рицарят не беше в доспехи и явно не носеше оръжие. Очевидно бе решил, че в присъствието на демон от Ада е по-добре да се появиш невъоръжен.

— Надявам се, че не ви безпокоя...

— О, не — отвърна Аззи. — Влизайте. Разполагайте се. Чаша вино? С какво мога да ви бъда полезен?

— Дошъл съм по повод онова ви предложение...

— Интригуващо, нали?

— Наистина. Вие споменахте, освен ако грешно съм чул, че можете да уредите да се сбъдне най-свидното желание на всеки...

— Да, наистина, точно това казах.

— И посочихте, че за това не са необходими никакви специални качества.

— Точно в това е работата — кимна Аззи. — Защото, ето вие например — първо, ако притежавате някакви изключителни способности, че за какво тогава ще ви притрябва моята помощ?

— Прекрасно го казахте...

— Твърде сте любезен. И така, с какво мога да ви помогна?

— Ами, сър, онова, което аз искам най-много, е да се прочуя надлъж и нашир като велик воин, равен на моя съименник — онзи Оливър, служил като страж на Ролан по времето на Карл Велики.

— Да — каза Аззи. — Давайте нататък.

— Искам да спечеля някаква забележителна победа, като преодоля изумителни препятствия, но без самият аз да рискувам

твърде много.

Аззи измъкна отнякъде късче пергамент и писалка със самоподострящо се перо. „Без риск за себе си“ — отбеляза си той.

— Искам хората да ме познават навред, да стана толкова знаменит, колкото Александър Велики и Юлий Цезар. Искам да съм командир на малка рота от много добри войници — всички до един да нямат равни на себе си и колкото са малобройни, толкоз да са сръчни и свирепи!

„Сръчни и свирепи“ — отбеляза си Аззи и си подчерта „свирепи“, защото изглеждаше добро за подчертаване.

— Аз, разбира се — продължи сър Оливър, — да съм най-добрият боец от всички. Да нямам равен по умения. Искам да се сдобия с такива умения, скъпи ми демоне, но не с цената на някакви жертви или трудности. Бих искал също и една хубава и угодлива девойка, по възможност принцеса, за жена, и тя да ми роди синове. Бих искал да се оттегля после в мое собствено кралство, което някой да ми предостави безвъзмездно, и да живея там щастливо до края на дните си. Последното е много важно, между другото. Не ща някоя изненада да вземе да ме огорчи или натъжи баш накрая.

Аззи си записа: „Да живее щастливо до края на дните си“, но не го подчерта.

— Общо взето, това е, сър — завърши Оливър. — Можете ли да се погрижите за всичко това?

Аззи прегледа списъка. „Без да рискува. Сръчност и свирепост. Да живее щастливо до края на дните си.“

Намръщи се. После вдигна поглед.

— Мога да покрия някои от вашите изисквания, драги ми господин Оливър, но не всички. Не че не съм способен, разбира се — просто пиесата, която поставям, се занимава и с други хора освен с вас, а ако трябва да се осъществят всичките ви изисквания — че това ще ангажира цяла камара райски чудеса, пък и адски много време. Не, драги ми господине, ще намеря начин, по който да можете, без нищо да заплашва самия вас, да спечелите забележителна победа и да бъдете възнаграден богато за нея, както и да се издигнете в очите на хората. След това се оправяйте самичък.

— Е — кимна сър Оливър, — надявах се на повече, но онова, което можете да направите за мен, не е лошо за начало. Започна ли

като богат и прочут герой, сигурен съм, че останалото и самичък ще постигна. Приемам предложението ви, драги ми демоне! И, да ви кажа, аз далеч не съм толкова против силите на Злото, колкото мнозина от моите другари. Често съм се замислял, че на страната на Дявола са малцина, а той без съмнение е много по-весел тип от своя строг Небесен противник.

— Оценявам вашето желание да ме поласкаете — смръщи вежди Аззи, — но не искам да слушам злословия по адрес на нашия почитаем противник. Ние, Доброто и Злото, работим в твърде тясно взаимодействие, че да ни се иска да злословим един срещу друг. Налага се и Светлината, и Мракът да живеят в един и същи Космос, ако ме разбирате.

— Не съм искал да обидя никого — побърза да каже сър Оливър. — Разбира се, нямам нищо против Доброто.

— Никого не сте обидили. Поне мен не сте — успокои го Аззи. — Да започваме ли?

— Да, господарю мой. Желаете ли да подпиша пергамента с кръв?

— А, няма нужда. Дали сте съгласието си и това е документирано. Както обясних, вие участвате, ала с това не губите душата си.

— А сега какво да правя?

— Вземете това. — Аззи бръкна в наметалото си и извади малко сребърно ключе с хитра направа. Сър Оливър го вдигна към светлината и взе да се диви на изящната изработка.

— Какво отваря този ключ, сър демон?

— Нищо. Това нещо е магийка. „Малоумия“ с двоен заряд. Сложете го някъде на сигурно място. Продължете пътуването си. В един момент — може би след няколко секунди, може би след няколко часа, но сигурно чак след няколко дни — ще чуете звука на гонг. Такъв звук издава магийката „Малоумия“, когато се привежда в позиция на готовност. Тогава извадете тази половина и тичайте да я съедините с другата. Тя е вътрешно програмирана да го направи, разбира се, но да повториш командата, никога не вреди. Магийката ще ви заведе до другата си половина, а там ще ви чака вълшебен кон. Тоя вълшебен кон ще е оседлан и с дисаги и в тях ще намерите един златен светилник. Дотук всичко ли ви е ясно?

— Съвсем ясно. Значи, да намеря светилника.

— После трябва да отидете във Венеция, ако междуременно не сте стигнали вече там. Скоро след като пристигнете, а може би и по-рано, ще откриете, че желанието ви се е сбъднало. Когато всички са готови, ще има церемония, с всичката му там необходима помпозност. После сте свободен да се радвате на късмета си.

— Добре звучи — рече сър Оливър. — Къде е номерът в цялата работа?

— Номер ли? Никакъв номер няма!

— Обичайно е все да има някакъв номер в тия работи... — мрачно рече сър Оливър.

— Откъде, да му се не види, ще знаете кое е обичайно за вълшебните истории и кое не е? Вижте, искате ли да се включите или не?

— О, всичко ще направя, всичко, каквото искате, ще направя — заотстъпва сър Оливър. — Просто се опитвам да внимавам в какво се забърквам. Но ми изглежда, сър, извинете ме, че го казвам, че май ще ми се наложи твърде много да се мотая насам-натам. Не може ли веднага да отида при вълшебния светилник?

— Така е, защото ще трябва да свършите някои неща — от момента, в който се задейства магийката, докато получите паричното възнаграждение за голямата си победа.

— Тези неща... да не са много мъчни?

— Виж сега! — Тонът на Аззи загубя. — По-добре е да си готов да правиш, каквото ти се наложи. Ако нещо се съмняваш, върни ми ключа. Издъниш ли се, после ще ти стане много мъчно.

— О, не се страхувайте. — Сър Оливър стисна ключа, като че ли да си вдъхне самоувереност.

— Както казах, ще получите допълнителни наставления.

— Можете ли да ми намекнете какви?

— Ще ви се наложи да вземете някои решения.

— Решения? Олеле — рече сър Оливър. — Не съм съвсем сигурен, че това ми харесва. Е, както и да е. Просто трябва да правя, каквото ми се наложи и накрая всичко ще се подреди добре за мен, така ли?

— Нали това ви казвам — рече Аззи. — Злото не очаква от човека нищо повече от това, да си изпълни дълга и да се постарее при

това. За летописите на Злото това е достатъчно.

— Чудесно — рече сър Оливър. — Ами да си ходя тогава, а?

— Лека нощ — кимна му Аззи.

ЧАСТ ШЕСТА

ГЛАВА 1

След като успя да се измъкне от кутията на Пандора, Илит веднага се завтече да докладва на архангел Михаил. Откри го в неговата канцелария в Старата сграда на Все Светии в Западен Рай — преглеждаше огромна камара пергаментови разпечатки. Беше късно, всички останали ангели и архангели си бяха тръгнали още преди часове, но в канцеларията на Михаил свещите ярко сияеха — архангелът четеше докладите на своите оперативни работници от цял свят. А някои от тях много го разтревожиха.

Илит Влезе. Той Вдигна поглед от книгата.

— О, здрасти, миличка. Да не е станало нещо? Малко смачкана ми се виждаш.

— Всъщност, господине, току-що преживях едно приключение.

— Така ли? Осветли ме по въпроса, ако обичаш.

— А, то всъщност нищо не е. Някакъв смотаняк ме призова, после Хермес ме затвори в омагьосаната кутия на Пандора и накрая Зевс ми помогна да се освободя.

— Зевс ли, каза? Че той още ли се подвизава тук, тоя стар приятел? Мислех си, че си седи в Следсияние и си кротува.

— Там си е, господине, но се проектира в омагьосаната кутия.

— А, да, бе. Забравих, че старите богове го могат тоя номер. Ами какво стана с ангелчетата, дето ги развеждаше по английските светилища? Има ли някой с тях?

— Веднага щом се освободих от кутията на Пандора, предадох децата на Благословената Дама^[1] и се върнах тук да ви докладвам.

— А Благословената Дама нищо против ли нямаше да наглежда деца?

— Много се зарадва, че може да зареже за малко подпирането на златната стена на Рая и да свърши нещо полезно. Колко е глупаво, нали, господине — това как стиховете ни сковават в дадена поза, от която после не можем да се измъкнем?

Михаил кимна.

— Имам една важна работа за тебе на Земята.

— Чудесно. Много обичам да ходя по светилища.

— Този път работата ти ще е нещо повече от разходка и разглеждане на забележителности. Свързано е с Аззи.

— Ха! — възкликна Илит.

— Май демоничното ти приятелче пак крои нещо. Нещо, дето определено намирисва.

— Странна работа. Скоро се видяхме в Йорк и той нямаше никакви други намерения, освен да изгледа някоя и друга морална драма.

— Май тая пиеса го е навела на някакви идеи — подметна Михаил. — Има признаци, че нещичко е забъркал. Мои наблюдатели ми подшушнаха, че е замесил и Пиетро Аретино, тая мръсноуста издънка на Сатаната. Като познаваме вече доказаната склонност на Аззи към изненадите, сигурен съм, че е намислил някоя пакост.

Илит кимна.

— Но защо се притеснявате толкова заради някаква си пиеса?

— Подозирам, че далеч не е само някаква си — обясни Михаил. — Ако съдим от предишните изпълнения на Аззи, по-специално от историите с Принца и с Йохан Фауст, този нов опит, какъвто ще да е, може отново да накара силите на Мрака и на Светлината да влязат в пряк конфликт и пак да се вкараме всичките в някое от ония положения, дето трябва или да действаш, или да умираш. Точно когато изглеждаше, че може и да си поживеем малко на спокойствие в тоя Космос! Абе засега са само слухове, да ти кажа, ама би трябвало да им имаме малко вяра, щото ги разправят тайните агенти, дето си ги държим сред силите на Мрака, за да наблюдават врага отвътре и да ни съобщават какви ги мъти. Илит, ще се наложи малко да се поозърташ. Ние имаме нужда от твоята помощ.

— Предполагам, че малкото озъртане означава шпиониране. И защо говорите в множествено число? Кои сте тия „ние“?

— Аз и Господ — събщи Михаил. — Моля те в негово име, разбира се.

— Да, обикновено все вие го правите — нацупи се Илит. — Защо Той самият никога не ми говори пряко?

— Много от нас са се чудили защо Господ не ни съобщава нещата пряко — рече Михаил. — Той и с мен не говори пряко. Това е тайна и не е наша работа да задаваме подобни въпроси.

— Че защо?

— Някои неща трябва да се приемат на вяра. Онова, което трябва да направим сега, е да разкрием какво е намислил Аззи. Иди и поогледай ония пилигрими, с които се е събрал. Измисли си някакво извинение там, за да обясниш присъствието си, и виж какви всъщност ги крои. Освен, ако нещо не бъркам, нашият горд млад демон не би могъл да скрие от тебе своята цел, защото проектът му, какъвто и да е той, сигурно вече се вихри на пълна скорост.

— Много добре тогава, господине. Веднага тръгвам.

— Тръгвай. И прецени сама нещата. Ако откриеш, че Аззи Елвул е стъкмил някакъв план, с който цели да поквари човечеството и да възвеличае Злото, не би навредило да му бутнеш прът в колелата, тъй да се каже, щом ти се удаде възможност за това.

— Точно това си мислех — каза Илит.

---

[1] Героиня в едноименна поема на Данте Гейбриъл Росети (1828–1882) — английски художник и поет, един от инициаторите на прерафаелизма. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 2

Пъс и Куентин лежаха на нарочете в стаята си до кухнята и гледаха как сенките се кръстосват по тавана.

— Мислиш ли, че Антонио наистина е демон? — попита Куентин. Той беше доста малък и още не беше съвсем сигурен кое е истинско и кое не е.

— Според мене е — рече Пъс.

Тя беше мислила дълго и усилено какво ли иска повече от всичко на света. Първото нещо, което ѝ хрумна, беше руса коса като на брат ѝ. Копринена, вълниста и дълга, с ленен оттенък, а не онова месинговожълто, което толкова харесваше на някои момичета. Но беше ли това нещо, достойно да го желаеш повече от всичко друго на света? Пъс малко я досрамя, че се е сетила за такова нищо и никакво желание — и затова, доста необичайно за нея, внимателно изслуша Куентин, докато той ѝ разказваше какво би си поискал, ако отиде при демона.

— Кон, и да си е мой — това първо — решително рече Куентин. — И меч, и той да си е мой. Онова, дето го разправя баща ми — че щяло да е твърде скъпо да ми изковат меч, защото за година-две ще го израсна, — си е пълна дивотия. Искам да кажа, какъв е смисълът да си богат, ако не можеш да си купуваш разни неща, дето ще ги израснеш бързо?

— Много разумно — кимна Пъс. — Значи, меч. И какво още ще си поискаш?

— Не мисля, че ще си поискам кралство — замисли се Куентин. — Ще трябва да вися там и да се грижа за него. Като си помисля, на крал Артур май не му е било кой знае колко добре, нищо че е управлявал Камелот. Ти как мислиш?

— Съмнявам се.

— Бих искал и да мина през много изпитания.

— Като Ланселот ли? Ама то и на него не му е провървяло много.

— Е, да, ама то е, защото е бил глупак. Да вземе да се влюби баш в кралицата при толкоз други дами — можел е да избере, която си ще!

Че защо ли въобще да избира? По-скоро ми се ще да бъда като Говейн, да пътувам насам-натам и да си имам гаджета навсякъде, и да си навличам всякакви бели, и да печеля съкровища, и после да ги губя пак. Така, както той се е кефил — вземал си е разни неща, без да се налага да се грижи за тях после.

— Като например да си вземеш всички играчки, които искаш, без да се налага да ги подреждаш после? — попита Пъс.

— Точно така — потвърди Куентин.

— Много разумно. А какво друго искаш?

— Да си имам вълшебно животно — без никакво колебание отвърна Куентин. — Льв, да речем, който да слуша само мене и да убива ония, дето не ми харесват.

— Е, не попрекали ли, а?

— Искам да кажа, да може да убива ония, които не ми харесват, ако му позволя. Ама аз няма да му давам, естествено. Ако вземат много да ме дразнят, ще ги убивам самичък в дълги дуели и ще получавам страховити рани. И мама ще ми ги превързва.

— Майките не превързват раните на героите — забеляза Пъс.

— Е, това си е моето приключение, значи могат — рече Куентин.

— Аз ще установя такова правило.

— Жалко, че си много малък да сключваш сделки с Дявола.

— А, не знам. — Куентин се надигна на леглото. Изглеждаше много сериозен. — Нещо съм се замислил дали да не отида при него още ей сегичка.

— Куентин! Никъде няма да ходиш! — възкликна Пъс. Нали ако той настояваше, неин дълг на по-голяма сестра беше да го придружи — и сигурно и тя ще трябва да си поръча желание, да му прави компания.

Куентин се измъкна от леглото и взе да се облича. Долната му устна потреперваше, сетеше ли се за собствената си дързост — но май се беше решил.

Точно тогава в ъгъла на стаята блесна светлина. И двете деца скочиха обратно в леглата. Блъвна дим, а щом се разнесе, те видяха, че пред тях стои красива чернокоса жена.

— Ей, как го направи? — облещи се Куентин. — Не те помня да си пътувала с нас!

— Дойдох да продавам яйца на пилигримите — рече жената. — Живея в една близка ферма и тъкмо пристигнах в странноприемницата. Казвам се Илит.

Децата се представиха. Горяха от нетърпение да ѝ разкажат какво им е говорил Антонио нея вечер — как щял да изпълни желанията на седмина късметлии. По описанието Илит позна, че става въпрос за Аззи.

— И аз искам да си кажа желанието — завърши Куентин.

— Никакви такива! — твърдо рече Илит.

На Куентин явно му олекна, и то немалко. Но попита:

— Ама защо?

— Защото не е прилично добре възпитаните деца да молят демони от Ада да им изпълняват желанията.

— Ама другите го молят — отбеляза Пъс. — Целият кеф ще е за тях.

— Мисля, че по-нататък ще разбереш, че не е съвсем така — рече Илит. — После ще излезе, че някои от тези хора са се забъркали в повече неща, отколкото са се спазарили.

— Откъде го знаеш? — попита Пъс.

— Ами просто го знам — отвърна Илит. — А сега, деца, опитайте се да заспите, а? Ако сте послушни, ще ви разкажа приказка.

ГЛАВА 3

Илит им разказа една история за агънца и дечица, които весело припкали по хълмовете на родната ѝ Гърция. Скоро децата заспаха. Тя оправи завивките им, духна свещта, а после се измъкна от стаята, в трапезарията откри неколцина пилигрими — седяха край една маса до камината и си говореха за днешните преживелици.

— Значи е сигурно, че е демон? — попита една прислужница чорлав младеж. Това беше личният слуга на сър Оливър.

— Че какво друго да е? — отвърна той. Казваше се Мортън Корнглоу и беше на двайсет и две години — дългунест момък, чиито идеи далеч надхвърляха общественото му положение.

Илит седна при тях.

— Какво ви предлага този демон?

— Моят господар ми разказа, че трябвало да извърши някакво вълшебно пътуване и после щял да бъде възнаграден с най-горещото си желание — обясни Корнглоу. — Когато се качих в стаята му, него го нямаше. Беше изчезнал.

— Може само да е излязъл да се поразходи — предположи Илит.

— Щяхме да го видим да слиза по стълбите. Пък едва ли е скочил от прозореца, като се сетя за оня къпинак долу. Тръгнал е да върши демонската работа, ви казвам, и да си кажа честно, тя май и на мене ми харесва.

— О, недей! — Прислужницата му хвърли възхитен поглед.

— Мисля си да се включа — рече Корнглоу. — Щом господарят ми е в пиесата, защо пък и аз да не вляза вътре? Щом няма значение това, че пред името ми не пише „сър“...

Илит се вторачи в него.

— Пиеса ли, казваш?

Корнглоу кимна.

— Така ми каза сър Оливър. Демонът поставял някаква пиеса. Ние просто трябвало да си правим онова, което иначе си правим, и щели да ни възнаградят богато за това. Ей така го разбирам аз живота.

Илит се надигна.

— Извинете ме, ако обичате. Трябва да се видя с един човек. Тя се затича към входната врата, излезе и се загуби в тъмата.

— Къде ли мислиш, че отиде? — попита прислужницата. Корнглоу сви рамене и прехапа устни.

— Ако наистина има някаква среща, или ще е с ангел, или ще е с дявол. Навън сега няма никой, само вълците обикалят.

— Значи, това ще прави! Неморални драми ще ми поставя! Чакай само да разбере Михаил! — закани се Илит.

ГЛАВА 4

— Поставял неморална драма, така ли? — рече Михаил.

— Така изглежда, господине.

— Каква наглост!

— Да, господине.

— Върни се и наблюдавай как напредва. Ако намериш някакъв начин да попречиш на плановете му — лекичко и внимателно, — хич няма да е лошо да го направиш. Само да не бие на очи, нали разбираш?

— Разбирам — кимна Илит.

— Тръгвай тогава — рече Михаил. — Може да пратя и Бабриел долу да ти помага.

— Хубаво ще е. — В гласа на Илит се прокрадна копнеж. Макар че вече не бяха заедно с Бабриел, тя имаше хубави спомени от връзката им. Илит си спомняше много добре какво е да съгрешаваш и понякога цялото ѝ тяло болееше за добрите стари дни.

Спомни си и любовта си с Аззи. Ей че гот ѝ беше по онова време — помисли си тя.

Рязко разтърси глава. Не трябваше да мисли толкова много за тия работи. Можеше да се вкара в беля.

ГЛАВА 5

След като освободи Корнглоу, сър Оливър дълго седя на ръба на леглото и мисли за дързостта, която бе извършил. Разбира се, беше го страх. Че кого няма да го е страх след подобен разговор с демон? И все пак предложението на сър Антонио беше твърде добро, че да го изпусне човек. Въпреки оплакванията на църковниците, че Тъмните сили постоянно се опитвали да съблазнят човечеството, всъщност подобни неща се случваха доста рядко. Никога не се беше случвало досега на никого от познатите му. На него пък — със сигурност.

Идеята се нравеше на Оливър. Още от детинство в него пламтеше една голяма страст — да направи нещо голямо, ценно и важно, но с възможно най-малко усилия. Човек не може да си говори много-много за такива работи с хората. Те не разбират.

Макар да беше вече много късно, не му се спеше особено. Наля си чаша вино и изрови няколко бисквити, които беше потулил по време на вечерята — за среднощна закуска. Тъкмо вадеше една от джоба си, и взорът му случайно падна върху стената отдясно.

Той бързо преглътна и разля виното по дрехата си. На стената имаше врата. Съвсем обикновена врата. Но сър Оливър бе съвсем сигурен, че преди там нямаше никаква врата.

Стана, приближи се и я огледа. Можеше ли просто да не я е забелязал преди това? Вратата си имаше и брава. Подръпна я. Беше заключена.

Е, това поне беше добре. Той се върна и седна. После му хрумна още нещо. Извади „Малоумия“-та на Аззи с форма на сребърно ключче от джоба си и отново се върна при вратата. Вкара внимателно ключето в ключалката. То се плъзна мазно навътре и щракна.

Натисна го съвсем леко вляво, ей тъй, да види какво ще стане. Ключът се превъртя сякаш самичък и в отговор ключалката изщрака.

Оливър протегна ръка и въртна дръжката. Вратата се отвори. Той извади ключа и го прибра в джоба си.

Надникна. Зад вратата се бе ширнал дълъг, осветен с мижжава светлина коридор — краят му се губеше далеч напред в мрака. Сър

Оливър знаеше, че този коридор няма да го заведе до никое място в странноприемницата, че даже и навън в гората. Водеше Господ го знае накъде и явно се очакваше той да тръгне по него.

Страшничко...

Но — помисли си за наградата!

За миг пред него се мярна видение. Това бе самият той, облечен в алени доспехи, възседнал як жребец, предвождащ войска от герои. Той влиза в някакъв град и мало и голямо го приветства.

— Ей това е нещо! — рече на глас сър Оливър и пристъпи в коридора. Не че беше наистина готов да се впусне по него — по-скоро приличаше на момченце, което топва краче в нещо, което по всяка вероятност е ледена вода.

Щом пристъпи вътре, вратата към стаята се хлопна зад гърба му.

Сър Оливър преглътна, ала не се и опита да отстъпи. Някакво неясно предчувствие вече му бе подсказало, че няма как да не стане нещо такова. Че как иначе да започват приключенията — някой те блъска отзад и ето те насред вихъра на събитията.

Той тръгна по коридора — отначало много предпазливо, а после все по-енергично.

ГЛАВА 6

Светлината беше достатъчна, за да вижда човек, макар че Оливър не можеше да схване откъде идва тя. Беше равна сивкава светлина, нещо като сумрак, тъжна светлина, почти злокобна светлина. Той не преставаше да върви, а коридорът май нямаше край. Крехки листати клонки се протягаха от стените и от двете му страни и създаваха приятен ефект на селска местност.

Продължи да върви. Подът под краката му се превърна в истинска горска земя. Грейна естествена светлина. Ала не се виждаше много надалеч, защото кичестите клонки стърчаха отвсякъде.

След малко дърветата оредяха и той излезе на поляна, обрасла с треви, в края на поляната имаше малък замък, построен върху нещо като негов собствен остров — обкръжаваше го ров, над който минаваше подвижен мост. Сега мостът беше спуснат.

Той тръгна по него и видя пред себе си врата. Щом я доближи, тя се отвори. Зад нея имаше приятно подредена всекидневна, в камината весело бумтеше огън. Отсам вратата на малка табуретка седеше жена. Тя се изправи и се обърна към него.

— Добре дошъл, рицарю — поздрави го тя. — Казвам се Алуин, пише се с „у“, и те поздравявам с добре дошъл. Съпругът ми е надалеч — убива хора, но гостоприемството на моя дом изисква да те покана да останеш за вечеря, а после да ти предложи и постеля, и най-подир — закуска утре сутринта.

— Добре ми звучи — прие Оливър. — Онова, което наистина искам да знам обаче, е дали случайно не държиш тук някъде един вълшебен кон за мен?

— Вълшебен кон ли? Какъв на цвят?

— Ами, разбираш ли, точно там е работата, че не знам. Казаха ми, че някъде по пътя ме чакал вълшебен кон, който щял да ме заведе при някакъв златен свещник. А после... Всъщност не ми е много ясно какво точно трябва да става после. Ще ми се да вярвам, че ще бъда господар на голяма рота въоръжени войници. Ти нещо да знаеш за тая работа?

— Не — отвърна Алуин. — Моята роля в нея наистина е съвсем малка.

Тя се усмихна. Черната ѝ коса беше хубава, разрошена, гърдите ѝ — високи и добре закръглени. Оливър я последва.

Преминаха през няколко стаи, всичките — в алено, черно и сребърно, в тях той съзря най-различни доспехи, оръжия и потъмнели портрети на възрастни мъже, които го гледаха на кръв. Във всяка от камините искреше весел огън. Преминаха през цели шест стаи. В седмата го посрещна наредена маса, постлана със сияйна бяла покривка и сребърни прибори.

— Охо, доста прилично, бих казал! — потри ръце сър Оливър. Ястията пред него изглеждаха чудесни — гъши пастет и сладко от цариградско грозде, яйца и хляб със сусамено семе, че и най-различни напитки. Масата беше сервирана за двама — и Оливър се зачуди дали пък тя е единственото нещо, което му бяха приготвили за тази вечер.

— Заповядай, седни — рече Алуин. — Отпусни се.

Едно бяло коте се промъкна през сводестата врата, заподскача и затанцува из стаята. Алуин се засмя весело, наведе се и се заигра с него. Щом го направи, Оливър реши да не губи тази възможност и размени своята чиния с нейната. Двете чинии бяха почти еднакви — единствената разлика беше, че в неговата отстрани имаше две репички, а в нейната — само една. Той бързо премести едната репичка в нейната чиния и прикри размяната. Когато Алуин се изправи, тя сякаш не забеляза нищо.

Ядоха и Алуин наля две чаши бургундско от една голяма бутилка.

Оливър използва момента, когато една дребна хрътка нахлу в стаята, взе да подрипва насам-натам и отвлече вниманието на Алуин, за да грабне чашите и да ги размени. Тя нищичко не забеляза.

Той се поздрави и храбро нападна яденето — това си беше любимият му вид битка. Яде лакомо, пи здраво — храната беше повече от превъзходна. Беше направо фантазия, магия, беше като нищо друго на света. Скоро той безпогрешно усети, че някакъв опият атакува сетивата му. Светът около него се замъгли и се завъртя.

— Нещо не е наред ли, господин рицарю? — попита Алуин, щом той се свлече на стола.

— Просто за миг ме обзе умора — отвърна Оливър.

— Сменил си чиниите! — взря се Алуин в мърлявия отпечатък от палец върху чинията си — достатъчно доказателство за онова, което той искаше да потули.

— Не съм възнамерявал да те обидя — сънливо измърмори Оливър. — Моят народ спазва такъв един стар обичай. Това нарочно ли го вземаш?

— Разбира се. Ако не си глътна отварата за приспиване, по цяла нощ се мятам насам-натам. Същински ужас! — сподели Алуин.

— Страшно съжалявам, че я изгълтах, да му се не види — промърмориха размекнатите устни на Оливър. Очите му сякаш щяха аха-аха да се търкулнат навътре в главата му и пред него да се разкрие онзи път към сънищата, по който той нямаше никакво желание да тръгва. — Това за колко време минава?

Отговорът ѝ се загуби нейде из връхлетялата връз главата му сънна вълна. Той захвана да се бори с нея, сякаш бе попаднал в сред кипяща морска пяна. После се измъкна из пяната и пропадна в тъмна локва, която се плискаше край него — сякаш се бе топнал в топла вана. Напъваше се да задържи главата си над вълните мраморнобяла сапунена пяна, с които го обливаше Морфей. Бореше се със странни мисли, връхлитаха го неясни прозрения. А после, без дори да разбере, се унесе...

И когато се завърна, жената беше изчезнала. И замъкът беше изчезнал. Намираше се на съвсем различно място.

ГЛАВА 7

Когато Илит се върна обратно при пилигримите, намери ги много объркани. Сър Оливър Внезапно бе изчезнал през нощта, без да остави ни следа. Лакеят му, Мортън Корнглоу, не можеше да измисли никакво друго обяснение, освен че е станало по магия.

Тя се поогледа и най-накрая се отправи към стаята на сър Оливър. Леката миризма на циановодородна киселина можеше да се приеме за почти сигурно доказателство, че през последните двайсет и четири часа някой тук е използвал магийка тип „Малоумия“.

На Илит това ѝ стигаше. Тя изчака да я оставят сама в стаята на Оливър, после бързо забърка своя собствена магия. Използва съставките, които винаги си носеше във вещерския си комплект с подръчни средства — нещо, което така и така не зарязва, макар да бе минала от другата страна, — и скоро, приела формата на пара, вече се намираще далече-далече — носеше се из гората, сред която бе изчезнал сър Оливър.

Не след дълго попадна на следите му и стигна при замъка на Алуин. Илит познаваше бегло Алуин още от едно време. Тя беше вещица от стария, неререформиран тип и Илит беше почти сигурна, че в момента върши някаква работа за Аззи.

Време беше да се надникне в непосредственото бъдеще. Беше събрала достатъчно данни, за да успее да насочи магическите си кристали. И сега ги задейства.

Резултатите бяха точно такива, каквито се надяваше. Сър Оливър в момента преживяваше приключение с Алуин. Аззи беше поставил нещата достатъчно просто: по-нататък на сър Оливър му предстоеше бая да се поразходи пеша. Щеше да излезе от гората и да тръгне към своята цел, която се намираще на южния склон на Алпите, на италианска територия.

Логично беше да го спре още преди той да успее да излезе от гората. Можеше да го засече. Ама после какво? Трябваше да измисли някакъв начин да го спре, ала такъв начин, че да не му навреди при това.

— Измислих го! — възкликна тя най-накрая. Прибра магическите кристали и призова един свой познат африт^[1].

Скоро той се появи — едър, черен и явно в гадно настроение. Илит му обясни накратко какво става и защо се налага да спрат или да забавят сър Оливър.

— Трябва да го спра! — рече тя на африта.

— Щастлив съм да се подчиня — отвърна бившето зло същество, което се бе прехвърлило на страната на Доброто съвсем неотдавна. — Да го усмъртя ли?

Подобни същества винаги запазваха известна склонност към насилие — в по-спокойните времена, когато в Рая се възцаряваше известен либерализъм, на това не се гледаше с много добро око. Само че в момента времената далеч не бяха спокойни и нямаше никакво място за притеснения, какво ли биха казали райските интелектуалци по въпроса.

— Не, няма защо да се престаряваме — отвърна Илит. — Но сецаш ли се за онова руло невидима ограда, дето го откъгнахме от жреците на Ваал преди няколко години?

— Да, мадам. Обявиха я за аномалия и я прибраха в един от складовете.

— Открий в кой склад е и домъкни едно стабилно парче. Виж сега какво искам да направиш с него...

---

[1] Зъл демон от арабската митология. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 8

Оливър бавно приседна и рече:

— Ух, ама за какво беше всичкото това?

Той притисна главата си — вътре предшественикът на мигрената си тропкаше ли, тропкаше. Нещо се бе объркало, и то яко. Не беше сигурен какво, но пък беше сигурен, че е за лошо.

Изправи се и се огледа. Мястото беше почти съвършено безлично — светлина колкото щещ, но нищо, ама нищичко не се видеше. Единственото, което можеше да твърди със сигурност, беше, че от всички страни го обкръжава сивота.

Дочу плясък на криле. Един малък бухал кацна на рамото му и се втренчи в него с непроницаем израз, който добре се връзваше с неразгадаемостта на всичко наоколо.

— Можеш ли да ми кажеш къде се намирам?

Бухалът килна глава на една страна.

— Мъчно е да се каже. Бая добре си се насадил, приятелче.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че то си е съвсем ясно — някой те е заградил с невидима ограда.

Сър Оливър не вярваше в невидимите огради. Не и докато не отиде и взе припряно да боцка по предполагаемата ѝ повърхност.

Пръстът му не можеше да мине.

Май нямаше как и да я заобиколи.

Сподели го с бухала.

— Много ясно — обади се той. — Щото си набутан в отклонение.

— Отклонение ли? И накъде води то?

— Отклоненията никъде не водят, само се въртят в кръг. Такива са си по природа.

— Ама не е честно. Не мога да се въртя в кръг точно сега. Трябва да намеря един вълшебен кон.

— Тука май няма такива работи — рече бухалът.

— Всъщност съм тръгнал да търся един златен светилник.

— Хубаво ми звучи — рече бухалът, — но на мене не ми се намира такова нещо.

— И вълшебен пръстен би ми свършил работа.

Бухалът трепна виновно.

— О, пръстенът ли! У мене е, ей го тука. — Той се разровичка из перата си, измъкна някакъв пръстен и го подаде на Оливър.

Оливър взе да го върти из ръцете си. Хубав пръстен беше — голям сапфир в проста златна обковка. Стори му се, че в дълбините на камъка се мяркат някакви сенки.

— Хайде стига си го зяпал — рече бухалът. — Той е за правене на магии, не е за гледане.

— Какви магии? Какво трябва да правя с него?

— Че не са ли ти казали?

— Ами не.

— И таз хубава — рече бухалът. — Значи някой пак си е свършил работата през пръсти. Мисля, че имаш пълното право да се оплачеш.

Оливър се огледа — само дето нямаше на кого да се оплаче, защото нямаше никой. Само бухалът.

— Страхотна новина — рече сър Оливър. — И как ще ми се случват разните му там вълнуващи приключения, след като съм заседнал тук?

— Можем да хвърлим едни карти, ако искаш — предложи бухалът. — Или да наредим някой и друг пасианс. Тъй, да минава времето.

— Ами! — рече сър Оливър. — Аз с птици карти не играя.

Бухалът измъкна малко тесте карти изпод крилото си и захвана да ги бърка. Хвърли лукав поглед на Оливър.

— Е хайде раздавай — махна с ръка Оливър.

Скоро затъна в играта до уши. Винаги си бе падал по пасиансите. Помагаха да минава времето.

— Ти си наред да раздаваш — рече бухалът.

ГЛАВА 9

В странноприемницата Аззи избърса кристалната си топка и се взря в нея. Тя си остана мъглива, докато той не си спомни, че трябва да каже:

— Покажи ми какво става с господин Оливър!

Кристалната топка проблесна, за да потвърди, че е приела съобщението, и на мястото на мъглата се появи картина: Оливър сред някаква сивкава гора си реди пасианси с някаква кукумявка.

— Това въобще не трябваше да става — рече Аззи. Имаше нужда от Аретино да удари едно рамо. — Къде е моят вестоносец?

Вратата се отвори и влезе някакво дребно човече.

— Веднага занеси тази бележка на Аретино. — Аззи надраска с нокът „Идвай веднага!“ на парче пергамент, сгъна го на две и го подаде на вестоносеца.

— Къде да го намеря?

— Във Венеция, къде другаде. Пие ми парите.

— Може ли да ми дадете някаква магийка, с която да стигна дотам?

— Че ти нямаш ли си! — изръмжа му Аззи. — Е, добре, вземи една от универсалните, ей там, на масата са.

Вестоносецът си взе няколко от кристалната купа на масата и ги набута по джобовете си.

— Към Венеция! — изкомандва той и изчезна.

В бързината Аззи не бе успял да познае Куентин, който веднага използва шанса да се включи в действието.

ГЛАВА 10

Междувременно във Венеция Пиетро Аретино бе открил, че авансът, даден му от Аззи, му бе дошъл много навреме. Винаги бе искал да спретне един ама наистина хубав купон — такъв купон, че после по добрия стар град да тръгнат легенди за него, и който да докаже за пореден път що за чудо е Пиетро Аретино. И купонът течеше вече няколко дни и ноци — всъщност от момента, в който Аззи си бе тръгнал.

За празненствата Аретино бе докарал оркестър чак от Германия. Мъжете бяха разкопчали кафтаните си и пиеха като разпрани. Страхотно нещо си е веселбата с приятели. Много жалко, ако някакъв си вестоносец вземе, та се изтърси посред нея и я прекъсне.

Въпросният вестоносец беше доста младичък. Всъщност си беше дете, и то по пижама. Хубаво момченце с глава, цялата покрита с руси къдри. Кой друг да е освен Куентин — все още дъх не можеше да си поеме. Магийката, която Аззи му даде, го вдигна, завъртя го като вихър над Алпите и го пусна накрая във Венеция.

Когато прислужникът го заведе при Аретино, Куентин се поклони ниско и рече:

— Нося ти вест, Аретино.

— Точно сега всъщност не ми трябваш — рече Аретино. — Тука май стана доста забавно.

— От Аззи е — продължи Куентин. — Иска веднага да отидеш при него.

— А, разбрах. Ти кой си?

— От пилигримите съм. Нали разбираш, сестра ми Пъс — това е галеното ѝ име, тя иначе се казва Присила — си легна и аз реших да се помотая малко, хич не ми се спеше, нали разбираш. На мене все не ми се спи. Та качих се аз на втория етаж, видях една врата и надникнах вътре, и следващото нещо, дето го разбрах, беше, че съм се цанил вестоносец.

— Ама как се придвижваш насам-натам? Ти си смъртен като мене, нали?

— Естествено. Гепих една шепа магийки от Аззи.

— Надявам се, че не ме лъжеш — замислено рече Аретино. — И за какво съм му на Аззи?

— Трябва веднага да отидеш при него.

— А той къде е?

— Ще те заведе. С магийка.

— Сигурен ли си, че на тия магийки може да им се има доверие?

Куентин не удостои този въпрос с отговор. За кратко време доста посвикна с магийките и вече нямаше търпение да съобщи на Пъс, че да пътуваш с такова нещо било чудо голямо.

ГЛАВА 11

Аззи смяташе да се почерпи веднага щом сър Оливър тръгна по коридора — това значеше, че неговата неморална драма вече е започнала. На Аретино му оставаше само да следи как напредва Оливър и да го записва. Но едва рицарят се впусна в своето пътешествие, и стана ясно, че възникват разни непредвидени мъчнотии.

Аззи не си губи времето да се чуди кое къде се е объркало. Той проследи пътуването на сър Оливър из вълшебното царство, като използва издайническите знаци, чрез които Злото е способно да следи движението на Невинността. И тъй, Аззи стигна онова странно царство там, в гората, където се преплитаха земите на действителността и на вълшебството.

След дълго лутане из мрачните проходи в клонака Аззи стигна на една полянка. В края ѝ съзря сър Оливър — седеше връз някакъв пън, а срещу му клечеше бухал. Играеха на карти — картите бяха малки и тесни, точно толкова големи, колкото бухалът да може да ги държи в ноктите си.

Аззи не знаеше да се смее ли, да плаче ли. Беше предвидил сър Оливър за големи дела. Той притича към него и му се скара:

— Хей, Оливър! Стига си се будалкал! Ставай и заминавай!

Но явно никой не го чу, а и той не можеше да се приближи на по-малко от седем метра от пилигрима. Някаква невидима гумена стена му препречваше пътя. Освен това стената явно не пропускаше и звук, а може би дори спираше или изкривяваше зрителните вълни, защото Оливър явно не можеше да го види!

Аззи заобиколи покрай невидимия кръг и стигна до срещуположната точка — точно там, където би паднал погледът на сър Оливър, ако той случайно вдигнеше очи от картите. Аззи се курдиса там и зачака. След миг Оливър вдигна очи и сякаш погледна право през Аззи. Не след дълго се върна към картите.

Аззи усети, че става нещо странно — нещо много по-голямо от обичайните глупави майтапи, на които самият той беше майстор.

Зачуди се кой ли има пръст във всичко това.

Първият заподозрян беше Бабриел, но това май надхвърляше способността на ангелския му ум да замисля и да изпълнява замисленото. Кой оставаше тогава? Михаил? Ала някак си му липсваше изисканият и прецизен подход на архангела. Подобно нещо не прилягаше на Михаил — но кой го знае на какво бе способен, ако нещо го докара до отчаяние.

Значи оставаше само Илит. О, за нея нямаше как да не се сети! Но какво точно беше направила?

Миг по-късно тя вече стоеше до него.

— Здравсти, Аззи. Освен, ако вещерската ми интуиция не ме е излъгала, ти май си мислеше за мен.

Усмивката ѝ беше ясна и красива — и не издаваше нищо.

— Какви си ги свършила? — попита Аззи.

— Щеше ми се да ти направя някоя малка пакост — отвърна тя.
— Това е Стандартна невидима ограда.

— Страхотно, няма що. А сега я разкарай оттук!

Илит отиде до невидимата ограда и взе да я опипва.

— Странна работа — обади се след малко тя.

— Кое ѝ е странното?

— Не мога да намеря аномалията, която я захранва с енергия.
Точно тук трябваше да бъде.

— Е, писна ми — махна с ръка Аззи. — Отивам при Ананке.

ГЛАВА 12

Ананке бе поканила старите си приятелки — Трите орисници, на чай. Лахезис беше изпекла сладкиш за случая, Клото бе изръшкала де що има магазин за сувенири из Вавилон, докато намери подходящ подарък, а Атропос бе донесла малка книжка със стихотворения.

Ананке, общо взето, не си позволяваше да се явява в човешки образ.

— Наричайте ме вехта иконоборка, ако щете — обичаше да казва тя, — но не вярвам, че нещо наистина важно би могло да бъде нарисувано.

Ала днес, само от учтивост, пък и защото Трите орисници ѝ бяха симпатични, се бе докарала във вид на доста едра германка на средна възраст, облечена във втален костюм и с коси, събрани на кок отзад.

Ананке и Орисниците си бяха устроили пикник на склона на планината Икон. Въздухът над планинските ливади бе напоен с мириса на мащерка и розмарин. Небето беше тъмносиньо, а от време на време по него припкаха облачета — същински плъхчета албиноси.

Ананке тъкмо наливаше чая, когато Лахезис забеляза някаква точка в небето. Идваше право към тях.

— Ей, Вижте! Някой идва! — извика тя.

— Наредих да не ме безпокоят — недоволно измърмори Ананке. Кой ли се бе осмелил да не ѝ се подчини? Като Върховна владетелка на света, или поне като нещо много близко до това, Ананке беше свикнала хората да треперят само при споменаването на името ѝ. Харесваше ѝ да се мисли за Онази, на която всички трябва да се подчиняват — макар че това звание си беше малко нещо помпозно.

Точката се превърна във фигурка, а на фигурката на свой ред ѝ пролича, че представлява летящ демон.

Аззи се приземи грациозно близо до зоната на пикника.

— Привет! — извика той и се поклони. — Извинете, че Ви безпокоя. Надявам се, че всички сте добре.

— Кажи ми какво значи това! — рече сухо Ананке. — И ще е похубаво, ако си дошъл за добро!

— Точно така е — отвърна Аззи. — Аз реших да създам нов вид пиеса, невиджана досега по света — неморална драма, която да се противопостави отчасти на безбройните морални драми, които моите противници изливат върху света и чиято пропагандна стойност е нежизнеспособна, тъй като е безсмислена.

— И ми прекъсна пикника само за да ми разкажеш за своята пиеса? Отдавна те знам, калпазанино, и твоите игрички хич не ме интересуват. Какво общо има с мене тая пиеса?

— Моите противници ми се месят в постановката. А ти предпочиташ да си на тяхната страна, а не на моята.

— Е, Доброто си е доста приятно... — Ананке сякаш се опитваше да се защити.

— Така си е. Но все пак на мене ми е позволено да му се противя, не е ли така? А твой дълг е да ми гарантираш това право.

— Е, вярно си е — призна си Ананке.

— Тогава ще накараш ли Михаил и неговите ангели да не ми се пречат?

— Ще видим. Сега ни остави да си довършим пикника.

Наложил се Аззи да се задоволи с това.

ЧАСТ СЕДМА

ГЛАВА 1

Михаил беше в канцеларията си. Бе се отпуснал върху една оригинална Платонова Идеална форма на креслото, архетипа на всички кресла — по дефиниция най-добрата, измислена някога, в момента му липсваше само пура. Но от този порок, тютюнопушенето, се бе отказал твърде отдавна, така че всъщност нищо не му липсваше.

Да намери покой, е толкова трудно за един архангел, колкото и за един човек — тъй че на Михаил по никакъв начин не му се щеше да пропилее този миг. Наслаждаваше му се докрай, макар и някъде в дъното на съзнанието си да се чудеше колко ли дълго ще трае това блаженство.

На вратата се почука.

Михаил усети, че каквото и да му предстоеше, май нямаше да е особено приятно. Замисли се какво ли ще стане, ако не отвори. Или пък ако каже: „Върви си.“ Но в крайна сметка се отказа. Щом си се хванал на архангелското хоро, ще го играеш.

— Влез — обади се той.

Вратата се отвори и в канцеларията влезе вестносец.

По-точно вестносче — едно златокодро дете по пижама с пакет в едната ръка и наръч магийки в другата. Беше Куентин, естествено — явно се беше захванал сериозно с куриерския бизнес.

— Колет за архангел Михаил.

— Аз съм.

— Подпишете тук.

Михаил драсна подписа си върху позлатения формуляр за доставка, който Куентин му подаде. Момчето го сгъна, прибра го и подаде тежкия пакет на Михаил.

— Ти не си ангел, нали?

— Не, сър, не съм.

— Ти си малко човешко момченце, нали така?

— Поне така си мисля — отвърна Куентин.

— Защо работиш в свръхестествените куриерски служби?

— Всъщност не знам — призна си Куентин, — ама то било голям купон! Нещо друго има ли?

— Май че не — рече Михаил.

Куентин задейства магийката си и изчезна.

Михаил се почеса по главата, после огледа пакета. Беше увит в проста амбалажна хартия. Разкъса я и извади отвътре една голяма месингова плочка. Обърна я и видя, че там е написано нещо. Вдигна плочката към светлината, та да може да разчете буквите, и прочете:

„Михаиле! Веднага да престанеш да се бъркаш в пиесата на демона Аззи! Ако искаш, ходи си поставяй своя си пиеса, ама стига вече си правил на Аззи тия свински номера. С почит, Ананке.“

Михаил остави плочката на бюрото. Настроението му съвсем се развали. Тая Ананке за каква се мисли, че да заповядва на един архангел? Всъщност той в себе си никога не бе приемал факта, че Нуждата, Ананке, управлява и Доброто, и Злото. Кой беше казал, че трябва да е така? Немарлива работа — това беше то. Щеше му се Господ да не се бе покрил така навремето. Той беше единственият, който наистина би могъл да оправи тая каша. Да, ама той се бе покрил и кой знае как бяха сложили тая Ананке да дърпа конците. Виж я ти нея — да се опитва да нарежда на Михаил какво да прави!

— Тя не може така да си измисля закони против мен — рече той. — Тя може да си е Съдба, ама да е Господ — не е!

Реши, че ще е по-добре да предприеме нещо.

Направи няколко справки в Отдела за разследване и откри, че има няколко начина да се попречи на Аззи с неговата пиеса. И най-простото забавяне можеше да свърши работа.

ГЛАВА 2

— Я пробвай пак — рече Хефест.

— Нали това правя! — опъна се Ганимед. — Казвам ти, че не мога да мина през това нещо!

Всички богове се бяха скупчили от тяхната страна на разделящата повърхнина — другата ѝ страна представляваше стената на кутията на Пандора, която се намираще в стаята на Уестфал долу на Земята. Зевс беше успял да се освободи по този начин — и сега всичките богове и богини, до един, напиреха да се измъкнат и те, но разделящата повърхнина отказваше да ги пропусне. Хефест — занаятчията сред боговете, бе опитал какви ли не номера, за да разшири прохода — нищо че никога преди не бе работил с разделящи повърхнини.

Внезапно повърхнината почна лекичко да жужи и всички отстъпиха назад. След миг през нея мина Зевс и се възправи пред тях в цялото си величие и мощ.

— Та значи, великият мъжага се завърна! — обади се Хера. Езикът ѝ открай време си беше лютичък.

— Трай си, жено — отвърна Зевс.

— Лесно ти е на тебе да ги приказваш тия! Излизаш си навънка в света, играеш си мръсните игрички, пък ние да си киснем затворени тук, в това гадно място. К'ъв вожд си мислиш, че си ти, бе?

— Най-добрият — отвърна Зевс. — Не съм си губил времето. Измислих един план, но трябва да правите, каквото ви кажа, защото от това зависи собствената ви свобода, и ще е по-добре да си помагате взаимно, отколкото постоянно да се дърлите, което си ви е навик. Разбрах, че архангел Михаил щял скоро да намине насам.

— Ха! Врагът! — извика Феб-Аполон.

— Не — парира го Зевс. — Потенциалният съюзник. Смята да дойде тук, за да ни помоли за нещо. Трябва да си поговорим разумно с него и да изпълним онова, което поиска от нас.

— И после?

— И после, дечица, ще дойде вашият шанс отново да завладеете света.

— А, новакът довтаса — обади се Зевс, щом Михаил пристигна.

На архангела му стана противно, че Зевс го нарича „новак“ — все едно, че е някое наскоро излюпило се божество, а не духовно същество, равно на Зевс по ранг.

— Внимавай как се държиш — скастри той Зевс. — Все още притежаваме сили, които могат да треснат и тебе, и твоята полугола тайфа сибарити вдън Ада!

— Тъкмо оттам идваме — отвърна Зевс. — Веднъж като ти се случи най-лошото, после не се стряскаш от него чак толкоз. Както и да е. Та за какво си дошъл да ме видиш?

— Предполагам, си осведомен — подхвана Михаил, — че на космическата сцена се е появила нова сила.

— Това не е убягнало от нашето внимание — рече Зевс. — Та какво?

— Знаеш ли за онази неморална драма, която демонът Аззи се опитва да постави?

— Чух — рече Зевс. — Идеята ми се струва готина.

— Ако ефектът ѝ върху човечеството е такъв, какъвто очаквам да бъде, тя ще ви свърши не по-добра услуга, отколкото на нас.

— Това пък откъде-накъде? Ние, гръцките богове, си нямаме много вземане-даване с представите за Добро и Зло.

— Планът на Аззи стои над Доброто и Злото.

— Е... и какво?

— Този план е не само аморален, но и подкопава идеята, че Сам си ковеш съдбата.

— Какво? Какво рече?

— Знаех си, че това ще привлече вниманието ти — усмихна се Михаил. — Само че това не е всичко. Пиесата на Аззи не само смятала да докаже, че Съдбата не зависи от човека, но и щяла да покаже, че Живот без изпитания също си струва да се живее.

— Е, това вече е прекалено! — възкликна Зевс. — И как да пресечем тая работа?

— Трябва да приложим тактиката на забавянето — рече Михаил.
— Аз лично нищо не мога да направя. Ананке вече ме предупреди. Но ако някой — ти, или по-добре някое от децата ти — би се трогнал да ми направи една малка услуга...

Феб стана.

— За мен ще е удоволствие да помогна — усмихна се той. — Само ми кажете какво трябва да правя.

— И Циклопите ще ни потрябват — обясни Михаил. — Ще е нещо като онова, дето Феб го погоди на Одисей. Само че тоя път ще е по-добро. После имам още една малка работа за когото и да е от вас, който може да сипе буря, дъжд и урагани.

След кратък размисъл Атина се обади:

— Тази функция сме я поделили между много богове, включително Посейдон и самия теб, велики Зевсе.

— Така си е — отвърна Зевс. — Е, хайде да я дадем тая работа с бурите на някого все пак. Ей, Арес, как би ти се харесала една война, водена изцяло с природосъобразни средства?

— Щом ще се вреди на хората, значи ми харесва.

— Слушай сега — подхвана Михаил. — Трябва да запомниш две-три неща за това, как се управлява климатът...

ГЛАВА 3

„Намерих го!“ — извика женски глас. Нещо щракна. Мигове покъсно се чу и шум на рухваща ограда.

Оливър се надигна, за да провери къде се е преместила границата на неговия затвор.

Граница нямаше. И той тръгна да върви.

Не беше сигурен къде отива, но нали „Малоумия“-та беше у него — та реши, че всичко ще се нареди само. Магийката го дърпаше и подбутваше — не оставаше никакво съмнение накъде трябва да върви. Осъзна, че май е взел да покрива доста големи разстояния. Магийката го затегли наляво и той я последва.

Скоро се намери на някакъв бряг. Продължи да върви и след малко видя голяма пещера. Имаше нещо заплашително в тази пещера и тъкмо си мислеше да я заобиколи отдалече, когато видя грубата табела, закована над входа ѝ: „КОЙТО ИМА ПРЪСТЕН, Е ДОБРЕ ДОШЪЛ.“ И така, той влезе вътре.

Точно на входа на ниско столче седеше великан.

— Пръстенът у тебе ли е? — попита той.

— Естествено — рече Оливър и го показа.

Великанът внимателно го разгледа.

— Добре, значи си ти.

Той стана и препречи входа на пещерата с една голяма скала.

— Това пък защо го направи?

— Такова е нареждането. — Великанът отново седна на стола си.

— И сега какво ще става?

— Повярвай ми, хич не ти и трябва да го знаеш.

— Но аз искам да знам. Каж ми!

— Ще те ям — рече великанът.

— Майтапиш се!

— Съвсем сериозно ти говоря. Да си чувал някога великан да се бързика?

— Нищо лошо не съм ти сторил — изхленчи Оливър.

— Това няма нищо общо с тая работа.

— Ами с коя?

— Извинявай, приятелче, ама ей сега ще ти извадя заповедта да ти я покажа. „Изяж го оня с пръстена.“ Точно това пише.

— Кой е тоя с пръстена?

— Не пише. Пише само „оня с пръстена“.

— Но тогава може да е всеки!

— Виж какво, приятелче, може пък да са нямали време чак пък такива подробности да уточняват.

— Ами ако изядеш не когото трябва?

— Е, за някого ще е лош късмет, ама няма аз да съм виновен, я.

— Разбира се — съгласи се Оливър. — Само че пак тебе ще обвинят.

— Това пък откъде ти хрумна?

— Ами като нещо тръгне накриво, не те ли обвиняват по инерция, независимо дали си виновен, или не?

— Позна — рече великанът и мина навътре в пещерата. — Отзад имаше кресло, легло и фенер.

Оливър се поогледа за някакво оръжие, но там нямаше нищо, което да му влезе в работа. Видя обаче, че на ризата на великана е забодена някаква хартийка.

— Какво е онова на рамото ти? — попита той.

— Командировъчното ми.

— И какво пише в него?

— Само това, че трябва да стоя тук, докато не се появи оня с пръстена.

— Нещо друго да пише?

— Не виждам да пише друго.

— Я дай да погледна.

Великанът не сметна идеята за особено добра. Пазеше си командировъчното и не смяташе да го показва на разни непознати. Особено пък на такива, дето ще ги яде.

Оливър разбираше всичко това, но вече бе решил на всяка цена да хвърли едно око на командировъчното. Единственото, за което се сети, беше да предложи на великана да му разтрие гърба.

— Че защо да искам да ми разтриват гърба? — подозрително попита великанът.

— Защото ще ти стане добре, затова.

— Много си ми е добре — рече великанът, макар отявлено да си личеше, че никак не му е добре.

— Ясно, де — рече Оливър. — Виждам те, че си добре. Но какво ли толкова значи да си добре? „Добре“ не е нещо кой знае какво. Направо си е нищо. Как ще ти се хареса да се почувстваш наистина много добре?

— Не знам дали такова нещо ми трябва — рече великанът.

— Ти откога не си бил много добре? Ама наистина много добре.

— Като че бая отдавна беше. То на никого не му пука за великаните. На никого дори и не му минава през ум, че и великаните имат някакви чувства. Никой не ги пита как са със здравето и въобще как са. Хората си мислят, че великаните са тъпи, ама ние сме достатъчно умни, та да схванем, че на хората изобщо не им дреме за нас.

— Вярно си го схванал — рече Оливър. — Какво стана с разтривката?

— Ами добре — рече великанът. — Ама трябва ли да си събличам ризата?

— Ако не искаш, недей.

Великанът полегна върху продълговатата плоска скала, която използваше за легло. През деня я подреждаше като кушетка и слагаше отгоре няколко камънака, прилични на възглавници.

Оливър му вдигна ризата. Захвана да бърти и да мачка гърба на великана — отначало нежно, но после здравата, тъй като великанът се оплака, че нищо не усещал. Оливър бъртеше ли, бъртеше, пляскаше и тряскаше, и през цялото време се опитваше да хвърли някое око на документа, прикрепен с бронзово телче за ризата на лявото рамо на великана.

Най-накрая успя да разчете какво пише там: „Единственото уязвимо място на този великан е под лявата му мишница, която не е бронирана поради нуждата от проветрение. Великанът трябва да внимава и да не допуска нищо в близост до тази област.“ Под текста се мъдреше и знакът на производителя, но беше доста размазан.

Е, и това си беше нещо, но всъщност не беше кой знае какво, защото Оливър представа си нямаше как ще стигне до лявата мишница на гиганта. Дори и до дясната не виждаше начин да стигне.

Сянка падна върху входа на пещерата. Оливър вдигна поглед. Там стоеше някакъв висок, добре облечен тип. Приличаше на италианец.

— Здравсти, аз съм Аретино — представи се той. — Аззи ме праща. Ако сте свършили с масажа, не мислите ли, че е време пак да се залавяме за работа?

— Тоя пък кой е? — сънено попита великанът.

— Не се тревожи — рече Оливър. — За мене е дошъл.

— Кажи му да си ходи. След масажа се предполага, че трябва да те изям.

Оливър обърна очи и вдигна за миг ръката си от гърба на великана — колкото да направи умолителен жест.

Чак сега Аретино забеляза, че това отдолу е великан. Той бавно се запромъква в пещерата, нащрек да не би да изскочат отнякъде и още великани.

— Неуязвим ли е? — прошепна той на Оливър.

— Да — отвърна рицарят. — Навсякъде, само не и под лявата мишница.

— Трябва да го хванеш, докато се протяга.

— Много ясно. Ама как?

Аретино сниши гласа си още повече:

— Случайно наблизно да расте грозде?

— Ще питам — схвана веднага Оливър.

— Грозде ли? Че за какво ти е грозде?

— Да хапна за последен път, преди да умра. Такъв е обичаят.

— Никога не съм чувал за подобно нещо. Но мисля, че мога да ти намеря малко грозде. Масажа си го биваше.

Великанът се надигна.

— Ела с мен.

Той изведе Оливър навън. Съвсем близо до пещерата растеше лоза. Виеше се по едни много високи пръти.

— Не мога да го стигна — оплака се Оливър.

— Чакай, ей сега ще ти откъсна. — Великанът протегна нагоре ръка и мишницата му се оголи. Аретино хвърли меча си на сър Оливър. Оливър го улови. Ръката на великана все още си беше там горе. Само че дясната. Оливър се поколеба.

— Нищо, давай! — извика Аретино.

Оливър скръцна със зъби и заби меча в мишницата на великана. Тя беше бронирана — точно както се страхуваше, ама не много качествено. Мечът на Аретино потъна в нея.

— Ух! Защо го направи?

— Трябваше. Ти щеше да ме убиеш.

— Можеше пък да си променя решението.

— Да, ама аз откъде да знам?

Великанът се строполи на земята и заскърца със зъби.

— Трябваше да го очаквам! Де се е чуло великан да победи? Между другото, оня светилник, дето го търсиш... Отзад в пещерата е.

— Последва конвулсивен гърч и великанът умря.

— Бързо! — извика Аретино. — Грабвай светилника!

Оливър се втурна в пещерата и откри светилника зад една скала. Сега у него бяха и пръстенът, и ключът, и светилникът. Пристъпи две крачки напред и изведнъж отскочи назад.

Аретино го нямаше. Пред него стоеше съвсем друг човек.

ГЛАВА 4

— Ти кой си? — попита Оливър.

— Вашият заместник-командир, господине. Глобус се наричам. Да служа на величието — туй обичам.

Гледката в периферното зрение на Оливър се заклатушка и той осъзна, че вече се намира на друго място. Когато взе светилника — май тогава беше станал тоя номер. Брегът беше изчезнал. Той стоеше посред тучна ливада край някакво село. От едната му страна се извисяваха планини, а от другата се ширеше равнина. По средата на равнината проблясваше река, а по брега ѝ се бе разположил лагер. Гъмжеше от мъже и палатки.

— Коя е тази войска? — попита Оливър.

— Бялата рота.

Бялата рота беше прочута войска. Първият ѝ командир, сър Джон Хокууд, бе я водил към много забележителни победи из цяла Италия. Наброяваше около десет хиляди души — бойци от всяко кътче на Европа: мургави латвийци, поляци с коси като на духчета, мустакати германци, италианци с обеци на ушите, накъдрени французи, шотландци с рунтави вежди. Тази войска бе най-добрата, най-веселата, най-кръвожадната, и все пак — най-готовата да се подчинява на заповеди от всички войски по цивилизования — пък и по нецивилизования — свят.

— Къде е Хокууд? — попита Оливър за знаменития командир на ротата.

— Сър Джон прекарва в Англия платения си отпуск — разясни му Глобус. — Не искаше да ходи, но господарят ми му плати такава цена, че нямаше как да откаже.

— Кой е твоят господар?

— Няма да кажа името му направо — рече Глобус. — Ще съобща само, че е Дяволски добър приятел. Заръча ми да ти дам това.

Глобус измъкна от войнишката си раница дълъг, тънък инструмент и го подаде на Оливър. Оливър веднага разпозна в него командирски жезъл — такъв би могъл да носи фелдмаршал.

— Това е твоят командирски знак — каза Глобус. — Покажи го на тези мъже и те ще те последват навсякъде.

— Къде трябва да отида?

— В момента се намираме точно на южния склон на Алпите — посочи Глобус. — Вървете право надолу по онзи път, покрай реката. Походът ви е до Венеция.

— И аз само трябва да заведа хората си там?

— Ами, да.

— Води ме тогава при тях! — нададе ликуващ вик Оливър.

Оливър стигна пурпурната палатка, запазена за него. Вътре имаше някой. Седеше на походно столче, пилеше си ноктите със сребърна пиличка и не беше никой друг освен Аззи.

— Здравсти, шефе! — извика Оливър.

— Добре дошъл в своята част, фелдмаршале — ухили се Аззи. — Нещо да не ти харесва?

— Всичко е прекрасно! — възкликна Оливър. — Дали сте ми страхотни войници. Докато идвах насам, ги поогледах. Мъжаги и половина, а? Всеки, който се опита да се възправи срещу мен, много ще съжالياва. Между другото, ще се наложи ли да се бия с някого?

— Естествено. При вашия поход на юг, който очаквам да започне веднага след като си поговорим, ще се сблъскате с берсерките от бригадата „Главата на Смъртта“^[1].

— Май е трудничко да се сбориш с тях, така ми звучат. Наистина ли мислите, че трябва да тръгна да се бия с такива корави типове?

— Хич не са корави те. Кръстих ги така, защото звучи добре за пресата. Всъщност не са нищо повече от тайфа обезправени местни селяни, фермери от тая област, лишени от земята си, защото не са си платили прекомерно високите данъци. Въръжени са само с брадви и мотики, нямат доспехи, лъкове и стрели също нямат, и една сваятна пика нямат даже. Пък и те са стотина-двеста души, а вие сте към десет хиляди. Тия хора не само хич не са подготвени, но и ти гарантирам, че ще предават другарите си наред и при първия звън на оръжие ще хукнат да бягат.

— Добре ми звучи — рече Оливър. — И после какво?

— После влизате във Венеция. Ще подготвим пресата.

— Преса ли, каза? Ама аз с нищо не съм заслужил подобни мъчения!

— Ама ти не разбираш — обясни Аззи. — Не ти говоря за уреда за мъчения. „Преса“ ние наричаме онези хора, които известяват разни неща на другите хора: художници, поети, писачи, разни такива чешити.

— Хабер си нямам от тия работи.

— По-добре ще е да си имаш, ако очакваш да се прочуеш със своите победи. Как тъй ще станеш легенда, освен ако писателите не пишат за тебе?

— Ами май си мислех, че просто си ставаш и толкова...

— Да, ама не. Наел съм най-добрите поети и писатели на века, оглавени от Божествения Аретино, да възпеят подвизите ти. Тициан ще избачка голям пропаганден плакат за каквато и победа да му поискаме. Ще наема и композитор да напише мюзикъл в чест на победата, каквато ще да е тя.

Аззи стана и се приближи до входа на палатката. Няколко тлъсти капки дъжд тупнаха тежко на земята. Иззад Алпите прииждаха големи черни облаци.

— Някой май нещо си играе с времето — промърмори той. — Ама тия облаци скоро ще се разкарат, няма съмнение, и тогава ще можеш да подкараш войската си към Венеция. Не се притеснявай как да се обръщаш към тях, нито пък на какъв език. Само кажи на Глобус и той ще се погрижи всички да те разберат.

— Добре. Това ме притесняваше — рече Оливър, който изобщо не се бе сетил за това, но искаше да изглежда достатъчно съпричастен.

— Късмет — ухили се Аззи. — Още малко и ще се видим във Венеция, предполагам.

---

[1] Берсерк — воин, сражаващ се с дива ярост. „Главата на смъртта“ обаче идва от понятието „deadheads“ (букв. „мъртви глави“), както се наричат почитателите на култовата хипи-група „Грейтфул дед“ (букв. „благодарните мъртви“), които проповядват мир и любов. Умишлено търсено от авторите съчетание на несъвместими понятия. — Б.пр. ↑

ЧАСТ ОСМА

ГЛАВА 1

Тъма над Виена над Европа и най-вече над малката странноприемница, където Аззи — независимо от дребните си отклонения с цел разузнаване и помощ — все още бе твърде зает с набирането на хора за пиесата.

— Какво ново, Аретино?

— Ами, господине, из цяла Венеция вече са плъзнали слухове, че ставало нещо странно и невиждано. Никой не знае какво, ама много се приказва за него. Венецианците не са посветени в тайните на Свръхестественото, макар че със сигурност го заслужаваме — толкова особено място заемаме ние сред световните народи. Гражданите постоянно, и денем, и нощем, се събират на площад Сан Марко, за да обсъждат последното чудо, което са зърнали в небето. Но, господине, вие не сте ме повикали, за да си разправяме клюки, нали?

— Повиках те, драги ми Пиетро, за да се срещнеш непосредствено с някои от моите участници — така ще можеш да им помагаш по-добре, докато си вършат работата за мен. Жалко, че изтърва сър Оливър. Той е прекрасен модел за рицар и мисля, че ще стане наша гордост.

— Хвърлих му един поглед, докато пътувах насам. — Гласът на Аретино комай не преливаше от ентузиазъм. — По доста необичаен начин си подбирате актьорите, господине — вземате първия желязец и, ще не ще, му стоварвате всичкото това на главата! Е, този ще се справи, иска ли питане. Кой е следващият?

— Ще почакаме, ще видим. Ако не бъркам, по стълбите се чуват нечии тежки стъпки.

— Наистина — съгласи се Аретино. — И по шума им мога да преценя, че принадлежат на човек, чието обществено положение не е особено високо.

— Откъде го знаеш? Как така познаваш отдалеч? Бих желал да науча твоята тайна.

Аретино пусна велемъдра усмивка.

— Забележете — ботушите стържат по пода и това се чува дори през затворената врата и от половин коридор разстояние. Този шум, господине, не може да се обърка с друг — това е шум на нещавена кожа. Тъй като тонът на звука е висок, можем да бъдем сигурни, че ботушите са се втвърдили и че когато единият се търка о другия, все едно се търкат две парчета метал. Никой високопоставен човек не би носил ботуши от подобен материал, следователно те принадлежат на бедняк.

— Давам ти пет дуката, ако си прав.

Шумът от ботушите стихна точно пред вратата. Почука се.

— Влез — извика рижият демон.

Вратата се отвори. Влезе мъж. Вървеше бавно и непрекъснато се озърташе, сякаш не беше сигурен как биха го приели. Беше дългнест и русоляв, облечен в парцалива риза от домашно тъкано платно и ботуши от волска кожа, които изглеждаха като заварени за краката му.

— Ще ти ги дам по-късно — подхвърли Аззи на Аретино и се обърна към непознатия. — Не ви познавам, господине. От пилигримите ли сте или случайно се натъкнахте на нас сред този мрак?

— Физически аз съм част от тази група — отвърна непознатият, — но в духовен смисъл не принадлежа на тази компания.

— Този приятел умничък ми изглежда — подметна Аззи. — Как се казваш, приятелю, и какво е положението ти в живота?

— Наричат ме Мортън Корнглоу — отвърна младежът. — Професията ми поначало е да тимаря коне, ала ме привлече работата като лакей на сър Оливър, тъй като живея в наследственото му село, а чесането на коне винаги ми се е удавало. И тъй, аз по право мога да твърдя, че съм един от вас, що се отнася до физическото ми тяло — но е прието, че една компания се състои от хора със сходен начин на мислене — и в нея не се включват нито котките и кучетата, помъкнали се след нея, нито пък слугите, които не са нещо повече от животните, макар и вероятно да са малко по-ценни. Трябва веднага да ви попитам, сър — дали ниското ми обществено положение е пречка да участвам във вашата пиеса? Дали във вашето начинание допускате само благородници, или в него може да се включи и обикновен човек с кал под ноктите?

— В Духовния свят — отвърна Аззи — разликите, които хората правят помежду си, нямат никакво значение. Ние възприемаме всички

вас като души, които трябва да привлечем — и които носят временно тяло, което скоро ще изоставят. Но стига толкова. Ще станеш ли един от нашите търсачи на светилници, Корнглоу?

— С най-голямо желание, сър демон. Защото, макар че съм човек прост, и аз си имам съкровено желание. И за да се сбъдне то, бих се подложил на някоя и друга неприятност.

— Кажете какво е то!

— Преди вие да се присъедините към нас, ние се отклонихме от своя път, за да посетим имението на Родриго Сфорца. Благородниците бяха поканени на трапеза, а простите хора като мен обядваха в кухнята. През отворената ѝ врата можехме да гледаме какво става в трапезарията и тогава погледът ми се спря върху Кресилда Сфорца, съпругата на самия Родриго. Сър, тя е най-прекрасната жена на този свят, с копринени коси като царевичен цвят, спускащи се гладко над румени бузи, които биха посрамили дори и бузите на ангел. Кръстчето ѝ бе кръшно и тънко, сър, а над него се издуваха...

— Достатъчно — прекъсна го Аззи. — Спести ми останалите си селяндурски комплименти и ми кажете какво точно искате от дамата.

— Е, че какво да искам — да се омъжи за мен, много ясно!

Аретино се изхили гръмогласно и бързо се престори, че кашля. Дори и Аззи не може да сдържи усмивката си — толкова нелепо би изглеждал недодяланият, непохватен Корнглоу до която и да е прекрасна благородна дама.

— Е, господине — рече Аззи, — не се боите да се целите нависоко с вашите ухажвания!

— И беднякът може да се стреми към Елена от Троя, ако я възжелае — рече Корнглоу. — И в неговото въображение тя също може да го предпочете пред всички мъже и да го намери за по-желан от възхитителния Парис. В мечтите може да се сбъдне всичко, което човек си пожелае. А не е ли това един вид мечта, Ваша светлост?

— Да, мисля, че си прав — отвърна Аззи. — Е, господине, ако трябва да изпълним желанието ви, ще трябва да ви дадем и благородническа титла, за да не бъде пречка за вашия брак разликата в общественото положение.

— Бих желал — съгласи се Корнглоу.

— Освен това трябва да получим съгласието на госпожа Кресилда — изтъкна Аретино.

— Това го оставете на мен, като му дойде времето — обади се Аззи. — Е, предизвикателството е доста голямо, Корнглоу, но мисля, че ще се справим.

Аретино се намръщи.

— Да, но не забравяйте, че дамата е вече омъжена, господарю. Това също би могло да бъде пречка.

— В Рим си имаме чиновници, които се грижат за тия подробности. — Аззи се обърна към Корнглоу. — Има няколко неща, които трябва да направя. Готов ли си да се подложиш на малко неприятности?

— Е, ами че да, сър, стига да не се налага да се напругам много. Човек не трябва да бъде принуждаван да изневерява на собствения си темперамент, ако ще и заради най-страхотния възможен късмет, а пък за моя темперамент е характерен мързелът, толкова изключителен мързел, сър, че ако се разчуеше за него по света, биха ме обявили за осмото чудо.

— Нищо чак толкоз трудно не ти предстои — обеща му Аззи. — Мисля, че можем да ти спестим обичайния бой с мечове, тъй като не си обучен да се биеш с меч.

Аззи бръкна в джоба на жилетката си и измъкна един от вълшебните ключове. Подаде го на Корнглоу. Той взе да го подмята из ръцете си.

— Ще тръгнеш оттук — заобяснява му Аззи — и ключът ще те отведе до една врата. Ще минеш през нея и там ще намериш вълшебен кон. В дисагите му има вълшебен светилник. Качи се на коня и ще намериш своето приключение — а в края му те чака Кресилда с царевичните коси.

— Страхотно! — възкликна Корнглоу. — Прекрасно е, когато късметът ти идва толкова лесно!

— Да — кимна Аззи. — Лекотата, с която се постига това или онова, е едно от най-великите неща на света. Такава е и поуката, която се надявам да внуша на хората, а именно: късметът сам си идва, тъй че защо да се зорим.

— Прекрасна поука! — съгласи се Корнглоу. — Тая история страхотно ми харесва!

Той сграбчи ключа и изтърча навън.

Аззи се усмихна благо.

— Още един щастливец!

— Пак има някой на вратата — обади се Аретино.

ГЛАВА 2

Майка Джоана седеше в стаята си. Би било твърде слабо да се каже, че е леко уплашена.

Из коридорите се тътреха крака. Тия шумове можеше да са всякакви — естествени или свръхестествени, но Джоана подозираше, че идват от пилигрими, решили да приемат предложението на сър Антонио, които са се запътили към стаята му.

Въпреки свещеническата си професия Джоана познаваше човешкото желание. Съществуваха неща, които тя искаше само за себе си — и тъй като не беше умерен човек, тези желания се разгаряха в нея с далеч не умерен пламък. Беше станала игуменка по-скоро от политически, отколкото от религиозни съображения, и си гледаше работата, както би си я гледала във всяко едно голямо начинание. Нейният метох в Грейвлайнс, със седемдесет и две монахини и множество слуги и хора, които се грижеха за животните, си беше цял един малък град. От самото начало Джоана се чувстваше там страшно добре. Сигурно така си бе устроена. Никога не бе приличала на другите малки момиченца, дето си играят на кукли и си мечтаят за съпруг. Дори като малка най-много обичаше да заповядва на птичките и на кученцата си — „Ти сядай тук, а ти пък там!“ — и да им се кара, докато си играеше с тях на следобеден чай.

Навикът да раздава заповеди не я напусна и когато порасна. Нещата сигурно биха се разбили по по-различен начин, ако беше красива, ала тя беше наследила типичните Мортимърови черти. Лицето ѝ беше като на всички Мортимъровци — белезникаво и сплескано, косата — раздърпана, суха и безжизнена, набитото ѝ тяло — по-подходящо за оране и копане, отколкото за любовните прийоми. Тя искаше да е богата и от нея да се страхуват всички — а служението на Църквата май бе добър начин да постигне точно това. Инак си беше достатъчно набожна, но набожността бе влязла в сблъсък с нейната практичност, а последната ѝ подсказваше, че ѝ се дава възможност да получи веднага онова, което иска, а не да чака цяла вечност, докато папата се сети да я прати в някой по-голям манастир.

Тя мисли, мисли, кръстосва стаята наляво-надясно, записва си желанията и многократно се питаше, кое ли от тях е най-важното. Стряскаше я всеки звук отвън; сякаш всички останали бяха се решили да се възползват от предложението на сър Антонио. Скоро щяха да се съберат седмина и тя пак щеше да остане на сухо. И най-накрая се реши.

Измъкна се на пръсти от стаята си и безшумно тръгна по тъмните коридори на странноприемницата. Изкачи се на втория етаж, като се мръщеше при всяко изскърцване на стълбите. Най-накрая стигна вратата на сър Антонио, събра кураж, вдигна ръка и лекичко потропа.

— Влизай, скъпа. Очаквах те — долетя гласът на Аззи от другата страна.

Имаше много въпроси. На Аззи бързо му досади, но той успя да ѝ вдъхне увереност. Ала когато най-последно я попита за съкровено ѝ желание, тя комай не откликна с голяма готовност. На широкото ѝ, бледо лице се изписаха тъга и неудобство.

— Онова, което искам — продума тя, — е такава, че за него дори не ми се говори. Твърде срамно е. Твърде уничително.

— Е, хайде — успокой я Аззи. — Ако не можеш да си кажеш на своя демон, то на кого тогава?

Джоана аха-аха да каже нещо, но рязко вдигна пръст към Аретино.

— Ами той? Трябва ли и той да слуша?

— Разбира се. Това е нашият поет. Как иначе ще запише нашите приключения, ако не присъства? Да не бъдат записани тези забележителни приключения, наистина е престъпление, и то такава, което би ни осъдило на обширната неосъзнатост на недокументирания живот, в която повечето хора изживяват дните си. Но Аретино ще ни обезсмърти, скъпа моя! Нашият поет ще вземе нашите подвизи — колкото и немощни да изглеждат — и ще ги втъче в безсмъртен стих.

— Е, сър демон, убедихте ме — въздъхна Джоана. — Тогава ще ви призная, че в моите мечти винаги съм била човек, който поправя хорските злини, борец за справедливост, велик при това. Заради туй поети ме ласкаят по всякакъв начин и възпяват в балади моите подвизи. Нещо като Робин Худ в пола — а между подвизите да имам и много време за лов.

— Ще измисля нещо — рече Аззи. — Още сега ще започнем. Вземи този ключ.

Той обясни на майка Джоана какво следва — всичко там за пръстените, вратите, вълшебните светилници, вълшебните коне и тъй нататък, и я прати да си върви по пътя.

— А сега, Аретино — обърна се той към поета, — мисля, че имаме време за едно буре с вино, преди да се появи следващият кандидат. Как върви засега според тебе?

— Честно казано, господине, представа си нямам. Пиесите обикновено се пишат предварително и от самото начало всичко е ясно, в тая ваша драма всичко е мътно и несигурно. Тоя Корнглоу кого представя? Самомнителната Гордост? Буколическия Хумор? Несломимия Кураж? Ами майка Джоана — да я жалиш ли, да я презираш ли? Или и от двете по малко?

— Объркващо е, нали? Но много прилича на самия живот, не си ли съгласен?

— О, няма никакво съмнение. Но как във всичко това да открием необходимите морални постулати?

— Не се притеснявай, Аретино. Каквито и да ги свършат нашите герои, все ще намерим начин то да означава всичко онова, за което открай време си говорим. Драматургът има последната дума — помни го, и затова той е в състояние да заяви, че идеята му е доказана, независимо така ли е, не е ли. Я подай сега оная бутилка насам.

ГЛАВА 3

Корнглоу се завърна в къшето на яхъра и немалко се изненада, щом съзря един завързан кон — преди там нямаше и помен от него. Беше едър бял жребец — и щом Корнглоу го доближи, той наостри уши. Как ли това благородно животно бе попаднало тук? После младежът забеляза, че всъщност изобщо не се намира там, където смяташе, че се намира. Вълшебният ключ сигурно бе го прекарал през някоя от ония врати, за които бе му споменал Аззи, и сега му предстоеше да се впусне в приключение.

Ала трябваше да се увери в това. Забеляза, че конят носеше на гръб дисаги, отвори по-близката от торбите и бръкна вътре. Ръката му напипа нещо тежко, метално, дълго и тънко. Измъкна го наполовина от дисагите. Светилник! И, освен ако нещо не се бъркаше — направен от масивно злато! Той внимателно го пусна обратно в дисагите.

Конят изцвили, все едно го подканваше да се качи и да потегли, но Корнглоу поклати глава, излезе от яхъра и се огледа. Величавата сграда на не повече от двеста метра разстояние безспорно беше домът на граф Родриго Сфорца, същият онзи дом, където Корнглоу бе съзрял за пръв и единствен път лейди Кресилда.

Това бе нейният дом. И тя беше вътре.

Но и господарят Сфорца също беше вътре, без никакво съмнение. Както и неговите слуги, придворни, стражи, специалисти по мъченията...

Нямаше смисъл да се захваща с това. Разкажанието разпери черните си криле над него и Корнглоу се замисли. Сега, за първи път, той осъзна в какво се бе забъркал и то му се видя от тъпо по-тъпо. Тия неща си бяха за благородниците. Е, понякога в приказките се намесваше и някой и друг прост човек — но той пък случайно да приличаше на герой от приказка? Съмняваше се в последното. Знаеше, че е надарен с гъвкава фантазия — инак, на първо място, изобщо би ли се захванал с всичко това... Но пък беше ли такъв човек, че да устои на всичко? И дали дамата го заслужаваше?

— Ей, господине — дочу той мек глас. Идваше някъде откъм лакътя му. — Какво така не отлепяте очи от това имение, сякаш там ви чака някой много важен за вас човек?

Корнглоу се обърна. До него стоеше мъничка-мъничка краварка, облечена с прозрачен корсаж и клоширана пола на плисета. Черните ѝ къдри бяха разчорлени, лицето ѝ — оперено, а фигурата — твърде налята и с твърде много извивки за такъв дребосък. Усмивката ѝ беше хем нежна, хем похотлива. Неустоима комбинация. — Това е домът на Родриго Сфорца, нали?

— Същият — отвърна краварката. — Да не се гласиш да отвличаш госпожа Кресилда?

— Това защо го каза?

— Защото бие право в целта — отвърна момичето. — В момента тече някаква игра, организира я някакъв демон, а пък някои от моите приятели случайно го познават.

— Той ми обеща лейди Кресилда да бъде моя.

— Лесно му е да го обещае — рече момичето. — Аз се казвам Леонор. Като ме погледнеш — проста краварка. Ала съм много повече от това, бъди сигурен. Тук съм, за да ти кажа, че жената, с която смяташ да се обвържеш, е долна кучка от най-чистокръвна порода. Да я спечелиш, е все едно да се гмурнеш доброволно в най-дълбоката яма на Ада.

При тези думи Корнглоу се изненада много. Изглежда Леонор с интерес и този му интерес взе да нараства с всяка изминала секунда.

— Мис — рече той, — не знам какво да правя. Бихте ли ми дали съвет, ако можете?

— Това мога — отвърна Леонор. — Ще ти гледам на ръка и всичко ще ти стане ясно. Ела насам, тук е по-удобно.

Тя го заведе обратно в яхъра — в един ъгъл, където сеното беше струпано на меки, удобни купни. Очите ѝ бяха широко отворени, диви, с цвят на магия, а докосването ѝ — леко като перце. Тя го хвана за ръката и го дръпна надолу.

ГЛАВА 4

Всички доклади сочеха, че проектът на Аззи — пиесата — явно привлича значително внимание из целия Духовен свят. Дори вече имаше залагания, пък и почнаха да стават разни нередни неща. Най-нередното от всички, разбира се, беше внезапното освобождение на старите богове — Зевс и цялата му пасмина. Имаше сума ти неща, на които Михаил спешно трябваше да обърне внимание — и точно това имаше наум архангелът, когато се съгласи да приеме Бабриел.

Разговорът между Бабриел и архангела се осъществи в специалната заседателна зала на Центъра „Райски врати“ в Централен Рай. „Райски врати“ беше величествена, вдъхновяваща сграда. На ангелите много им харесваше да работят тук. Към неизразимата радост, която чувстваха от близкото присъствие на Всевишния, се добавяше и удоволствието да работиш в истински архитектурен бисер.

Бе ранна утрин. Мек дъждец се сипеше над Града на благотворните вибрации, както често наричаха Централен Рай. Бабриел бързаше по мраморните коридори и от време на време се впускаше в пет — десетметров планиращ полет, за да спести време — макар че навсякъде бяха наслагани табелки „ЛЕТЕНЕТО ИЗ КОРИДОРИТЕ ЗАБРАНЕНО“.

Най-накрая стигна до канцелариите на Михаил в дясното крило, почука и влезе.

Михаил седеше на бюрото си, а наоколо му лежаха разтворени какви ли не справочници. Отстрани тихо жужеше компютър. Светлината беше мека и златиста.

— Тъкмо навреме — рече Михаил с леко засегнат тон. — Трябва веднага да те пращам обратно.

— Какво е станало, господине? — Бабриел седна на едно от тапицираните канапенца срещу бюрото на архангела.

— Тая работа с Аззи и пиесата му е даже още по-сериозна, отколкото очаквахме. Май нашият демон е успял да се сдобие със съгласието на самата Ананке, която му е дала нарочно разрешение да твори чудеса, докато трае неговият замисъл. Нещо повече, Ананке е

разпоредила, че на нас, създанията на Светлината, повече не се полагат никакви специални привилегии само защото сме били Добри. От достоверен източник знам, че Аззи е измислил и някакъв план да извлече Венеция от реалното време и да я постави в специално положение. Знаеш ли какво означава това?

— Не съвсем, господине, не, не знам.

— Значи, че тоя зловреден демон може — поне потенциално — да пренапише историята, както на него му скимне!

— Но, господине, тази отделена от времето Венеция няма да има никакво влияние върху общото течение на човешката история!

— Вярно е. Но би могла да бъде използвана като модел от онези неудовлетворени души, които смятат, че историята трябва да е нещо друго, а не това, което всъщност е — равносметка на човешките горести и страдания. Концепцията за Възможността за презаписване подкопава цялата доктрина за Предопределеността. Тя дава на човечеството нова свобода и го изпраща в едно царство, където Късметът може да играе по-голяма роля дори и от онази, която играе сега.

— Хм, това е доста сериозно, господине — измърмори Бабриел. Михаил кимна.

— Самият космически ред може би е в опасност. Дълговековното ни превъзходство е под заплаха. Самият принцип на Доброто е станал спорен.

Бабриел зяпна.

— Но поне едно нещо играе в наша полза — продължи Михаил.

— Кое, господине?

— Всичко това ни освобождава от унижителните окови на Справедливостта. То означава, че можем да свалим ръкавиците. Това вече не е джентълменска игра. Най-накрая можем да захвърлим угризенията си и да се борим, както можем.

— Тъй вярно, господине! — обади се Бабриел, макар че досега не беше забелязал Михаил да е страдал от угризения чак пък толкоз. — Какво точно искате да направя?

— Научихме, че в схемата на Аззи е включен и вълшебен кон...

— Да, той все такива ги измисля — кимна Бабриел.

— Няма причина да позволяваме всичко това да продължава, както го е запланувал той. Отиваш право на Земята, Бабриел, в

имението на граф Родриго Сфорца. Направи нещо с оня вълшебен кон, който в момента очаква Корнглоу в яхъра.

— Слушам и се подчинявам! — извика Бабриел и скочи на крака. Прелетя по коридорите, като шумно пляскаше с криле. Работата беше сериозна!

След не повече от миг той вече бе отново на Земята. Огледа се, за да се ориентира, запляска с криле към имението на Сфорца и се приземи лекичко в двора.

Зората тъкмо се бе пукнала и всичко живо в графския дворец все още спеше. Бабриел се огледа и се отправи към яхъра. Звуците, които идваха оттам, не можеха да се сбъркат с други — вътре имаше мъж и жена. Разнесоха се кикот и меко жвакане. Дочу и цвилене, а после забеляза, че близо до него е вързан бял жребец с фино изработени дисаги, метнати на гърба. Той успокои благородното животно и отвърза поводите му.

— Ела с мен, красавецо...

ГЛАВА 5

Корнглоу се намери легнал връз бала слама, цял оплетен в ръце и крака, от които едва половината си бяха негови. Слънцето блестеше ярко през пукнатините в паянтовите стени на яхъра. Миризмата на слама, тор и коне го удряше в носа. Той успя да изкопчи крайниците си от тези на жената, с която се бе любил преди малко в пълна забрава, припряно занавлича дрехите си и скочи на крака.

— Закъде си се разбързал така? — попита в просъница Леонор.
— Остани при мен!

— Нямам никакво време! — Корнглоу се опитваше да напъха едновременно ризата си в панталона и краката си в ботушите. — Нали трябва да се впускам в приключение!

— Зарежи го това приключение! — възкликна Леонор. — Ти и аз се намерихме. Какво повече искаш?

— Не, не бива да се мая повече! Трябва да наваксам! Къде ми е вълшебният кон?

Корнглоу заснова из яхъра, но от коня нямаше ни следа. Единственото, което забеляза, беше едно дребно пъстро магаренце, вързано за един кол. То изрева срещу него и оголи жълти зъби. Корнглоу го огледа изпитателно и си рече:

— Да не би някаква магия така да е изменила облика на моя жребец? Тъй ще да е! Ако го яхна и потегля, той без съмнение ще възвърне първоначалния си вид, когато му дойде времето!

И тъй, той отвърза магарето и го яхна. Срита го яко в ребрата и бедното създание закрета към двора. На животното тази работа никак не му харесваше, но Корнглоу продължи да го ръчка. Магарето полека прекоси двора, из който щъкаха пилци, подмина зеленчуковата градина и най-накрая стигна портата на голямата къща.

— Кой там? — извика плътен мъжки глас отвътре.

— Мъж, дошъл за ръката на лейди Кресилда!

На портата се показа едър, оплешивяващ мъж по риза и по дълги гащи. На главата му бе нахлупено бяло боне. Явно беше готвачът.

— Ти да не си нещо мръднал? Дамата е омъжена! Ето, пристига съпругът ѝ!

Тонът му никак не би могъл да се нарече дружелюбен.

Портата отново скръцна. Този път дошлият бе висок благородник, облечен в изискани одежди, с надменен вид и горделив израз на лицето. На бедрото му висеше рапира.

— Аз съм Родриго Сфорца — представи се той с глас, най-точното определение, за който би било „заплашителен“. — Какъв е проблемът?

Готвачът се поклони ниско и рече:

— Този тук простак твърди, че е дошъл за ръката на Кресилда, почитаемата ви съпруга.

Сфорца прикова в Корнглоу стоманен поглед.

— Тъй ли си казал, а, приятелче?

Чак сега Корнглоу се усети, че нещо явно не е наред. По план той не трябваше да среща никакви спънки — всичко трябваше да го чака наготово. Сигурно като бе загубил вълшебния кон, се бе натресъл в това мъчно положение.

Той обърна магарето и го сръга в опит да го накара да препусне. Животинчето хвърли яростен къч и Корнглоу в миг се намери на земята.

— Повикайте стражите! — заповяда Сфорца. Войниците изскочиха иззад ъгъла, като тичешком се загацваха и закачаха мечовете си за коланите.

— Хвърлете го в тъмница! — изкреця благородникът.

И тъй, Корнглоу бе натикан в една мрачна дупка, а главата му кънтеше от многобройните тупаници.

ГЛАВА 6

— Е, Мортън — рече Аззи, — в хубава каша се забърка.

Корнглоу се надигна и взе да мига на парцали. Само миг преди това бе сам в тъмницата на Сфорца и стиснал глава, цяла в отоци и синини, размишляваше над своето нещастие. Килията беше гола, на пръстения ѝ под нямаше нищо освен стиска — две разкашкана слама и Корнглоу трудно би могъл да се устрои уютно там. Но сега отново бе навън. Всичките тия внезапни ходове вече бяха почнали ужасно да му дотягат, а пък странните вълнообразни движения на пространството, които ги съпровождаха, явно му действаха зле на стомаха.

Пред него стоеше Аззи — великолепен в кървавочервения си плащ и меките си кожени ботуши.

— Ваша светлост! — извика Корнглоу. — Как се радвам да ви видя!

— Тъй ли? Боя се, че се налага да ти съобщя, че ти провали приключението си още преди да е започнало както трябва! Как така, да му се не види, изтърва вълшебния кон?

Корнглоу реши да пробута извинението, което по онова време, сиреч в онзи век, пробутваха всички мъже.

— Магьосница ме подмами, о, благородни господарю! А аз съм просто мъж! Какво бих могъл да сторя?

После той описа преживелицата си с прекрасната Леонор. Аззи долови познат почерк.

— Конят там ли си беше преди това?

— Там беше без съмнение, Ваша светлост! Но щом се огледах после, бе изчезнал, а там стоеше само онуй магаре! Можете ли да ми дадете нов кон, сър, та да направя още един опит?

— Не е толкоз лесно да набавиш вълшебен кон — рече Аззи. — Ако знаеше само как сме търсили, докато намерим онзи, щеше да внимаваш повече за него!

— Но сигурно можем да използваме някакъв друг магически предмет вместо него! — примоли се Корнглоу. — Трябва ли да е точно кон?

— Все ще измислим нещо...

— Този път ще се справя, Ваша светлост! О, само че има и още нещо!

— Какво?

— Искам да си променя желанието.

Аззи се облеци насреща му.

— Какво говориш?

— Помолих за ръката на лейди Кресилда, ала по-късно размислих. Вероятно тя не би ме приела, защото не съм получил възпитание на благородник. Но с хубавата Леонор сме си ликаприлика. Нека тя е моята награда.

— Я не ставай глупак — скастри го Аззи. — Вече записахме в тефтерите, че ще получиш Кресилда!

— Ама тя нали е вече омъжена!

— Че нали и преди го знаеше! И какво от това?

— Ами много работи, сър. Нали ще се наложи да живея в същата онази среда, в която живее и нейният съпруг! Не можете през цялото време да се занимавате с моята закрила, нали така?

— Умно го рече — съгласи се Аззи, — само че вече си направил своя избор. Щом е Кресилда, значи ще е Кресилда и толкоз.

— Ама никъде в нашето споразумение не се споменаваше — подхвана Корнглоу, — че не мога да си променя решението! Лекомислието е една от моите най-очебийни характерни черти, господарю, и не е честно да ме молите да се променям точно заради склонността ми към промяна на мнението!

— Ще го прегледам — обеща Аззи. — Скоро ще ти съобщя решението си.

При тези думи той изчезна, а Корнглоу легна да подремне — май друго не му и оставаше.

Но някой грубо прекъсна дрямката му. Беше Аззи — водеше друг бял кон, за който всеки би казал, че сигурно ще да е вълшебен — толкова беше красив.

Разговорът с Леонор потвърди онова, което Аззи през цялото време бе подозирал: тя изобщо не беше земна жена. Беше много едра елфка, който се преструваше на човешко същество.

— Елфите са гадни — оплака се тя на Аззи. — През цялото време ми се присмиват само защото съм по-висока от тях! Великанка съм била! И никой не ще да се ожени за мен! А пък като човешка жена мъжете ме смятат за миньонче и им се харесвам много! Ако се оженя за човек, със сигурност ще го надживея с дълги-дълги години. Но докато е жив, с мен ще си прекарва много добре!

И точно тогава пристигна Корнглоу, яхнал вълшебния кон.

Момичето елф изведнъж се изчерви. Та кой ли няма да се изчерви, ако внезапно силите на Злото се намесят, за да му подсигурят щастието?

— Господарю — обърна се Леонор към Аззи, — знам, че нашето щастие нито ви засяга, нито ви влиза в намеренията, но все пак ви благодаря. Какво ще искате от моя мъж?

— Просто да те вземе и да заминавате право за Венеция — рече Аззи. — Като стигнете там, имам нещо специално за вас, а иначе не знам дали ще имам време да ви измисля някакви приключения за из път.

— Право там отиваме, както го желаете — рече Леонор. — Аз ще го стягам да си гледа работата.

И тъй, любовниците потеглиха, яхнали вълшебния кон, по широкия път към Венеция.

Аззи ги сподори с поглед и поклати глава. Нещата въобще не вървяха така, както очакваше. Май никой от актьорите не вършеше онова, което трябва. „То тъй ще стане — предположи той, — като не им написахме репликите предварително!“

ГЛАВА 7

Лейди Кресилда седеше на разбиван стол от розово дърво до прозореца в нишата на своята всекидневна на втория етаж с гоблен в скута. Бродираше „Съдът на Парис“ в розово и лила, но умът ѝ беше съвсем другаде. Скоро тя сложи ръкоделието настрани и погледна през отворения прозорец. Пепеляворусата ѝ коса бе прибрана назад и обграждаше лицето ѝ като гълъбово крило. Унесен израз бе изписан на изящното ѝ лице.

Беше ранна утрин, но вече се усещаше, че и днес ще цари жега. Долу в двора пилците подмятаха кочан от царевица; Кресилда дочуваше и песен от бараката отляво, където перачките перяха онова, което се бе насъбрало за месец. До ушите ѝ достигна далечно цвилене на кон и ѝ хрумна, че малко по-късно може да поизлезе на лов. Мисълта обаче не я въодушеви кой знае колко, защото по-едрият дивеч — глиганите и елените — отдавна бе прогонен от околните гори от поколенията графове Сфорца, които притежаваха това имение навярно от памтивека. Самата тя бе опитна ловджийка — същинска Диана, така я наричаха придворните поети. Но техните глупости изобщо не я интересуваха. А още по-малко я интересуваха измъчените комплименти на Родриго, когато от време на време двамата се засичаха на масата за закуска.

Долу в двора се размърда нещо бяло и тя протегна шия да види какво е. Един бял жребец бавно вървеше по отъпканата земя, като доста внимаваше къде стъпва. Сякаш беше нащрек за нещо. Главата му бе гордо вдигната, ноздрите му трептяха. За миг сякаш до него се мярнаха трепкащите очертания на крилат мъж, който го водеше. Тя се втрени озадачено в коня. Не помнеше да е виждала такъв в яхърите на Сфорца, а конете там ги познаваше всички до един, от новородените жребчета до старите бойни кранти, които се разхождаха по пасищата. Познаваше и повечето добри коне в областта, а този жребец не беше и от тях.

Никакъв ездач не се мяркаше наоколо. Откъде ли се бе взел този жребец с таз сияйна бяла грива и този тайнствен поглед? Този кон бе

вълшебен...

Тя изтича към стълбите, спусна се забързано по тях, прекоси огромната прашна приемна и се втурна навън. Белият кон тъкмо беше стигнал до портата. Той сякаш я позна и сведе благородната си глава веднага щом тя го доближи. Кресилда го погали по кадифената муцуна. Жребецът изцвили и отново сведе глава.

— Какво се опитваш да ми кажеш ти? — попита Кресилда. Отвори дисагите — надяваше се да намери там нещо, което да ѝ подсказе кой е собственикът на коня. Вътре имаше висок свещник и той, откъдето и да го погледнеш, изглеждаше направен от най-чисто червено злато, в него беше пъхната бележка, написана на пергамент и свита на тръбичка. Тя я разгъна и прочете:

„Последвай ме и си пожелай каквото си искаш. Ще се сбъдне.“

Най-голямото ѝ желание! От години вече не се бе сещала за него. Дали този благороден жребец не бе онова средство, с което най-последно би постигнала мечтата си? Дали не бе пратен от самия Рай? Или пък, нищо чудно, да бе дар от Ада?

Изобщо не я бе грижа за всичко това. Тя скочи на седлото. Конят трепна и присви уши, ала щом го докосна, се успокои.

— Заведи ме при онзи, който те праща — нареди му тя. — Ще стигна докрай, без значение докъде ще ме отведе всичко това!

Конят препусна в лек тръс.

ГЛАВА 8

— Боен кон? Казваш, че жена ми е потеглила кой знае накъде на боен кон?

За граф Сфорца разправяха, че трудно схващал, обаче от коне разбираше. А разбираше и какво значи някой да потегли нанякъде на кон. Особено пък ако този някой е жена му.

Придворният магьосник отново разказа всичко отначало.

— Да, господарю. Беше кон, невиджан досега в тези краища. Бе чисто бял, с благородна осанка, с огнен нрав. Господарката Кресилда го съзря и без да се колебае нито миг, скочи на седлото. Не знаем накъде потегли.

— Сам ли видя всичко това?

— С ей тези тук очи, господарю мой.

— Мислиш ли, че конят е бил вълшебен?

— Не зная — рече придворният алхимик. — Но мога да го разбера.

Разговаряха в студиото на алхимика във високата кула. Магът не си губи времето и стъкна огъня под аламбика. Когато аламбикът взе да пращи, той заизсипва в него разни прахчета. Огънят блесна в зелено, после в пурпурно. Магът внимателно се вгледа в извилите се разноцветни пушеци. После се обърна към Сфорца.

— Моите познати духове ми сигнализируют, че конят наистина е вълшебен. Вероятно сме видели госпожа Кресилда за последен път, тъй като дамите, които възсядат вълшебни коне и потеглят нанякъде, рядко се връщат обратно, а пък ако се върнат, да си кажа честно, господине, с тях направо не се живее.

— Проклятие! — кресна Сфорца.

— Можете да се оплачете пред моите познати духове, господине. Може все още да има някакъв шанс да я върнем.

— Изтрябвала ми е! — намръщи се Сфорца. — От щастлив пощастлив съм, че се отървах от нея! Омръзнала ми беше до немай-къде. Много се радвам даже, че се махна! Онова, дето ме ядосва, е, че баш тя е докопала вълшебния кон. Те не се мяркат насам много често, нали?

— Особено рядко, бих казал — призна магьосникът.

— И баш пък тя да го пипне! Може пък този кон да е бил изпратен за мен! Как смее да си присвоява единствения вълшебен кон, дето се е появявал тук не се знае откога?

Магьосникът се опитваше да успокои господаря си, но Сфорца бе неутешим. Той слезе от кулата и се упъти с тежка стъпка към имението. Сфорца беше учен — или поне сам се мислеше за такъв. И страшно се озлоби, задето нещо толкова интересно бе дошло и си отишло преди дори да успее да го зърне. Онова, което най-вече го смущаваше обаче, беше, че вълшебните коне обикновено вървяха в комплект със сбъдване на някакво желание, а той и това беше изпуснал. Тоя късмет нямаше да се повтори.

Твърдо убеден в това, час по-късно той направо се сащиса. Бе слязъл в яхъра ей тъй, да си убие времето, и не щеш ли, видя там още един бял кон. Никога преди не го беше виждал.

Беше жребец. Бял при това. Макар и да не бе толкоз внушителен, както приляга на вълшебен кон, поне на него му изглеждаше точно такъв. Без въобще да се замисли, той се метна на седлото.

— Е, сега ще видим! — викна той. — Заведи ме там, където водиш хората, като стане нещо такова!

Конят се впусна в тръс, премина в лек галоп и накрая запрепуска бясно. Е, стана тя, каквато стана, помисли си граф Сфорца, приведен над коня, та да може да се задържи на гърба му.

ГЛАВА 9

Бе рано утро. Пилигримите в странноприемницата се готвеха да си ядат сутрешната каша и пълнозърнестия хляб, а слугите им подготвяха конете.

Тежки мисли бяха налегнали Аззи. Нещата се обръщаха по много разочароващ за него начин.

— Другите какво така се туткат? — зачуди се той на глас.

— Може би ги е страх — предположи Аретино. — Наистина ли ни трябва точно седмина? Не можем ли да минем и с по-малко?

— Сигурно можем — съгласи се Аззи. — Колкото дойдат, толкова. Може би още сега трябва да спрем.

И точно тогава някой почука на вратата.

— Аха! — ухили се Аззи. — Знаех си, че и още ще пристигнат. Отвори, драги ми Пиетро. Я да видим кой ни е дошъл на гости.

Аретино се надигна малко неохотно, прекоси стаята и отвори вратата, в стаята влезе красива млада жена — руса, с бледа кожа и стиснати, прекрасно изрязани устни. Бе облечена в небесносиня дреха, а в косата ѝ бяха вплетени златни панделки.

— Мадам — поклони се Пиетро, — с какво можем да ви бъдем полезни?

— Предполагам, че има с какво — отвърна дамата. — Вие ли изпратихте вълшебния кон?

— Мисля, че трябва да говорите с приятеля ми Антонио — кимна Аретино към Аззи.

След като ѝ предложи да седне, Аззи си призна, че да, така си било, той имал нещо общо с вълшебните коне и че да, сбъдването на някакво желание си вървяло с всеки от конете, и единственото условие да получи човек тези дарове било да играе в пиесата му. По-нататък обясни, че бил демон, но не от най-страшните. Много приличен демон си бил даже, често му го казвали. Тъй като последното като че ли не убеди Кресилда, той я попита как така се е сдобила с вълшебния кон.

— Ами той си излезе от яхъра ми и взе да се разхожда из двора — обясни Кресилда. — Качих се и го пришпорих, а той ме доведе тук.

— Но аз не съм го пращал на вас — обясни Аззи. — Този кон бе предназначен за друго. Сигурна ли сте, че не сте го открили, мила моя?

Кресилда подскочи от възмущение.

— Осмелявате се да ме наричате конекрадка?!

— Не, разбира се, че не — побърза да я успокои Аззи. — Изобщо не приличате на такава, нали така, Пиетро? Съвсем не сте от този тип. Сигурно е бил нашият приятел Михаил. Пак си прави шегички с нас. Е, Кресилда, този кон наистина въвежда собственика си в един свят, в който най-свидното му желание може да се сбъдне. Случайно не ми достигат един-двама участници и ако искаш да се включиш — тъй и тъй вече си имаш кон...

— Да, наистина! — съгласи се Кресилда.

— И какво е твоето желание? — Аззи очакваше да чуе обичайните лигавщини за прекрасния млад принц и дългите години семейно блаженство, докато смъртта ги раздели.

— Искам да съм воин! — прекъсна мислите му тя. — Знам, не е обичайно за жена, но нали имаме примера на Жана д'Арк, а и на Боадицея^[1] преди това... Искам да предвождам мъже в битки!

Аззи взе да прехвърля това из ума си. Обръщаше го и така, и онака. Не влизаше в първоначалните му планове, пък и Аретино май не беше много въодушевен. Но Аззи си знаеше, че тази пиеса все трябва някак да се развива, и вече бе приел като условие да взема, общо взето, всеки, който дойде.

— Мисля, че можем да уредим нещо — рече той накрая. — Трябва ни само малко време, та да го нагласим някак.

— Чудесно — съгласи се Кресилда. — Между другото, ако случайно срещнете мъжа ми, Родриго Сфорца, не е задължително да му споменавате, че съм тук.

— Аз съм самата дискретност — кимна Аззи.

След като дамата си тръгна, Аззи и Аретино седнаха да измърят какви да бъдат последствията, ала още преди демонът да си отвори устата, тъмна сянка покри прозореца и задумка настоятелно по стъклото.

— Аретино, отвори, ако обичаш, този е от нашите — рече Аззи.

Аретино стана и отвори прозореца. Влетя дребно таласъмче с дълга опашка — силите на Мрака ги използваха за свързка. То запърха из стаята.

— Ти ли си Аззи Елвул? Хич не ми се ще да объркам нещо...

— Точно аз ти трябвавам — кимна Аззи. — Каква вест ми носиш?

— Отнася се за майка Джоана — съобщи таласъмът. — И по-добре да почна от самото начало.

---

[1] Царицата на амазонките. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 10

Майка Джоана яздеше по главния път за Венеция. После тръгна напъряко през гората — смяташе да пресрещне сър Оливър и да продължат нататък заедно. Беше в добро настроение. Денят бе прекрасен, птичи песни огласяха цялата гора, а над нея се стелеше меко италианско небе. Поточета искряха и те подканваха да ги прескочиш. Майка Джоана обаче не си позволяваше подобни глупави волности. Вълшебният ѝ кон вървеше с трезва крачка и тя навлизаше все по-дълбоко в гората. Тъкмо беше стигнала най-мрачната и най-зловещата ѝ част, когато чу бухане на бухал. Изведнъж я обзе предчувствие за опасност.

— Кой там? — извика тя. Гората пред нея внезапно се изпълни със заплаха.

— Стой на място! — изкомандва пресипнал мъжки глас. — Или ще те промуша със стрела!

Джоана се озърна трескаво, но май нямаше накъде да бяга. Гората тук бе толкова гъста, че не можеше да подкара коня си дори в приличен тръс. Реши да бъде благоразумна.

— Аз съм игуменка и рискувате да си навлечете проклетие, ако само дръзнете да ме докоснете!

— Радвам се да се запознаем — отвърна пресипналият глас. — Казвам се Хю Данси, известен като Разбойника от Страшната гора.

Клоните се размърдаха и от тях излезе мъж. Як и набит мъж в разцвета на силите си, тъмнокос. Облечен бе в кожен жакет и чизми. Из гъстия шубрак се измъкнаха и други мъже — към дузина на брой. По похотливите им изражения си личеше, че отдавна не са виждали жена. Джоана се сепна.

— Слизай от тоя кон — изкомандва Хю. — Идваш с мен в лагера.

— Няма такова нещо! — рязко дръпна поводите Джоана. Вълшебният кон направи две бавни, колебливи крачки и после спря — Хю беше сграбчил юздите.

— Слизай — повтори Хю — или аз ще те смъкна оттам!

— Какво смятате да правите с мен?

— Честна жена ще те правим, ето какво — рече Хю. — Обетите ти за безбрачие хич не ни интересуват! Дордето се мръкне, вече ще си женена за някого от нас.

Джоана слезе от коня.

— Само през трупа ми! — прошепна тя.

— Е, няма значение през какво. — И тъкмо Хю каза това, в шубрака нещо затрещя.

Мъжете пребледняха и взеха да се озъртат в уплаха. Трещенето ставаше все по-силно — нещото се приближаваше.

— Олеле! Отидохме! — изплака един.

— Огромният глиган! — изкрещя друг.

— Обречени сме... — отрони трети.

Майка Джоана скочи на земята. Тя бе ловувала не само със соколи.

Бързо грабна копието на един от разбойниците и се обърна с лице натам, откъдето идваше трясъкът.

Миг по-късно от шубрака на поляната изскочи огромен черен глиган. Тя застана право насреща му и заби тъпия край на копието дълбоко в земята.

— Хайде, глупаво прасе такова! — кресна тя. — Ще си хапнем пържоли довечера!

Глиганът се втурна към нея. Тя го ръгна яростно с копието. Звярът се наниза и се тръшна сред локва кръв. Засумтя, захъхри и взе да се гърчи. Накрая изгрухтя за последен път и издъхна.

Тя стъпи върху трупа му, издърпа копието и се обърна към Хю:

— Тъкмо си говорехме за трупове...

Хю се дръпна назад. Останалите — също.

— Не сме се и надявали на толкова приятна компания — рече той. — Надяваме се, че няма да ни откажеш да вечеряш след малко с нас?

— Тъй вярно! — викнаха мъжете в един глас и се захванаха да дерат глигана.

— Може би — отвърна майка Джоана.

— Ти си една същинска Диана — изгледа я Хю с възхищение — и с тебе трябва да се отнасят както подобава на такваз богиня.

ГЛАВА 11

Новината разстрои Аззи. Тъкмо щеше да хукне да спасява майка Джоана, на вратата отново се почука и в стаята влезе Родриго Сфорца.

— Ти ли си оня, дето раздава вълшебните коне? — попита той наперено.

— И да съм, какво? — отвърна Аззи.

— Ами аз имам кон. И сега искам да ми се сбъдне едно желание.

— Чакай, тя тая работа не е толкоз лесна — прекъсна го Аззи. — Първо трябва да свършиш едно-друго.

— Готов съм! Но, кажи ми, ще направиш ли така, че да се сбъдне най-най-свидното ми желание?

— Да, мога да го направя. Та какво е това желание?

— Искам да се прочуя нашир и надлъж като учен — каза Сфорца. Искам да стана по-знаменит от Еразъм и да ме имат за пример.

— Нищо по-просто от това — усмихна се Аззи.

— Длъжен съм да отбележа, че не мога нито да чета, нито да пиша.

— Това не е пречка.

— Сигурен ли си? Мислех си, че грамотността е необходима предпоставка, за да станеш голям учен.

— Тъй си е — кимна Аззи. — Но нали искаш само да се прочуеш като такъв. Е, за тая работа не е задължително да си наистина учен. Чуй ме сега внимателно. Ще ти се наложи да изживееш едно приключение.

— Надявам се, не опасно.

— И аз така се надявам. Но първо трябва да изпълня една поръчка. Чакай ме тук. Скоро ще се върна.

Аззи откри майка Джоана в лагера на разбойниците. Седеше заедно с Хю на една маса, разглеждаха някаква карта и си говореха нещо — което отстрани звучеше като план за ограбване на керван след

два дни. Щом Аззи се опита да посече един развеселен от виното мъжага, тя възпря ръката му.

— Задръж, Аззи. Това са мои хора. Тук аз командвам.

— Какво?!

— Желанието ми се сбъдна много по-скоро, отколкото очаквах — усмихна се тя. — И за това ти дължа огромни благодарности.

— Карай — махна с ръка Аззи. — Само гледай да сколасаш да стигнеш до Венеция за церемонията.

— Добре. Там съм.

Аззи поклати глава, подскочи във въздуха и изчезна.

ЧАСТ ДЕВЕТА

ГЛАВА 1

Първият намек, че елинските богове, всичките накуп, са успели да се измъкнат от Следсияние, се появи на 013.32 по Универсалното астрономическо време, когато деканът на факултет „Демонични науки“ в Адския серен университет забеляза, че един негов подчинен не се е завърнал от експедиция. Асистентът му бе докладвал, че някаква тайфа разпасани божества отвлякла изследователя, докато ръшкал из някакви стари кокали сред археологическите разкопки край планината Олимп.

Деканът се обади в подземния затвор в Лимбо, за да провери дали нещо не се е случвало напоследък.

— Здравейте. С кого разговарям?

— С Цицерон, пазач на Сектора за нежелани божества в Поправителния дом за всякакви форми на живот в Лимбо.

— Необходима ми е справка за античните гръцки богове. Нали се сещате, Зевс и компания. Все още ли са под ключ?

— Съжалявам, но трябва да ви съобщя, че скоро имаше масово бягство. В момента са на свобода.

— Кога очаквате да ги заловят?

— Боя се, че няма да е толкова лесно. Тия древногръцки боговете са бая могъщи, нали ги знаете. Май и Ананке ще трябва да се намеси, за да успеем да ги окошарим пак.

— Благодаря ви. Пак ще се обадя.

ГЛАВА 2

— Отново в реалния Космос! — извика Феб.

— Искам да коленича и да целуна Земята... — промълви Хефест.

Първото нещо, което направиха, беше да вдигнат празненство. Завъртяха чевърме в чест на Зевс. Изпяха му „Да, той е такъв симпатяга“; имитираха шеговито надутия му, префърцунен стил. Заклаха обичайните жертвени животни и разляха кръв навсякъде, защото обикновено прислужниците, а не самите богове, вършеха мръсната работа при жертвоприношенията. Накрая се напиха и взеха да си разправят мръсни вицове.

Зевс почука по масата.

— Искам да благодаря на всички вас. Много беше любезно от ваша страна да организирате този купон в моя чест.

— Три пъти наздраве за Зевс!

— Благодаря. Благодаря. А сега да минем към нещо по-сериозно. Обмислях какво ли бихме могли да направим, след като веднъж се измъкнем от Следсияние. Говоря за всички нас заедно.

— Да правим нещо всички заедно ли? — изуми се Атина. — Че ние кога сме правили нещо всички заедно!

— Да, ама тоя път ще ни се наложи — натърти Зевс. — Последния път точно липсата на сплотеност ни докара до поражение. И ние няма да повторим тази грешка! Необходим ни е проект, по който да работим всички до един, нещо, което да допринася за общото ни благо. Научих, че най-мащабният проект, който в момента се осъществява в света, е една пиеса, която, за назидание на същия този свят, един млад демон с модерни схващания се опитва да постави. Този демон, Аззи Елвул, смята да възнагради седемте участници в своята пиеса с великолепни дарове без абсолютно никаква причина. Да сте чули някога подобно нещо?

Зевс спря, за да им даде възможност да се изкажат. Никой от боговете и богините обаче не пожела да вземе думата — седяха си в златните шезлонги и внимателно го слушаха. Зевс продължи.

— Първото нещо, което трябва да сторим, е да прекратим това мъгляво, безцелно морализиране, което ни поднасят такива парвенюта сред духовните сили като гореупоменатия демон. Нали тъкмо ние, античните богове, сме казали, че от характера на човека зависи неговата съдба? И това не е ли също толкова вярно днес, колкото е било винаги?

— Ако се включим — обади се Хермес, — на силите на Злото никак няма да им се хареса, че сме им сецнали плановете.

— Техните чувства въобще не ме вълнуват — отвърна Зевс. — Щом не им харесва, сами да се оправят.

— Но трябва ли толкоз бързо да си навличаме неприятности? — Възрази Хермес. — Няма ли да е по-добре ние да се главим за съдници? Все ще се намери какво да отсъждаме. Между другото, вероятно ще е най-добре да си кротуваме или дори да се покрием.

— Това изобщо няма да ни свърши добра работа — пресече го Зевс. — Другите, силите на Мрака и на Светлината, ще се опитат пак да ни натикат в оня резерват Лимбо. А и къде предлагаш да се скрием? Няма такова място във Вселената. Онези, дето сега са на власт, рано или късно ще дойдат за нас. Дайте да си караме кефа, докато имаме възможност, и да им нанесем един хубав удар по обичайния за нас начин — чрез божественото мошеничество!

Всички вдигнаха наздравица за божественото мошеничество. За тях то бе свещена доктрина.

Впериха погледи надалеч от Олимп и съзряха войската на сър Оливър да язди сред хълмиста равнина.

— За какво се разказва в тая пиеса? — поинтересува се Атина, докато наблюдава голямата тумба въоръжени ездаци. Към тях, изглежда, се бяха присъединили нови орди пилигрими.

— И какво ще стане, като стигнат Венеция? — попита Хермес.

— Най-свидното желание на водача им ще се сбъдне — обясни Зевс. — А сигурно по съвместителство и техните.

— Е, не можем да позволим такова нещо, нали? — настоя Атина.

Зевс се разсмя и привика боговете на ветровете — Зефир, Борей и останалите. Те профучаха по Европа, Мала Азия и отчасти по Азия и събраха де що срещнаха заблуден ветрец. Напъхаха ги в голяма кожена торба и я поднесоха на Зевс. Зевс разбърза кожените ремъци на

гърлото ѝ. Някакъв вятър западняк си подаде главата от торбата и попита:

— Ама какво става тук? Кой обикаля така и събира ветрове?

— Ние сме боговете на Древна Гърция и събираме ветрове, когато си поискаме — отрязва го Зевс.

— О, извинявайте, че попитах. С какво можем да ви бъдем полезни?

— Спретнете една хубава буря.

Западният вятър изведнъж се ободри.

— Охо, буря! Това е друга работа! Мислех си, че ще поискате някой лек бриз, хората все за тях приказват.

— Хич не ми пука какво искат хората — тросна се Зевс. — Ние сме богове и искаме нещо по-драматично.

— Къде искате да я разразим тая буря? — потри прозрачни ръце западнякът.

— Арес — обърна се Зевс към бога на войната, — защо не отидеш с тия ветрове да им покажеш къде и как трябва да духат? Та като си там, можеш да насочваш и дъжда.

— С най-голямо удоволствие — съгласи се Арес. — Особено като се сетя, че това е просто още един начин за водене на война.

ГЛАВА 3

Това беше най-лошото време, сполетявало тази част на Европа Бог знае откога. Пурпурните буреносни облаци се кълбяха като подпухнали до чудовищни размери жлъчни мехури и връхлитаха, претъпкани с дъжд, който сякаш действаше по своя собствена зла воля. Вятърът издухваше пиките от ръцете на воините. Промъкваше се зад щитовете, превръщаше ги в платна и ако притежателят на щита загубеше равновесие, го издухваше на мили оттам. Навсякъде се лееше дъжд. Разбиван от вятъра на съвсем ситни капчици, които падаха с необикновена сила, той успяваше да се завре в де що имаше цепка или пукнатинка по броните и по дрехите на бойците.

Наложи се сър Оливър да креци в ухото на помощника си, за да го чуят.

— По-добре да се подслоним някъде!

— Уви, господине, май само това ни остава. Но как да огласим заповедта? Кой ще ни чуе в тоя гръм и трясък?

— Май нещо не е както трябва — рече Оливър. — По-добре ще е да съобщим на Антонио. — Той все още наричаше Аззи така.

— Няма го никъде наоколо, господарю.

— Намери го веднага!

— Тъй вярно, господине. Но къде?

Мъжете се спогледаха, после извърнаха очи към ширналата се пред тях сива, подгизнала от дъжд равнина.

ГЛАВА 4

Зевс не се задоволи само с това да им сервира лошо време. И той, и всичките му деца взеха да кроят планове как да обявят на човечеството, че са се завърнали.

Зевс заряза боговете за малко и тръгна да провери как я кара човечеството в момента.

Първо посети Гърция. Точно както се бе страхувал, от великите времена на Агамемнон насам силата на гръцкото оръжие се бе търкулнала стремително по нанадолнището.

Той се поогледа, за да види с какви още армии би могъл да разполага. Всички останали въоръжени сили на Европа бяха заети в един или друг конфликт. Онова, от което се нуждаеше, бяха свежи сили. Знаеше точно къде иска да ги изпрати — целеше се право в сърцето на Европа, в Италия. Искаше там да постави началото на своето ново царство. Армията му щеше да я завладее, а после щеше да застави всички да му се покланят — а онези, които не се подчинят, щеше да заплаши с война. За награда щеше да удостои войската си със слава и коварство. Така се правеше по старому, а по старому винаги си е най-добре, особено, ако се лее кръв.

Но първо трябваше да намери пития, която да му каже къде може да намери свободна армия. Една бърза консултация с Отдела по пророкуване му помогна да разбере къде се намира в момента Делфийската пития — напоследък се правеше на миячка на чинии в някаква солунска таверна.

В Солун той си събра черните облаци в огромен мехур и му тури запушалка — да му са подръка, ако се наложи да ги използва пак. После отиде на централната агора и взе да пита за миячката пред Големите бани. Един търговец на риба му показа пътя. Зевс мина край порутения колизей, после край прогнилия хиподром и накрая я забеляза — изхабена от грижи стара жена, която мъкнеше огромна костенурча черупка. Миячките ги използваха за кофи.

Налагаше се пътиите да живеят под чужд облик и да вършат тайно пророчествата си, защото църквата не позволяваше пророчиците спокойно да си гледат занаята. Дори и притежаването на питони и други подобни змии-удушвачи беше противозаконно — смяташе се за „склонност към забранени от закона магьоснически практики в духа на старото време“. Но тази пития продължаваше да пророкува частно на приятели и на разни непокорни аристократи.

Зевс се приближи до нея, загърнат до очи в мантията си, но тя веднага го позна.

— Имам нужда от пророчество — каза ѝ той.

— О, това е най-прекрасният ден в живота ми! — възкликна питията. — Смеех ли да се надявам, че някога ще срещна някой от старите богове лице в лице... О, само ми кажи с какво мога да ти бъда полезна.

— Искам да изпаднеш в транс и да видиш откъде мога да си намеря войска.

— С най-голяма готовност, господине. Но нали твоят син Феб е бог на пророчеството, защо просто не попиташ него?

— Не ща да питам нито Феб, нито който ще да е от тия — изсумтя Зевс. — Хич им нямам вяра. Със сигурност ти контактуваш и с други богове, не само с нас, олимпийците, нали? Какво стана с онзи, евреина, дето се мотаеше по мое време?

— Йехова претърпя доста интересни промени. Но той не участва. Остави строга заповед никой да не го безпокои.

— Ама нали има и други?

— Естествено, че има, но не знам дали идеята да ги притеснявам с въпроси е добра. Те не са като тебе, Зевсе — бог, с който всеки може да си поговори. Подли са, пък са си и чешити.

— Хич не ми пука — рече Зевс. — Питай ги. Ако един бог не може да помоли друг бог за някой съвет, не знам този свят накъде е тръгнал.

Питията го заведе в стаята си, запали свещените лаврови листа и струпа свещения коноп. Извади и разни други свещени работи и ги пръсна наоколо, после извади и своята змия от плетената кошница и я уви около раменете си. Не след дълго изпадна в транс.

Скоро забели очи и заговори с глас, който Зевс не можа да познае, ала накара космите по врата му да настръхнат.

— О, Зевсе, я взема попрегледай монголските народи.

— Нещо друго да има? — попита Зевс.

— Край на връзката — каза питията и припадна.

След като се съвзе, Зевс я попита:

— Мислех си, че отговорите на оракула обикновено са странни и неясни... Пък този — ами той ми нареди направо какво да върша, и то по най-простия начин. Да няма никакви промени в процедурата?

— Според мен — отвърна питията — навсякъде сред висшите кръгове цари неудовлетворение от неяснотата. Тя никаква сваятна работа не вършеше на никого.

Зевс напусна Солун, обвит в тъмния облак, и зави на североизток.

ГЛАВА 5

И тъй, Зевс отиде при монголите. Те тъкмо бяха завладели североизточната част на Китайската империя и вече смятаха сами себе си за непобедими. Тъй че когато Зевс пристигна с гръм и трясък, бяха готови да му тупнат като зрели круши.

Зевс намери вожда на монголите в главната му квартира.

— Ти и твоите хора сте се справили чудесно със завладяването на тази обширна земя, ама сега какво правите? Само лежите и се помайвате! Значи вие сте народ, който търси цел. Е, аз пък съм бог и си търся народ. Ами ако си обединим нуждите и вземе, та се получи нещо добро и за двете страни?

— Ти може и бог да си — отвърна му Джаготай, — ама наш бог не си. Че защо тогава да те слушам?

— Защото тъкмо това ти предлагам — да ви стана бог! Едно време им бях бог на гърците. Интересни, будни хора, ама доста ме разочароваха — аз като техен бог се опитвах единствено да им правя добро, пък те...

— И какво ни предлагаш?

И не след дълго се разчу, че монголски орди, издигнали високо знамена от опашки на якове, приивдат през карпатските проходи право към широките равнини на Фриули — Венеция Джулия, освен че препускаха и през времето право към шестнайсети век. Наложил се Зевс да използва всичката си сила и мощ, та да ги изтегли. Щеше да е полесно, ако ги бе пренесъл наведнъж през времето и пространството, но конете щяха много да се наплашат.

Дълго преди да пристигнат монголите, паниката вече беше заляла местното население. Навсякъде само за това се приказваше — монголите идат!

Цели фамилии яхваха конете или магаретата, или пък се товареха на волски каручки. Огромното мнозинство метна, каквото можа на гръб и утече в търсене на място, където да се спаси, далече от

преследвачите — тез плосколики дяволи с тесни черни мустачки. Някои така се засилиха, че стигнаха чак до Милано. Други — до Равена. Но повечето бяха тръгнали право към Венеция. За този град се твърдеше, че бил сигурен — тъй като се намирал сред блата и лагуни, едва ли можел да бъде нападнат.

ГЛАВА 6

Монголите идеха. Бяха предприети изключителни мерки, за да се предпази Венеция. Дожът свика специална сесия на Съвета и направи някои предложения. Договориха се да прекъснат достъпа по главните мостове, които водеха право към града. После венецианците щяха да нахлуят по околните брегове и да конфискуват всички лодки, в които се побират по десет или повече войници. После щяха да откарат тези лодки в самия град или да ги потопят, ако се окажат твърде тежки.

Проблемите със защитата се усложниха и от сериозния недостиг на провизии. Обикновено потокът с хранителни стоки течеше непрекъснато — всеки ден в пристанищата на Венеция пристигаха кораби от цяла югоизточна Европа и от Близкия изток. Но бурите напоследък бяха подлудили Средиземноморието и морската търговия бе западнала. Градът вече беше минал на тънки дажби, а положението обещавахе да стане и по-лошо.

И друга заплаха бе надвиснала над венецианците — заплахата от масови пожари. Хората се опитваха да поддържат домовете си топли и сухи, но често не внимаваха, докато си палеха печките. Броят на опустошителните пожари в града бе нараснал неимоверно — досега такова нещо никой никога не беше виждал. Неизбежно плъзна и слухът, че вражи агенти ги палят нарочно. На гражданите бе наредено внимателно да следят всеки непознат и през цялото време да са нащрек за присъствието на шпиони сред самите тях.

Дъждът се лееше като непрекъснато бърборене — все едно подгизналите богове на ветровете си приказваха, а хлопащите рамки на прозорците бяха техните езици. Капчиците капеха от первази, от корнизи и въобще от де що има ръб. Вятърът докарваше отнейде още дъжд и дробеше едрите капки на ситно.

Нивото на водата постоянно се покачваше из цяла Венеция. Тя препълни каналите и се разля по площадите и по пиаците. Площад Сан Марко потъна под метър вода, а тя продължаваше да се надига. Не за първи път дъжд и наводнения връхлитаха Венеция, но засега по-лоши времена градът не беше виждал.

Силни североизточни ветрове, понесли арктически мраз, дни наред не спираха да духат и май хич нямаха и намерение да се отказват. Главният предсказвач на времето на републиката подаде оставка от добре платения си наследствен пост — така му бе опротивяло да предсказва все бедствия едно след друго. Хората се молеха на светци, на дяволи, на статуи, на каквото се сетят, надявайки се на избавление. А после — защото само това липсваше — се разчу, че из някои райони на града върлува чума. Чуваше се и че монголските орди били само на един ден път с коне, а не се знаеше колко бързо напредват.

Венецианците бяха изтощени от постоянните тревоги, изплашени от огромните войски, които се насочваха към републиката, и подозрителни дори един спрямо друг. Обичайните церемонии в чест на този или онзи светец бяха временно изоставени, в църквите денонощно се лееха молитви за спасение на града и анатемни срещу монголите. Църковните камбани не спираха да бият. Това на свой ред пръскаше из въздуха дух на отчаяна веселба.

Беше прекрасен сезон, що се отнася до баловете, маскарадите и празненствата. Карнавалът не спираше. Венеция никога не се бе веселила така. Въпреки бурите свещите в домовете на богатите горяха ярко и по всички канали се носеше музика. Хората търчаха по обливаните от дъжда улици, обвити с мантии и с домино на очите, от един купон на друг. Все едно на гордия старинен град не му беше останало нищо друго, освен да се изхвърли за последно.

Не остана незабелязано, че във всичко онова, което ставаше, се долавя нещо необикновено, нещо, което сякаш надхвърля земната логика, нещо, което намирисва на свръхестествени сили. Съдният ден май не беше далеч. Астролозите се ровеха в древни пергаменти и намираха в тях предсказания, че светът скоро ще свърши, тъкмо както го бяха подозирали и, че Четиримата конници от Апокалипсиса скоро ще преминат през пламналото небе, докато последният залез догаря.

Един ден се случи странна случка. Някакъв майстор, изпратен от градските власти да поправя нанесени от бурите повреди, открил дупка в една от дигите край Арсенала. Обаче през нея не минавала никаква вода. През отвора се изливала ослепителна жълта светлина, а от другата страна работникът забелязал силуета на нещо неописуемо.

Изглеждало така, сякаш има две сенки. Човекът побягнал и разказал на хората какво е видял.

Група учени пристигна да изучава явлението. Дупката в дигата бе станала по-голяма; яркият жълт цвят беше помръкнал. Сега от дупката струеше ясно, неземно синьо, макар и през него да прозираха буреносни облаци и сивкава земя. Дупката приличаше на отвор, минаващ през всичко — и през земята, и през небето.

Учените с трепет се заеха да я изучават. Тя беше придърпала вътре в себе си малки парченца пръст и пясък от ръба. За експеримент учените подхвърлиха вътре и едно улично куче. То изчезна в мига, когато премина през невидимата равнина, преграждаща нейната повърхност.

Един от учените се произнесе:

— От научна гледна точка тази дупка явно представлява съдрано или прокъсано място в тъканта на съществуването.

— Как тъй ще се разкъса тъканта на съществуването? — заяде се друг.

— Това не знаем — отвърна първият. — Ала можем да заключим, че в Духовното царство става нещо изключително, нещо толкова огромно, че оказва влияние и върху нас тук долу, върху нас, които живеем върху материалната плоскост на баналното съществуване. Вече не трябва да се доверяваме дори на реалността — толкоз странен е станал животът.

Дойдоха съобщения и за други дупки в тъканта на реалността. Този феномен бе наречен Антиимаго. Навсякъде възникваха все нови и нови негови прояви — дори във вътрешния параклис на Сан Марко. Там се отвори дупка почти метър широка, която зееше косо надолу и водеше... е, никой не можеше да бъде сигурен точно накъде, без да се поразходи надолу по нея за ден-два.

Един клисар пък разказа следното странно произшествие: някакъв непознат влязъл в църквата. Имало нещо явно нечовешко в него. Нещо в ушите му или пък в странно скосените му очи... Та това същество се завъртяло из църквата, после взело да обикаля около нея, да разглежда околните сгради и да си драска някакви бележки по пергаментов свитък. Когато клисарят го попитал настоятелно какво прави, непознатият рекъл: „Само си записвам някои размери, за да мога да докладвам на другите за положението.“

— Какви други?

— Другите като мен.

— Но защо ти и твоите други се интересувате от нашите сгради?

— Ние сме условни форми на живот — отвърнал непознатият, — аз и другите като мене. Толкова сме нови, че още и име си нямаме. Сега има възможност да поемем нещата — искам да кажа, реалността — и в такъв случай да наследим онова, което ще остане след вас. Та си помислихме, че най-добре ще е да се подготвим, и сега правим проучване.

Докладът за това странно произшествие бе разследван от учени доктори по богословие и накрая те отсъдиха, че това никога не се е случвало. Официално онова, което клисарят бе видял, бе обявено за необяснима халюцинация. Но тази преценка дойде твърде късно — вредата вече бе нанесена, историята се беше разчула сред хората и те ѝ бяха повярвали, и паниката в града се разрасна още повече.

ГЛАВА 7

Пилигримите се бяха струпали в трапезарията на странноприемницата и поддържаха огъня поред, докато чакаха следващите нареждания. Трябваше да тържествуват, да преливат от щастие, защото бяха изпълнили задачите си. Обаче проклетото лошо време ужасно омаловажаваше техните победи.

Бяха минали през много трудности, докато стигнат дотук — е, сега бяха тук и положението беше от гадно по-гадно. Изобщо не беше така, както би трябвало да бъде. И никой не го усещаше по-остро от Аззи, който се чувстваше измамен, макар и да не схващаше как така стана тая работа.

Същата вечер, тъй както Аззи си седеше до огъня и се чудеше какво да измисли за по-нататък, на вратата на странноприемницата леко се почука.

— Претърпкано е, няма никакви места! Моля ви, вървете другаде! — извика съдържателят.

— Вътре има един човек, с когото трябва да поговоря — извика женски глас.

— Илит! — сепна се Аззи. — Ти ли си?

Той махна заповеднически на съдържателя. Онзи неохотно отвори вратата. Вятърът метна вътре няколко кошници дъжд, а след тях влезе красива чернокоса жена, чиито черти представляваха необичайна смесица от ангелско и демонично в равни части — и това наистина я правеше страшно привлекателна. Бе облечена в проста жълта рокля, цяла покрита с избродирани теменужки, а над нея — наметната с небесносиньо наметало, поръбено със сребърна ивица. Главата ѝ бе покрита с тъмночервен шал, който ѝ стоеше много шик.

— Аззи! — извика тя и прекоси стаята. — Добре ли си?

— Че как — отвърна Аззи. — Трогнат съм от вниманието ти. Да не би да си си променила мнението по въпроса за лекия флирт?

— Все същият стар Аззи — подсмихна се тя. — Не, дойдох тук, защото вярвам, че всичко трябва да е честно и почтено — особено що се отнася до Доброто и Злото. Та подозирам, че някой ти прави

мръсно. — И тя разказа как Хермес Трисмегист я бе пленил и я бе дал на смъртен на име Уестфал. Разказа му и как я бяха затворили в кутията на Пандора и как бе избягала с помощта на Зевс.

— Знам, че смяташ Хермес за приятел — завърши Илит, — ама той май крои нещо срещу тебе. И останалите олимпийци също може да са вътре в играта.

— Че какво могат да ми направят, тъй както си седят в Следсияние?

— Да, ама вече не са там. Избягали са! И се боя, че аз съм виновна за това, макар и неволно.

— Значи те така са прецакали цялата работа — кисело се усмихна Аззи. — Пък аз си мислех, че всичкото това е работа на Михаил — нали го знаеш как не може да понася дори най-малката моя победа... Да, ама всичко това, което става, не му е по силите. Илит, някой е пуснал монголите и ги е подкарал насам!

— Не разбирам защо така олимпийците са против тебе — рече Илит. — Тях какво ги засяга, че си поставяш неморалната драма?

— Боговете имат законни права над морала — обясни Аззи. — Но над морала, който се отнася за другите, а не за самите тях. Само че според мене тая тяхна намеса се дължи на друго. Хич няма да се изненадам, ако излезе, че старите богове просто се опитват по някакъв начин да се върнат на власт.

ГЛАВА 8

Това лошо време вече просто не се издържаше. Аззи се надигна и се втренчи навън. И най-беглият оглед беше достатъчен, за да забележи, че бурите явно не идваха от един-единствен източник. Възникваха „на север“, откъдето главно идва лошото време. Да, ама какво означава север? От колко далече на север? На север от какво? И какво ли имаше там на север, та разваляше времето? Аззи реши, че ще е по-добре да я разбере тая работа и да направи нещо, ако може.

Обясни на Аретино какво смята да прави, отиде до прозореца и го отвори. Вилнеещият вятър нахлу вътре с пухтене.

— Може да е опасно! — обади се Аретино.

— Сигурно — подхвърли Аззи, разпери криле и хвъркна.

Напусна Венеция и полетя на север, за да търси онова място, откъдето идваше лошото време. Прелетя цяла Германия и се нагледа на лошо време, но всичкото то идваше от още по на север. Прекоси Северно море, мина покрай Швеция и видя, че бурите не се раждат там, а просто минават на път за другаде. Гмурна се в центъра на един ураган и той го отнесе към Финландия — на тамошните лапландци им се носеше славата, че можели да правят страшни магии за дъжд, сняг и вятър. Но където и да отидеше в тази равна, покрита със сняг и борове страна, навсякъде откриваше, че лошото време не идва „оттук“, а се домъква „отнякъде другаде“ — отнякъде много по на север.

Най-накрая стигна до покрива на света, където ветровете взеха да се изливат връз него с впечатляваща скорост и много редовно. Вятърът вилнееше над смръзналата тундра — постоянен безкраен поток, и беше толкова силен, че наподобяваше повече морска вълна, отколкото въздушно течение.

Аззи продължи да си пробива път на север, макар че целият свят явно ставаше все по-тесен и накрая свършваше в една точка. Най-накрая той стигна тая най-северна северна точка и откри там висока и стръмна ледена планина. На върха ѝ се издигаше кула, толкова стара, че сигурно я бяха сложили там още преди на света да бе съществувало каквото и да било освен тая планина.

Най-отгоре на кулата имаше платформа, а върху нея стоеше изправен гол великан с объркани коси и твърде тайнствен израз на лицето. Натискаше огромно кожено духало, от чието гърло извираше вятър. Оттук идваха всичките ветрове на света.

Вятърът излизаше от духалото в постоянен поток и влизаше в тръбите на някаква машина с много странен вид.

Друго чудато същество седеше пред нещо като клавиатура на орган и ръцете му — с многобройни гъвкави пръсти, прилични по-скоро на пипала — танцуваха по клавишите и оформяха преминаващите през тръбите ветрове. Това бе алегорична машина — религиите създават подобни, когато се опитват да обяснят кое как става. Тя насочваше ветровете, излезли от духалото, след като са придобили форма и вид, към едно прозорче, от което започваше техният път към всички точки на земното кълбо. Особено към Венеция.

Но защо Венеция? Аззи фокусира рентгеновото си зрение. Всички демони имат такова, но малцина го използват, защото с него много трудно се работи — все едно правиш наум дълги изчисления, предимно с делене. Но щом погледна с него, Аззи забеляза, че под леда минават някакви силови линии и именно те насочват ветровете и усилват тяхната свирепост.

Да, ами дъждът? Всичко тук, най на север от север, бе сухо, хрупкаво и толкоз ново, че искреше. Нямаше ни следа от влага.

Аззи се огледа, но там нямаше никой освен великана с духалото и онзи другия, дето управляваше машината. Обърна се едновременно и към двамата:

— Драги ми господа, вие скапвате положението на едно място на Земята, където живея в момента — това аз не мога да го позволя. Имам намерение да предприема нещо по въпроса, освен ако вие не престанете на мига!

Каза го с много храбър тон, ала нямаше представа дали би могъл да надвие тези две странни създания. Но дързостта си му беше в природата, а точно сега природата му не бе го изоставила.

Двете същества се представиха. Били възплъщения на бог Ваал. Онзи с духалото се наричаше Ваал Хадад, а другият — Ваал Карнен. Били ханаански божества, които си живеели мирно и тихо вече от хиляди години, откакто умрели и последните им почитатели. Зевс ги

взел на служба — казал им, че нямало по-добри от тях, за да му стъкмят онова лошо време, от което се нуждаел. Онези първите ветрове вече били съвсем капнали. Самият Зевс можел и да разваля, и да оправя времето, но напоследък бил твърде зает, че да се занимава с подобна досада.

Тия древни ханаански божества — въпреки лъскавите си, къдриви черни коси, носове като куки, изпъкнали очи и дръзки черти, въпреки мургавата си кожа и огромните си ръце и крака — всъщност бяха много плахи създания. Щом Аззи им каза, че бил ядосан и бил готов да им навлече много беди на главите, и двамата веднага се отказаха от работата.

— Можем да спрем вятъра — рече Ваал Хадад, — но дъждът не зависи от нас. Ние нямаме нищо общо с него. Оттук изпращаме само вятър, вятър и нищо друго.

— А знаете ли кой изпраца дъжда?

И двамата вдигнаха рамене.

— Значи той ще почака — рече Аззи. — Трябва да се връщам. Май вече е време за церемонията.

ГЛАВА 9

Аретино провери дали всичко е готово и се качи при Аззи.

Демонът беше облечен със зелен халат с избродирани по него златни дракони. Седеше набеден над един пергамент с паче перо в ръка. Дори не погледна към вратата.

— Влез... Аретино влезе.

— Още ли не сте се облякъл? Скъпи ми господарю, драги ми демоне, но церемонията ще започне съвсем скоро!

— Време има колкото щеш — отвърна му Аззи. — Шашнал съм се малко. Костюмът ми е в другата стая. Ела ми помогни, Аретино. Трябва да реша кого с какво да наградя. Първо — всички ли са тук?

— Тук са до един. — Аретино си наля чаша вино. Много му беше добре. Тази пиеса щеше да издигне и без това високата му репутация чак в облаците. Щеше да стане по-знаменит и от Данте, по-известен и от Вергилий, можеше пък дори и Омир да надмине. Това беше звездният миг в живота му. И когато на вратата се почука, той изобщо не подозираше, че се задават неприятности.

Влезе един таласъм. Носеше вест от Ананке.

— Искан да те види — рече вестоносецът. — Бясна е.

Палатът на Справедливостта, в който царуваше Ананке, беше с бробдингнагска архитектура^[1] — направен от каменни блокове, поголеми от всичките пирамиди на земята, събрани накуп. Въпреки внушителните размери неговите пропорции, както и да ги погледнеш, си бяха класически. Колоните отпред бяха по-дебели от стадо слонове. Пейзажът наоколо също бе изработен прекрасно. На добре подкастрената полянка върху червено карирано одеяло до бял белведер седеше Ананке. Пред нея бе пръснат чаен сервиз.

Този път няма как да ви опишем как изглеждаше. Както е известно, тя може да приема многобройни форми. Една от тези форми — Непредсказуемото — е онази форма, която приема, когато иска да обезкуражи ласкателите. Това е такава форма на съществуване, че

съвсем буквално не се поддава на описание. Най-многого, което може да се каже, е, че Ананке не приличаше на нищо друго толкова, колкото на лизгар, направен от пара. Та точно този облик беше избрала за случая.

Веднага щом Аззи се появи пред нея, тя му заговори:

— Направо прекали с тия вълшебни коне!

— Какво искаш да кажеш?

— Предупредих те, ей, малкия! — рече Ананке. — Магията не е панацея за всичко, което ти проваля амбициите. Не можеш все с магия да си решаваеш проблемите. Да си мислиш, че всичко може да тръгне по всякакъв друг начин, но не и по обичайния си начин, щото на тебе така ти е щукнало — ами че това върви срещу самата природа на нещата!

— Никога не съм те виждал в подобно състояние...

— И тебе ще те хванат бесните, ако забележиш, че целият Космос е под заплаха да се срине!

— Ама как така?!

— Твоите вълшебни коне — отвърна Ананке, — заради тях. Докато бяха само вълшебните светилници, се ядваше, ама после, като ги докара и тия вълшебни коне, просто опъна твърде силно тъканта на достоверността.

— Каква пък е тая тъкан на достоверността? Никога не съм те чувал и да приказваш така!

— Кажи му, Ото — нареди Ананке.

Ото — дух, който по някаква причина, най-добре известна на самия него, се разхождаше обикновено в облика на тлъст застаряващ германец с тежък бял мустак и очила с дебели стъкла, излезе иззад едно дърво.

— Да не мислиш, че Вселената може да понесе да ѝ се бъркат в работите до безкрайност? — каза той. — Ти си си играл с метамеханизмите, дето движат света, без значение знаеш ли го или не. И си им бутнал прът в колелата.

— Тоя май не вдява — обади се Ананке.

— Нещо да не се е объркало? — попита Аззи.

— Да, объркало се е, и още как. Самата природа на нещата се е объркала.

— Самата природа на нещата ли? Ама аз чак такава беля ли съм сторил?

— Много добре ме чу. Объркала се е структурата на Вселената, и то до голяма степен благодарение на тебе и на тия твои вълшебни коне. Много добре знам какво приказвам. Нали поддържам и ремонтирам Вселената и аз не знам откога.

— Никога не бях чувал, че Вселената я ремонтират! — удиви се Аззи.

— Ами като се замислиш, то си е съвсем в реда на нещата, нали така? Ако изобщо искаш да разполагаш с някаква вселена, все трябва някой да се грижи за нея — а пък оня, дето управлява тая Вселена, не може да я върши и тази работа. Ананке си има сума ти други работи, дето трябва да ги върши. А пък то и за поддръжката си трябва специалист, дето не се занимава с нищо друго. Та, значи, ти ги докара тия вълшебни коне, нали?

— Ами май че да — отвърна Аззи, — ама какво от това? Какво толкова им има на тия вълшебни коне?

— Ами използвал си твърде много коне, това им има. Наистина ли мислиш, че можеш да задръстиш пейзажа с колкото ти скимне вълшебни коне? И то само за да си осигуриш лесно обяснение за разни събития, дето прекалено те е домързяло да ги измислиш предварително? Не, любезни ми млади демоне, тоя път си я оплескал яко. Тая проклетата Вселена се променя пред очите ни — след всичките тия години, дето я крепях, и никой нищо не може да направи — нито ти, нито Ананке, нито аз, нито който ще да е. Ти си освободил светкавицата на ужасния Му пъргав меч, ако схващаш за какво ти говоря, и сега Адът ще си плаща по адски. Това действителността да не ти е играчка!

— Действителността пък какво общо има с цялата работа?

— Чуй ме сега добре, драги ми младежо. Действителността е сфера от твърдо вещество, изградена от най-различни субстанции, подредени на слоеве. Там, където един слой опира о друг, съществува потенциална слаба линия, също както на Земята. Аномалиите са онези неща, които, щом избухнат, изпращат шокови вълни по тези повърхнини. Като си използвал вълшебните коне така неграмотно, си създал точно такава бомба аномалия. Само че се случиха и разни други аномалийки. Например фактът, че старите богове успяха да избягат —

та това си беше явление толкова невъзможно, че разклати цялата Вселена!

И точно горката Венеция носи товара на космическото бедствие, дето си го забъркал ти! Тоя град е имал лошия късмет да бъде фокус на събитията и твоите действия са поставили неговата реалност под напрежение! Наводненията, монголското нашествие и чумата, която скоро ще го сполети, изобщо не са част от основната линия на венецианската история! Всъщност изобщо не е предвидено да се случат! Те са потенциални странични явления с много малки, почти несъществуващи шансове да бъдат активирани, ако нещата си вървяха нормално! Само че благодарение на тебе те бяха активирани и така цялата писмена история от онова време нататък е под заплахата от унищожение!

— Как така и бъдещето може да е заплашено от унищожение? — удиви се Аззи.

— Бъдещето трябва да го смяташ за нещо, което вече се е случило и което заплашва да се случи пак и да изтрие всичко, случило се преди. И точно това трябва да избегнем на всяка цена!

— Много работи, много нещо ще рухне — обади се Ананке. — Но първо трябва да отпратиш тия твои пилигрими да си вървят вкъщи.

Аззи трябваше да се задоволи с това. Но някъде дълбоко в ума му под морето от безпокойство се завихри малък водовъртеж. Ананке беше казала, че действията му не са в съответствие с реалността. Но какво ли беше реалността освен равновесието, договореността между Добро и Зло? Ако можеше да накара Михаил да промени тая договореност в тяхна обща полза... Само че първо трябваше да си нагледа пилигримите.

---

[1] Бробдингнаг — кралството на великаните в романа „Пътешествията на Гъливер“ на Джонатан Суифт. — Б.пр. ↑

ЧАСТ ДЕСЕТА

ГЛАВА 1

Аззи напусна Палата на Справедливостта, подбил опашка. В ъгълчетата на кафявите му очи проблясваше подозрителна влага. Опитваше се да свикне с мисълта, че неговата пиеса, неговата велика неморална драма, която щеше да смае всички светове, никога нямаше да бъде осъществена. Легендата — легендата на легендите, легендата за златните светилници — никога нямаше да бъде довършена. Пряката и недвусмислена заповед на Самата Ананке го задължаваше да прекъсне своите актьори по средата на действието.

Трябваше да има някакъв начин да заобиколи тази заповед. Той мрачно свърна към енергостанцията до Палата на Справедливостта и зареди заклинанието си за пътуване. Сред закусвалните наблизко откри специализиран щанд за пакетирани демонски храни и си купи един плик котешки глави по дяволски с чудесен червен съсирен сос. Трябваше да му се намира нещо за хапване за из път, докато пътува обратно към Земята. После задейства заклинанието и изведнъж се понесе сред вихъра на прозрачните воали, от които на вид е направено духовното пространство.

Докато летеше, предъвкваше котешки глави и трескаво мислеше. Въпреки върховните си усилия в трансцеденталната казуистика не виждаше никакъв начин да заобиколи нареждането на Ананке, без тя рано или късно да открие това и тогава какво щеше да му се стовари на главата... Пък и Ананке не беше единствената, от която трябваше да се страхува. Съществуваше и фактът, че е нарушил космическото равновесие, като е прекалил с количеството вълшебни коне. Ако упорстваше, равновесието можеше съвсем да се разпадне. Цялата подредба на нещата щеше да хвъркне във въздуха — всичко създадено и съществуващо щеше да бъде погълнато от белия пламък на саморазрушението. Ако това станеше, самият Космос можеше да колабира. Или поне законите на разума щяха да се преобърнат с главата надолу.

Скоро той отново се носеше над Венеция. От въздуха градът представяваше печална гледка. Покачващите се води вече бяха

погълнали някои от по-ниските външни острови. Ветровете бяха стихнали, но водата толкова се бе надигнала, че площад Сан Марко вече тънеше под три метра вода. По-старите и по-паянтови сгради вече почваха да се рушат — противните вълни на прилива размиваха стария хоросан, който спояваше техните камъни и тухли.

Аззи се спусна пред къщата на Аретино и намери поета навън. Беше по риза и се опитваше да барикадира къщата си с чували пясък. Личеше си от пръв поглед, че няма смисъл. Аретино си заряза инструментите и последва Аззи в къщата, увесил нос.

На втория етаж намериха суха стая. Без да губи време, Аззи попита:

— Къде са пилигримите в момента?

— Все още са в странноприемницата.

Сега Аззи трябваше да промени всичките си планове, да събере златните светилници и да се увери, че са били върнати в замъка на Фатус в Лимбо. После трябваше да разкара пилигримите от Венеция. Ала не виждаше никаква причина да обяснява всичко това на Аретино точно сега. И той щеше да разбере заедно с останалите, че церемонията се отлага.

— Ще трябва да изведем пилигримите от Венеция — рече Аззи на Аретино. — Този град изглежда обречен — оттук наводнения, оттам монголи... Достоверен източник ми съобщи, че предстоят промени във времевата линия, по която тече последователността на събитията в световната история.

— Промяна ли? Какво искате да кажете?

— Светът преде времевата линия и по нея възникват различни събития. Така, както вървят сега нещата, изглежда, Венеция ще бъде разрушена. Но този резултат е неприемлив за Ананке, тъй че времевата линия на Венеция ще бъде разцепена точно преди онзи момент, в който подхванах цялото това начинание със златните светилници. Полученото разклонение ще стане новата основна времевата линия. А пък тази линия, на която се намираме в момента, ще бъде запратена в Лимбо.

— И какво ще значи това?

— Лимбовската версия на Венеция ще живее не повече от седмица — от момента, в който за първи път те помолих да напишеш пиеса, до момента, определен за тази вечер в полунощ — тогава ще

пристигнат монголите, а водите ще залаят стените. Ала животът ѝ ще трае една седмица само в известен смисъл — тази седмица непрекъснато ще се повтаря и веднага щом стигне края си, ще започва пак. Жителите на Лимбо версията на Венеция ще живеят вечно в една и съща седмица, която неизменно ще завършва в обреченост и разруха.

— Ами ако изведем пилигримите от Венеция?

— Ако ги изведем преди полунощ, те ще продължат да живеят, както са си живели, все едно всичко това никога не им се е случвало. Ще бъдат върнати в момента точно преди да ме срещнат.

— Ще имат ли някакъв спомен за случилото се?

Аззи поклати глава.

— Само ти ще го помниш, Пиетро. Опитвам се да подредя така нещата, че да можеш да напишеш своята пиеса въз основа на нашето начинание.

— Разбирам — рече Аретино. — Е, всичко това ми идва малко неочаквано... Не знам дали ще им хареса.

— Няма защо да им харесва — вдигна Аззи рамене. — Просто трябва да го направят. Или да си понесат последствията, ако не са съгласни.

— Ще се опитам да ги накарам да го разберат.

— Направи го, най-прекрасни ми Пиетро. Ще се срещнем пред църквата.

— Къде отивате?

— Имам и една друга идея — присви вежди Аззи, — дето може и да спаси цялата работа.

ГЛАВА 2

Аззи бързо премина през Птолемеевата система от кристални сфери и звезди, прикрепени към неизменните си орбити. Гледката на звездите, методично обикалящи по орбитите си, и неподвижно фиксираните равнини на съществуване, винаги го ободряваше. Забърза и накрая стигна Портата за гости, през която се влизаше в Рая. Това е единственият вход, който би трябвало да използват външните посетители, и всеки, човек или дявол, който се опита да влезе през някой от ангелските входи, го заплашва тежка глоба.

Портата за гости наистина си беше порта — бронзова порта с мраморни основи, трийсет метра висока. До нея се стигаше, като се премине през гъмжило от рунтави бели облачета, а във въздуха се носеха ангелски гласчета, пеещи алилуя. Пред портата имаше маса и стол от махагон, а на стола седеше застаряващ, доста плешив мъж с дълга бяла брада, увит в бял сатенен чаршаф. На гърдите му бе закачена табелка с име: „СВ. ЗАХАРИЙ, НА ВАШИТЕ УСЛУГИ. СВЕЩЕН ВИ ДЕН.“ Аззи не го познаваше. Обикновено стоварваха тия задължения на по-маловажните светии.

— С какво мога да ви бъда полезен? — усмихна му се Захарий.

— Трябва да се срещна с архангел Михаил.

— Той очаква ли ви? Има ли ви в списъка на посетителите?

— Съмнявам се. Изобщо не знае, че ще идвам.

— В такъв случай, драги ми господине, много се страхувам, че...

— Виж какво — прекъсна го Аззи, — работата е спешна. Просто му съобщи за мен. Ще ти е благодарен.

Като си мърмореше под нос, св. Захарий се приближи до една златна тръба, която се виеше надолу по бронзовата врата. Каза в нея няколко думи и зачака, като си тананикаше. След малко отсреща се обадиха.

— Сигурен ли сте? Ама то така не е много редно... Да... Да, разбира се, господине. Влизайте — измърмори Захарий и отвори малка дървена врата в основата на голямата бронзова порта.

Аззи влезе и премина през райската зелена ливада с пръснатите по нея сгради. Скоро стигна до сградата с канцеларии в Западен Рай. Михаил го чакаше на стълбите.

Въведе го в канцеларията си и му сипа чаша вино. В Рая правеха най-доброто вино — ала трябва ли ти добро уиски, налага се да прескочиш до Ада. Побъбриха си. После Михаил попита Аззи за какво е дошъл.

— Предлагам ти сделка — рече Аззи.

— Сделка ли? Каква сделка?

— Разбра ли, че Ананке ми заповяда да прекратя пиесата? Моята неморална драма?

Михаил го погледна и се ухили.

— А, сетила се е най-после! Добрата стара Ананке!

— Така ли мислиш? — студено рече Аззи.

— Да, наистина — отвърна Михаил. — Макар и да се предполага, че тя е над Доброто и над Злото и че и двете са й безразлични, много се радвам да науча, че знае от коя страна на филията трябва да й е намазан моралът.

— Предлагам ти сделка — повтори Аззи.

— Искаш да ти помогна да се противопоставиш на Ананке?

— Точно така.

— Направо ме слиса. Че защо да сключвам сделка с тебе? Ананке ти е наредила да престанеш с тая своя неморална пиеса — е, на мене точно така ми харесва!

— Дали онова, което чувам, е гласът на засегнатия личен интерес?

Михаил се усмихна.

— О, може би. Малко. Наистина доста се дразня от тия твои изпълнения. Ала решението ми да спра пиесата ти не е на лична основа. Мое задължение е да спра тая вредна пиеса, която искаше да поставиш. Толкова е просто.

— Това може да ти се стори забавно — каза Аззи, — ама работата е много по-сериозна, отколкото си мислиш.

— За кого?

— Ами за тебе, разбира се.

— Е, как така? Ананке е направила точно онова, което ние искаме!

— Да, ама точно това, че изобщо е направила нещо, е лошата новина.

Михаил подскочи на стола си.

— Откъде го разбра?

— Откога Ананке се интересува от ежедневните дребни начинанийца в нашата борба — между тебе и мене, между Мрака и Светлината?

— Това е първият случай на нейна пряка намеса, за който се сещам — призна си Михаил. — За какво намекваш?

— Приемаш ли Ананке за свой съдник? — настоя Аззи.

— Разбира се, че не! Тя няма нищо общо с решенията кое е Добро, кое е Зло. Нейната работа в управлението на Космоса е да създава образци, не правила.

— Да, ама ето ти на, почнала е да създава точно правила. Забрани ми да си поставям пиесата.

Михаил се усмихна.

— Не мога да го приема сериозно!

— Щеше да го приемеш, ако бяха спрели твоя пиеса. — Усмивката на Михаил замръзна.

— Ама тя не спира моя пиеса.

— Е, този път не. Но ако приемеш като прецедент това, че Ананке може да определя правилата за Злото, ако вземе, че започне да определя правила и за Доброто, как ще го оспориш?

Михаил се намуси. Изправи се и взе да кръстосва стаята с бързи крачки. Най-накрая спря и се обърна към Аззи.

— Прав си. Това, че ти е спряла пиесата — макар и толкоз благодатно за нас, твоите противници, — въпреки всичко си е престъпване на правилата, които управляват всички нас. Как смее?!

Точно в този момент камбанката на вратата дрънна. Михаил направи нетърпелив жест и тя се отвори.

— Бабриел! Чудесно! Тъкмо щях да пращам да те викат!

— Нося ви вест — съобщи Бабриел.

— Ще почака — прекъсна го Михаил. — Току-що разбрах, че Ананке ни е нагазила в периметъра, тъй да се каже. Трябва веднага да говоря с Гавраил и с още двама-трима.

— Да, господине. И те искат да говорят с вас.

— Така ли?

- Точно затова ви викат, господине.
- Те ли ме викат? Ама какво искат?
- Не ми казаха, господине.
- Изчакайте ме тук.
- Аз ли, господине?
- И двамата! — И Михаил се втурна навън.

Скоро Михаил се върна. Изглеждаше потиснат и не смееше да погледне Аззи в очите.

— Боя се, че няма да ми се позволи да се намесвам в тая работа с Ананке.

— Ами онова, което ти изтъкнах? За потенциалната заплаха над собствената ви сила?

— Боя се, че не това е най-важното...

— Ами кое?

— Да се съхрани Космосът — отвърна Михаил. — Космосът бил в опасност — така ми каза Върховният съвет.

— Михаиле, тук става въпрос за свободата — поде Аззи. — Свободата, Доброто и Злото да действат така, както им диктува разумът, над който властват единствено природните закони, а не преценките на Ананке.

— И на мене не ми харесва — сподели Михаил, — ама това е положението. Откажи се от твоята пиеса, Аззи. Прецакаха те и те отхвърлиха. Съмнявам се дори, че собственият ти Съвет на Злото ще те подкрепи.

— Чакай, чакай, ще видим — рече Аззи и изчезна с гръм и трясък.

ГЛАВА 3

Когато Аззи се завърна във Венеция, пилигримите все още бяха в странноприемницата. Родриго и Кресилда седяха заедно в един ъгъл. Макар че не си говореха, всеки от тях тук бе единственият, подхождащ на другия по ранг достатъчно, че да не се чувства неудобно. Както обикновено, Корнглоу и Леонор напълно бяха забравили, че край тях има и други хора. Пъс и Куентин си играеха на „котешка люлка“ с един конец. Майка Джоана бе подхванала някаква плетка, а сър Оливър усърдно лъскаше инкрустираната със скъпоценни камъни дръжка на парадния си меч — смяташе да си го опаше за церемонията.

Аззи започна доста енергично.

— Боя се, че имаме малък проблем. Искат да прекратим нашата пиеса. Но позволете ми да ви благодаря за всичко, което направихте. Справихте се с вашите светилници изключително добре.

— Антонио, ама какво става? — подскочи сър Оливър. — Ще ни се сбъдват ли желанията или не? Вече съм си подготвил речта! Крайно време е да започваме!

Другите взеха да свиркат. Аззи вдигна ръка.

— Не знам как да ви го кажа, но възможно най-висшата инстанция ми заповяда да прекратя постановката. Церемония със златни светилници няма да има.

— Ама какво не е наред? — обади се майка Джоана.

— Престъпили сме някакъв тъп вехт природен закон!

Майка Джоана явно се озадачи.

— Ама хората постоянно престъпват природните закони! И какво?

— Обикновено няма никакво значение — кимна Аззи. — Само че този път се боя, че са ни хванали. Казаха ми, че съм твърде прекалил, като съм използвал вълшебни коне.

— За това със сигурност можем да се погрижим и после — намеси се сър Оливър. — В момента нямаме търпение да продължим.

— И аз нямам търпение — рече Аззи, — но, уви, не може да го бъде. Сега Аретино ще мине между вас и ще събере светилниците.

Аретино с начумерена физиономия мина и събра свещниците, които те неохотно му подаваха.

— Трябва да се махаме оттук — продължи Аззи. — Венеция е обречена. Трябва да тръгваме, и то веднага.

— Толкова скоро?! — възкликна майка Джоана. — Още не съм и започнала да обикалям знаменитите гробници на светци!

— Ако не искаш и твоята гробница да е тук, ще правиш, каквото ти казвам! — избухна Аззи. — Всички вие трябва да последвате Аретино. Пиетро, чу ли ме? Трябва да изведем тези хора отвъд островите на Венеция!

— По-лесно е да го кажеш, отколкото да го направиш — измърмори Аретино. — Но нищо, ще се справя.

Той сложи събраните в наръч свещници в един ъгъл до олтара.

— Ами сега какво да правя с тях?

Аззи тъкмо се гласеше да отговори, когато някой го дръпна за ръкава. Погледна надолу. Беше Куентин, а до него стоеше Пъс.

— Моля ви, сър — каза Куентин. — Научил съм си всички думички за церемонията наизуст! Пъс и аз заедно ги измислихме. И двамата сме си ги научили!

— Много хубаво, деца.

— И няма ли да имаме възможност да си ги кажем?

— По-късно ще ми ги кажете. Когато вече съм ви завел далече от Венеция и сме в безопасност.

— Ама, сър, то няма да е същото. Научили сме си ги за церемонията.

Аззи се намръщи.

— Никаква церемония няма да има.

— Някой от нас да не би да е направил нещо лошо? — попита Куентин.

— Не, изобщо не е това...

— Значи пиесата е била лоша?

— Не! — кресна Аззи. — Пиесата въобще не е лоша! Всички вие играхте себе си — а това е възможно най-добрата роля!

— Щом като пиесата не е лоша — продължи Куентин, — пък и ние нищо лошо не сме направили, защо не можем да я довършим?

Аззи си отвори устата, ала тъкмо да каже нещо, и се разколеба. Спомни си как като млад презираше всякаква власт и следваше своите

собствени грях и добродетел, своите собствени гордост и воля, накъдето и да го водеха те. Е, оттогава много се беше променил. Сега го командваше някаква си жена — а пък той ѝ се подчиняваше! Е, вярно, Ананке не беше точно жена, по-скоро беше нещо като мъгляв, ала властен божествен принцип с гърди. Страшната ѝ сянка неизменно висеше над всичко — властна, ала далечна. Ама ето ти на, взе и наруши правилото, установено още в Самото Начало — да не се намесва в работите на Доброто и Злото. И кого да си избере, та зарад него да го наруши? Аззи Елвул!

— Мило дете — рече Аззи, — ако проведем церемонията, това може да означава смърт за всички нас!

— Ами то ние всички все някога ще умрем, сър — отвърна Куентин. Аззи се вгледа в него — момчето притежаваше наглостта на демон и хладнокръвието на светец. И какво му оставаше на Аззи?

— Добре, момчето ми — кимна той. — Навих се. Хей, всички! Вземайте си светилниците и заемайте местата си на сцената пред бара!

— Значи ще я изкарате докрай! — радостно извика Аретино. — Много, много съм ви благодарен, господине. Че иначе какъв край щеше да има пиесата, която възнамерявам да напиша върху този материал?

— Ами сега ще има за какво да пишеш — кимна Аззи. — Оркестърът в оркестровата яма ли е вече?

Точно там си беше, в много добро настроение при това, защото Аретино им беше платил тройно, за да висят там и да чакат Аззи, пък и защото градът беше толкоз наводнен, че никакви други концерти не се предвиждаха.

Оркестърът засвири гръмко. Аззи махна с ръка.

Церемонията започна.

ГЛАВА 4

Церемонията беше страшно помпозна и натруфена — и демоните, и ренесансовите хора ги обичаха точно такива. За беда публика не се виждаше — това си беше тяхна частна работа. Но въпреки това беше много впечатляващо — там, в странноприемницата, която иначе пустееше, а дъждът удряше по покрива като чука.

Пилигримите преминаха в шествие през стаята, всичките до един облекли най-хубавите си празнични дрехи. Носеха свещниците, които си взеха обратно от Аретино. Преминаха по пътеката и се покачиха на сцената. Аззи — сега ръководител церемония — ги представи един по един и произнесе за всекиго кратка похвална реч.

Взеха да стават странни неща. Завесите заплющяха. Ветровете нададоха непоносим вой. Остър неземеен мирис изпълни пространството. Най-шумно се обаждаше някакъв вятър, който звучеше досущ като изтерзана душа, която се опитва да влезе вътре.

— Никога не съм чувал вятър да вие така — рече Аретино.

— Не е вятър — отвърна Аззи.

— Моля?!

Ала Аззи отказа да се задълбочава по въпроса. Той знаеше какво да очаква, чуе ли нещо подобно: посещение. Твърде често му се бе случвало, че сега да се заблуди. Появява се неземеен хлад и отвсякъде заприиждаха странни топуркащи звуци.

Аззи страшно се надяваше тази нова сила, каквато ще да беше тя, да поизчака малко с появяването си. Май че трудно си намираще пътя насам. И най-дяволското в цялата работа беше, че Аззи нямаше представа кой е тръгнал да го преследва. Положението беше доста необикновено — демон да бъде преследван от нещо, което по всяка вероятност беше призрак. Аззи си представи какво му предстои — ширналата се бездна на безумието, която сега заплашваше да погълне крехките постройки на логиката и причинно-следствените връзки, а те, както изглеждаше, можеха да се разпаднат и при най-лекото движение.

След речите идеше ред на кратка, изискана интерлюдия, включваща изпълнения на местния хор на момчетата, звезди в цяла

Европа, който Аретино бе наел за случая. Някои си помислиха, че самият свети Григорий се опитва да се вмъкне в облика на призрак, защото до вратата взе да се материализира някаква дълга, кльоцава сянка. Ала каквото и да беше това, май материализацията не му се удаде и то се разсея, преди да успее да се материализира изцяло. Церемонията продължи.

После участниците поставиха свещниците на олтара и ги запалиха. Аззи ги поздрави с нова кратка реч, като започна с основната идея на пиесата си — изтъкна, че те са се справили чудесно, като просто са следвали естествените си склонности. Бяха спечелили благоволенieto на съдбата почти без да полагат усилия и това благоволение по никакъв начин не зависеше нито от добър характер, нито от славни дела. Точно обратното — късметът е неутрално качество и може да сполети всеки. „Като доказателство за това — завърши Аззи — ето ги моите седем участници. Всички те тази вечер ще спечелят златни награди единствено заради това, че те — това са си те, с всичките си несъвършенства.“

Докато Аззи говореше, Аретино седеше на първия ред и усилено си записваше. Вече бе замислил пиесата, която би могъл да сътвори от този материал. Той, Аззи, много хубаво си мислеше, че ще е достатъчно да спретне нещо като божествена комедия, ама то това не беше изкуство. За да направиш нещо наистина добро, трябва да седнеш и да го напишеш, а не да импровизираш. И Аретино смяташе да направи точно това.

Той толкова усърдно си водеше записки, та се усети, че церемонията е свършила, чак когато пилигримите го наобиколиха, взеха да го тупат по гърба и да го питат как са му се харесали техните речи. Аретино потисна естествената си язвителност и каза на всички, че са били много добри.

— А сега — рече Аззи — време е да се махаме оттук. Светилниците вече няма да ви трябват. Струпайте ги ей в онзи ъгъл там, а аз ще сътворя едно дребно чудо и ще ги пратя обратно в Лимбо. Аретино, готов ли си да изведеш тези хора там, където ще са в безопасност?

— Тъй вярно! — отвърна Аретино. — Ако е възможно да напуснем тоя остров, ще намеря начин. Вие няма ли да ни придружите?

— Имам такова намерение — отвърна Аззи, — ала мога да се забавя по пътя поради обстоятелства, над които нямам власт. Ако това се случи, знаеш си работата, Пиетро. Заведи тези хора на безопасно място!

— Ами вие?

— Ще направя каквото мога, за да остана жив. Ние, демоните, сме изключителни майстори, що се отнася до това, да си гледаме собствения интерес.

И Аззи, Аретино и групичката пилигрими поеха в бурната нощ, онази нощ, в която обречеността се стовари над Венеция.

ГЛАВА 5

Те излязоха от странноприемницата и се впуснаха навън, в бурята. Улиците бяха изпълнени с хора, които се опитваха да избягат от града. Водата стигаше вече до кръста и още се надигаше. Аретино беше взел със себе си сума ти пари, за да подкупи лодкарите, ала лодкари нямаше. Бяха изоставили всички пристанища по Канале Гранде още преди часове.

— Не знам какво да правя — призна Аретино на Аззи. — Май всички лодки до една в този град са или потопени, или вече наети.

— Останал ни е още един начин да ги измъкнем — отвърна му Аззи. — Без съмнение той ще предизвика още някоя аномалия, за която пак мен ще набедят, ама все пак дай да опитаме. Трябва да намерим Харон. Лодката му винаги се навърта покрай такива места, дето е пълно с мъртви и умиращи. Той е страхотен познавач на мащабните трагедии.

— Самият Харон? Онзи от гръцките митове? Тук?

— Че къде другаде да е. Кой знае как го направи, ама продължи да прекарва хората през оная река и по време на цялата християнска ера. То и това си е аномалия, ама този път няма как мен да изкарат виновен.

— Ама дали ще качи живи хора? Мислех си, че лодката на Харон качва само от ония, другите...

— Доста добре го познавам. Работили сме заедно. Мисля, че ще направи изключение. Случаят е спешен, а пък той обича такива работи.

— Ама къде да го търсим?

Аззи ги поведе точно накъдето трябваше. Аретино поиска да узнае защо толкова са се разбързали да измъкнат пилигримите.

— Ама толкова зле ли е наистина?

— И още как. Крушението на Венеция е само началото — то ще отбележи рухването на Вселената! И в Коперниковата, и в Птолемеевата система положението е доста мъчно и навсякъде изникват признаци на аномален шок. По улиците вече не можеш се

размина от какви ли не чудеса. Бизнесът повсеместно е западнал, а дори и любовта е принудена да си кротува.

— Не разбирам — отвърна Аретино. — Каква е тая експлозия на аномалии? Какво ще стане? Как ще ни се разкрие тази катастрофа? По какво ще я познаем?

— Ще я познаеш, дума да няма — отвърна Аззи. — Изведнъж ходът на живота съвсем ще се обърка. Причините и следствията ще изгубят всякаква връзка помежду си. Изводите вече няма послушно да произтичат от своите предпоставки. Както ти казах, реалността ще се раздели на два клона. По единия клон ще продължи историята на Европа и на света, сякаш нашата пиеса никога не е била осъществена, а по другия ще продължи да става това, което става сега. Точно този клон, този нещастен клон ще бъде изпратен в Лимбо. И там всичко това ще се повтаря отново и отново до безкрайност, в кръг, по-голям от безкрайността на света. Трябва да измъкнем пилигримите оттук, преди това да се случи.

Да, ама Харон го нямаше никакъв. Аретино и Аззи продължиха да разкарват пилигримите насам и натам в надежда да намерят начин да ги измъкнат. Някои хора вече се опитваха да стигнат континента с плуване и се давеха по пътя — доста от тях, защото други борещи се плувци успяваха да ги натикат под водата.

Няколкото останали гондоли бяха вече претоварени с пътници. Ония, които имаха достатъчно късмет да се качат, бяха наизвадили мечове и заплашваха всеки, който ги доближеше.

Аззи и Аретино обикаляха по тесните криви улички и търсеха Харон. Най-накрая намериха лодката му — безформена и разнебитена, цялата боядисана в унил черен цвят. Аззи доближи парапета с цвят на нагар, стъпи отгоре му с тясното си стъпало и извика:

— Хей, лодкарю!

Длъгнест, кльошав старец с хлътноло чене и неестествено блеснал поглед се подаде от малката кабина, факлите го осветиха.

— Аззи! Ама ти все ще изникнеш на някое странно място!

— Какво търсиш във Венеция, Хароне, толкоз далече от обичайния ти маршрут по Стикс?

— Ние, лодкарите, дето превозваме мъртвите, получихме заповед да предоставим услугите си на това място. Достоверен източник ми събщи, че тука такова измиране ще падне, каквото никой не е виждал от потъването на Атлантида насам.

— Имам нужда от твоите услуги. Бих искал да те наема.

— Спешно ли ти е наистина? Тъкмо смятах да подремна, преди да се почне голямата евакуация.

— Цялата тази конструкция е под голяма заплаха — каза Аззи. — Трябва да измъкна приятелите си оттук и ми е нужна помощ.

— Аз на никого не помагам! — опъна се Харон. — Имам си работа. Знаеш ли колко загинали още трябва да прекарам до Царството на мъртвите!

— Недооценяваш сериозността на положението.

— За мен положението хич не е сериозно — подсмихна се Харон. — Как идва смъртта, си е работа на Горния свят, в Царството на мъртвите всичко си е мирно и тихо.

— Точно това се опитвам да ти набия в главата. Няма да е задълго така даже и в Царството на мъртвите. Никога ли не ти е минавало през ум, че и Смъртта може да умре?

— Смъртта да умре ли? Нещо по-тъпо не можа ли да измислиш?

— Скъпи ми приятелю, щом и Господ може да умре, значи и Смъртта може да умре, и то много мъчително. Опитвам се да ти обясня, че цялото мироздание е под заплаха, която и тебе ще те попилее наред с всичко останало.

Харон се отнесе скептично към това, но се остави да го убедят.

— И какво искаш да направя?

— Трябва да измъкна пилигримите оттук и да ги върна там, откъдето са тръгнали. Само ако успея, Ананке ще има шанс да оправи нещата и всичко пак да си тръгне по старому.

Когато поискаше, Харон можеше да развива доста голяма скорост. След като всички вече бяха на борда, той застана отзад и подкара лодката. С веслото под мишница, увит в мантията си, приличаше на плашило. Старата щура лодка набра скорост, тласкана от силата на мъртвите гребци — те бяха долу в трюма и не се виждаха. Навсякъде из обсадения град пламтяха пожари и хвърляха призрачни

червени и жълти отблясъци по синьочерното небе. Лодката прекоси устието на залива и не след дълго те вече се плъзгаха през блата и мочурища. Всичко изглеждаше много странно; Харон беше хванал прекия път през една мокра връзка между единия и другия свят.

— Така ли е било в Началото? — попита Аретино.

— Съвсем в Началото не съм бил там — отвърна му Харон, — ама се появих много скоро след това. Светът изглеждаше точно по този начин, когато физичните закони не съществуваха и всичко се управляваше от магия. Така бе в ония времена преди всички времена, когато властваше магията, а не разумът. Ние все още пътуваме из него насън — из онзи отдавнашен свят. Някои пейзажи ни навяват спомени за него. Той е по-стар от Господ, по-стар от Сътворението. Онзи свят отпреди да бъде сътворена Вселената.

На кърмата Аретино преглеждаше списъка на пилигримите, за да провери дали не са загубили някого по пътя. Скоро откри двама-трима хитри венецианци, които бяха се възползвали от всеобщата бъркотия, за да си подсигурят транспорт до континента. Това не беше страшно — имаше място даже и за още неколцина, особено като се има предвид, че Корнглоу и Леонор никакви ги нямаше.

Аретино разпита дали някой ги е виждал. Ала никой не ги беше виждал от церемонията насам.

Всички останали се бяха качили на борда — всички освен Аззи, който остана на кея и отвърза лодката.

— Корнглоу и Леонор ги няма! — извика му Аретино.

— Не можем да чакаме повече! — настоя Харон. — Смъртта спазва стриктен график!

— Тръгвай без тях — рече Аззи.

— Ами вие?

— Ето, иде онова, което ще ме задържи. — Чак тогава Аретино забеляза сянката зад гърба на Аззи, която като че го сграбчи за врата.

Аззи хвърли въжето на борда. Лодката на Харон се оттласна от брега и тръгна полека, щом веслата на мъртвите се потопиха във водите.

— Нищо ли не мога да направя за вас? — извика Аретино.

— Не! Просто продължавайте. Махайте се оттук!

Той се загледа в лодката, която се плъзгаше по сенчестите води, докато изчезна сред блатата и мочурищата край другия бряг.

Пилигримите се разположиха удобно колкото можаха, наблъскани сред мъртвите гребци. Последните не бяха точно компанията, която би им била по сърце.

— Здравейте — рече Пъс на мършавата качулата фигура, която седеше на пейката до нея.

— Здравейте, малка госпожице — отвърна онзи индивид. Беше жена. Излезе мъртва, нищо че още можеше да говори, кой знае как.

— Закъде пътувате? — учтиво попита Пъс.

— Нашият лодкар Харон ни кара към Ада — отвърна качулатата фигура.

— О! Толкова съжалявам!

— Няма нужда да скърбиш — успокои я качулатата фигура. — Всичките сме за нататък.

— Дори и аз?

— Дори и ти. Ама няма защо да се притесняваш, за тебе няма да е много скоро.

Куентин се обади от другата страна:

— Има ли на тая лодка нещо за ядене?

— Нищо свястно — отвърна качулатата фигура. — Нашето е горчиво.

— На мен пък ми се ще нещо сладко — отвърна Куентин.

— Потрай малко — срязва го Пъс. — Никой не може да яде в лодката на мъртвите, без да си загуби живота. Мисля, че виждам бряг пред нас.

— Ох, добре, де. — На Куентин му се щеше и сега да беше вестносец на духовете. Голям купон беше.

ЧАСТ ЕДИНАДЕСЕТА

ГЛАВА 1

Венеция изглеждаше обречена. Ала може би все пак имаше начин Аззи да я спаси. Трябваше да отиде в Задкулилната вселена, където държаха Космическите механизми. В тази част на Космоса царуваше символиката.

За да стигне дотам, трябваше да следва набор от инструкции, които никога досега не бе използвал — инструкции, за които бе смятал, че никога няма да му се наложи да използва. Ала сега му беше времето. Той си намери подслон под една балюстрада и направи сложен жест.

Обади се безплатният глас на един от Стражите на Пътя:

— Сигурен ли си, че искаш да го направиш?

— Да — отвърна Аззи.

И изчезна.

Появи се отново в една малка чакалня. До едната стена имаше дълъг тапициран диван, а до отсрещната — два стола. Голяма лампа хвърляше меко сияние над купчина списания върху близката масичка. Пред третата стена седеше секретарка в тога, а онова пред нея много наподобяваше интерком. Секретарката си изглеждаше досущ като жена, само дето на раменете ѝ се кипреше глава на алигатор. Гледката убеди Аззи, че се намира точно на онова място, където реализмът няма власт и светът се управлява от символиката.

— С какво можем да ви бъдем полезни, господине? — попита секретарката.

— Дошъл съм да прегледам механизмите на символиката — отвърна Аззи.

— Влизайте направо вътре. Очакват ви.

Аззи премина през вратата и влезе в пространство, което притежаваше смайващите свойства да бъде едновременно затворено и безкрайно — универсално пространство, изпълнено с безбройно съдържание. Приличаше на фабрика, или по-скоро на триизмерна

подигравка с фабрика, защото погледът не можеше да обхване нейната безконечност. Това място отвъд време и пространство изглеждаше претъпкано с всякакви машинарии — безкрайно разнообразие от всякакви зъбчати колела, оси и задвижващи ги ремъци. Всичко това висеше във въздуха и работеше ли, работеше — дрънчеше, звънтеше и съскаше.

Машините се трупаха безкрайно във всички посоки, разделени от тесни пътечки. На една от тези пътечки стоеше висок, хърбав мъж, облечен със сив гащеризон на ситни бели райета и островърха шапка от подобен плат. Обикаляше наляво-надясно с една масльонка и проверяваше дали триенето е минимално.

— Какво става тук? — попита Аззи.

— Ето тук цялото време на Земята се сгъстява в една тясна лента и преминава през тия валяци — посочи мъжът. — А ето тук излиза като широк, тънък като воал гоблен.

Старецът му показва широките валяци, върху които линиите на времето се втъкаваха в гоблен, който представляше, а в известен смисъл си и беше, историята на Космоса до този момент. Аззи го огледа внимателно и откри едно нескопосно закърпено място.

— Ами това какво е?

— А, тука беше унищожена Венеция — обясни старецът. — Този град беше една от основните нишки в историята на цивилизацията, нали разбирате, тъй че във времево-пространствената тъкан ще се появи известна непоследователност в културен аспект, докато някой друг град не заеме мястото му. Или пък може би целият гоблен ще изгуби част от своя блясък без една от най-прекрасните си нишки. Трудно е да се предскажат последствията на липса от такова първостепенно значение.

— Ще е жалко да се остави така тая работа. — Аззи се вгледа в нишките на основата. — Виж сега, ако се върнем назад и изтеглим ей тая нишка тук, на Венеция вече нищо няма да й има.

Бе открил нишката, върху която бе започнал играта си със златните светилници — точката, в която бе предрешена съдбата на Венеция. Беше нужно да се измъкне това му действие от чилето на причинно-следствените връзки, и космическата повреда щеше да бъде поправена.

— Скъпи ми младежо, много добре знаете, че не можем да се бъркаме в чилетата на времето. Лесно ще е, съгласен съм. Но не ви го препоръчвам.

— Ами ако все пак го направя?

— Опитайте и ще видите.

— Ти няма ли да ме спреш?

Старецът поклати глава.

— Не ми е работа нищо да спирам. Задължението ми е само да наглеждам как се тъче гобленът.

Аззи протегна ръка и с уверено движение изтръгна края, отбелязващ срещата му с пилигримите. Щом се измъкна от тъканта, краецът внезапно пламна. Аззи незабавно видя резултата върху бавно разгъващата се паяжина на гоблена, която на мига се възстанови. Венеция отново бе цяла. Толкова лесно било.

Аззи се обърна и тръгна да си върви, ала един леденостуден пръст го потупа по гърба.

— Аззи Елвул? — обади се злокобен глас.

— Да, аз съм. Кой ме вика?

— Наричай ме Безименно. Май пак си я свършил една...

— Каква?

— Произвел си нова неприемлива аномалия.

— Е... на тебе пък какво ти влиза в работата?

— Аз съм Гълтачът на аномалии — рече Безименното. — Аз съм Специалното обстоятелство, възникващо в търбуха на Вселената, щом положението се запече. Точно за мен се опитваше да те предупреди Ананке. Със своите действия ти ме породил.

— Много съжалявам, че стана така — рече Аззи. — Изобщо не съм искал да те будя, тъй както си си спал несътворен. Ами ако обещавам никога вече да не произвеждам аномалии?

— Не става — отвърна Безименното. — Тоя път те сгасиха, момчето ми. Прекалил си с бъзикането на вселенските механизми. И като стана дума, мисля, че ще е добре да взема да унищожа тоя Космос, да смъкна Ананке от власт и да започна всичко отначало като Върховно божество.

— Ако изобщо съм виждал прекалена реакция, то това е твоята — тросна му се Аззи. — За да унищожиш една аномалия, предлагаш да произведеш още по-голяма!

— Е, ами туй е то краят на Вселената — рече Безименното. — Боя се, че ще се наложи да те унищожа.

— Предполагам, че ще трябва да опиташ — кимна Аззи, — ама защо не се пробваш с Ананке вместо мен? Тука тя е тарторът.

— Аз така не си върша работата! — сопна му се Безименното. — Почвам с тебе. Като ти изям душата и си хапна и тялото ти за десерт, тогава ще му мисля кой да е следващият. Засега това имам да правя.

ГЛАВА 2

Безименното размаха нещо, което ще да беше ръка. И преди да успее да каже довиждане на пазача, Аззи се намери седнал в едно открито кафене в някакъв град, чиято архитектура го караше да си спомня за Рим.

Аззи много се впечатли от това пренасяне, което Безименното бе осъществило без всякакви видими приспособления, ала внимаваше да не се издаде колко е възхитен. Безименното и без това, изглежда, твърде много си виреше носа. То седеше до него — беше се напъхало в тлъсто човешко тяло със зелена тиролска шапка, кацнала отгоре му. Приблужи се келнер в бяло сако. Аззи си поръча чинцано и се обърна към Безименното:

— Добре, дай сега да се разберем за боя. Ще има ли някакви правила или ще я караме в свободен стил?

Аззи знаеше, че няма никакви шансове срещу Безименното. Подозираше го, че е току-що родено свръхбожество, но се перчеше, като се опитваше да блъфира в своя полза.

— Тебе в кое по те бива? — попита Безименното.

— Известен съм като майстор на боя без правила.

— Тъй ли? Ами тогава ще се бием по правила.

Правилата бяха нещо, с което Аззи знаеше, че може да се оправи. Действаше все според изключения от правилата още откак се бе родил, тъй че вече имаше някакво предимство. Ала внимаваше да не би злорадството да му проличи.

— По какви правила искаш да се бием?

Аззи се огледа.

— В Рим ли сме?

— Да.

— Дай тогава по класическата гладиаторска програма.

И тъкмо го каза, и веднага му се зави свят. Когато главата му се проясни, откри, че стои сред обширен амфитеатър. Отвсякъде го обкръжаваха редове от празни седалки. Аззи беше гол, като не броим

препаската през слабините. Очевидно това ново божество си падаше малко нещо пуритан. Струваше си да го запомни.

Погледна и видя, че държи щит с доста старовремски дизайн и стандартен къс римски меч.

— Бърз си — рече Аззи.

— Бързо схващам. — Гласът на Безименното не идваше от никаква определена посока.

— Ами сега какво?

— Ръкопашен бой — отвърна Безименното. — Само ти и аз. Ей ме, идвам!

Една от страничните врати се отвори. Чу се остро изръмжаване и навън се изгърколи голямо метално нещо с вериги. Аззи ги беше виждал по френските бойни полета при посещенията си в Първата световна война. Армейски танк със стандартни размери, с броня и оръдие, както си му е редът.

— Ти вътре в танка ли си?

— Аз съм танкът!

— Май не сме много равностойни, а?

— Недей да се вкисваш, че губиш — отвърна му Безименното.

Танкът се изгърколи напред. Изпусна син газ с предизвикателен блеещ звук. От кабината му се протегнаха пипала — всяко завършваше с виещ електрически трион. Аззи заотстъпва. Най-накрая гърбът му опря в стената.

— Чакай! — викна той. — Ами публика?

— Какво? — Танкът спря.

— Без публика истинска гладиаторска борба не става — настоя Аззи.

Вратите на амфитеатъра се отвориха и взеха да влизат хора. Аззи ги познаваше до един. Първи довтасаха гръцките богове, увити в скулптурните си чаршафи. После пристигна Илит, с нея беше и Бабриел. На няколко стъпки отзад ги следваше Михаил.

Безименното ги огледа. Очевидно онова, което видя, никак не му хареса.

— Само секунда — каза той. — Кратка почивка, става ли?

Аззи изведнъж се намери в някаква всекидневна от деветнайсети век. Безименното седеше срещу него.

ГЛАВА 3

— Виж сега — обади се Безименното. — Виждаш, че не си ми равен ни по класа, ни по възможности. Няма от какво да те е срам. Аз съм новата парадигма. Никой не може да излезе срещу мен. Аз съм видимият знак на онова, което идва.

— Ами убий ме тогава и да приключваме — рече му Аззи.

— Не, имам много по-добра идея. Реших да те оставя да живееш. Искам да дойдеш с мен в новата вселена, която смятам да сътворя.

— Че за какво ти трябвавам?

— Не ми трябваш. Това да ти е ясно. Само че след като веднъж съм създаден, ще ми се да има някой, с когото да си говоря. Някой, дете не съм го създал аз. Подозирам, че е много досадно да няма с кого да си поговориш освен с еманациите на собственото си съществуване. Предполагам, че вашият Господ затова се е покрил навремето — омръзнало му е да няма с кого да си говори. Никой от едновременните му познати, искам да кажа. Никой, който да не е самият той по един или друг начин. Не смятам да повтарям грешката му. Ти представяш друга гледна точка и това може да ми е от полза — затова бих искал да останеш с мен.

Аззи се колебаеше. Беше страхотна възможност, естествено. Ала все пак...

— Какво протакаш? Мога да те победя напълно, много лесно при това, ала сега ти давам възможност да минеш на моя страна. Ти, единствен ти от цялата тази Вселена, Аззи, ще останеш жив, след като всичко друго бъде унищожено. Всичките ще ги пометем — богове, дяволи, човеци, природа, съдба, късмет, всичките до един. И ще започнем съвсем отначало, с много по-весел набор от герои. Можеш да ми помогнеш да ги измислим. Можем да направим всичко, както си искаме! Ще присъстваш на сътворението на нова вселена! Ще бъдеш един от отците основатели. Не мога да го кажа по-добре, нали?

— Ами другите...

— Ще ги избия до един. Всичките трябва да си отидат. Изобщо не се и опитвай да промениш решението ми.

— Има едно момченце, казва се Куентин...

— Ще живее в паметта ти.

— И една вещица на име Илит...

— Че нямаш ли си кичур от косата ѝ за спомен?

— Не може ли да я оставиш жива? — помоли Аззи. — И момченцето също? Вземи останалите...

— Мога, естествено. Мога да направя, каквото ми скимне. Само че няма да оставя живи нито нея, нито онова хлапе. Нито когото и да било. Само тебе, Аззи. Това е вид наказание, нали разбираш.

Аззи погледна Безименното. Имаше чувството, че и при новото космическо управление нещата няма да са кой знае колко по-различни. Само че не смяташе да го проверява сам. Бе време за бой, време за смърт.

— Не, благодаря — каза той.

ГЛАВА 4

Танкът забоботи и тръгна напред. Сега изглеждаше направо красив — бе направен от лъскав алуминий и сияен хром. Блестеше, нажежен до бяло, и застрашително прииждаше към Аззи. Демонът отскочи встрани. Тъй като танкът се топеше, колелата му изведнъж се разплескаха и му стана малко трудно да се движи. Безименното не я беше доизкусурило тая част.

Танкът гръмна с оръдието. От цевта изскочи петниста пластмасова топка, която, щом докосна пясъка, се разцепи. Из нея изпълзяха тропически бълхи и мишлета. Всички те вкупом почнаха да копаят нещо, което приличаше на яма за барбекю. Аззи внимаваше да не прави преценки: не знаеше какво си е наумило Безименното, ако въобще си беше наумило нещо.

Оръдието отново стреля, но този път от него изскочиха ноти — от ония, дето ги пишат музикантите по петолинията. Аззи чу Безименното да казва: „Оръдие бе, не канон!“^[1]

Безименното май не успяваше да обуздае буйното си въображение. Оръдието отново стреля и този път от него се изля каскада от шарени осколочни гранати, които взеха да гъргорят и пърпорят и да пускат зловонна пяна.

Танкът излезе в средата на арената. В движенията му се забелязваше определена колебливост — бе разбрал вече, че ако и Аззи да беше нищожен противник, Безименното само си беше най-големият враг. Аззи вдигна един камък и се приготви да го хвърли.

И тогава от ъгъла на Безименното се зададе в строй цяла тълпа исторически знаменитости без глави: Черната брада, Ана Болейн, лейди Джейн Грей, Конникът без глава, Йоан Кръстител, Луи Шестнайсети, Мария Антоанета, Мария Стюарт, Горгоната Медуза, сър Томас Мор и Максимилиан Робеспьер. Те се опнаха във фаланга, с глави, пъхнати по военному под левите мишници, а в десниците си държаха дълги пики със сребърни върхове. Водеше ги Робеспьер — после се изказа, че по-трудно нещо не бил правил през живота си.

Аззи се опита да призове своя войска — хората му пристигнаха тежко въоръжени, ала бързо се разтвориха във въздуха. Едно от малкото правила, което Безименното бе измислило за случая, беше, че Аззи трябва да се бие сам.

После Безименното зина, обля Аззи с кал и скални блокове, извиси се над него, взе да трака със зъби и да го хапе.

— Ти си смахнат! — извика му Аззи.

— Не съм — отвърна Безименното. — Ама ти защо не мреш?

— Защото си нескопосно творение — отвърна му Аззи.

— Сигурен ли си, че този бой е необходим? Не можеш ли да си умреш и да приключим с тая работа?

— Съжалявам — смънка Аззи.

---

[1] Cannon (англ.) — „оръдие“. Игра на думи. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 5

Аззи се огледа. Дванайсетте олимпийци начело със Зевс бяха наседали по мраморните стъпала току до Бабриел, Михаил и Илит. Бяха дошли и още хора — Принцът и Принцесата, Фауст и Маргарита. Всички като един се изправиха и нахлуха на арената.

— Не е честно — викна Безименното. — Не ти се позволява да си викаш помощ!

— Не съм ги викал — вдигна рамене Аззи. — Самички си дойдоха.

— Аз още не съм имал време да си създам ни приятели, ни съюзници!

— Знам — обади се Илит. — Ти си го избра да действаш самичък.

— Вече е много късно — каза архангел Михаил. Той предвождаше Небесните ангели. — Според мен всички ние сме съгласни, че ти, Безименно, си крайно неподходящ за Върховно божество. Сега ние всички ще се обединим и ще те ликвидираме!

Чу се песен — самотен, силен мъжки глас извиваше бойка мелодия. Беше Аретино — пееше ренесансова версия на „Напред, Христови воини“. Имаше си и хор — всички бяха тук: Куентин и Пъс, Корнглоу и Леонор, сър Оливър и майка Джоана, Родриго и Кресилда. Те се наредиха в тесен кръг около двамата и взеха да насърчават Аззи с подвиквания. Колко глупаво обаче беше да викат за него — осъзна той, — след като нищо не можеше да направи. Мощта на това вероятно най-тъмно от тъмните творения се бе оказала твърде голяма. Не можеше да го надвие.

— Не трябва да умираш — чу той да му казва Илит. — Той може да победи Ананке само ако победи тебе. Ти си храбър, ти дръзна да поставиш своята пиеса! Не се предавай!

ГЛАВА 6

— Добре, дай сега да се поборим в гръко-римски стил — рече Безименното и придоби смътни човешки очертания. — До смърт.

Той сграбчи Аззи в мощна хватка.

— Не можеш да го убиеш! — извика Куентин.

— Не мога ли? Че защо?

— Защото ми е приятел!

— Млади човече, ти май изобщо не разбираш в какво положение се намираш. Аз съм Гълтачът на души, момчето ми. Твоята ще ми се види като пияна вишничка, бучната върху сметановата мелба, която представлява душата на ей тоя глупав демон тук.

— Не! — И Куентин прасна по главата Безименното с разтворена длан. Безименното даде на заден и оголи зъби — и тогава Пъс бодна свръхбожеството в корема. Безименното рухна върху кървавия пясък. Сър Оливър навлезе в кръга, влачейки копие, и с помощта на майка Джоана го наръга в окото.

— Е, това вече много ми дойде — въздъхна Безименното, щом копието го промуши през главата, и умря.

Сред небесата над тях изникна Ананке. Старата дама се усмихваше.

— Браво, дечица! — извика тя. — Знаех си, че можете да се обедините, ако положението наистина стане напечено!

— Значи, ето защо си измислила цялата тази постановка! — викна ядосано Аззи.

— Това е една от многото причини, лисичето ми — подсмихна се Ананке. — Винаги има причини вътре в причините и всяка причина за дадена причина на свой ред може да бъде изследвана и разложена на съставляващите я причини. Не си задавай въпроси, приятелю. Нали сте живи, всичките до един при това.

И всички те се впуснаха в буен танц. Хванаха се за ръце и се издигнаха във въздуха. И литнаха все по-бързо и все по-високо, всички

заедно, всички освен...

ГЛАВА 7

Аретино се събуди внезапно и изсумтя. Надигна се и погледна през прозореца. Слънцето сияеше над Венеция. До него на леглото лежеше ръкопис. „Легенда за златните светилници“.

И си спомни, че бе сънувал фантастичен сън. Това беше едното обяснение.

Другото обяснение беше, че Аззи бе успял да запази онази Венеция в Лимбо.

Той погледна през прозореца. Навън се разхождаха хора. Забеляза Корнглоу и Леонор.

— Какво става? — викна им той.

Корнглоу вдигна поглед.

— Внимавай, Аретино! Разправят, че монголите щели да дойдат всеки миг!

Значи Венеция беше обречена? И тогава Аретино разбра, че всичко е наред. Онова, което му трябваше сега, бе да намери някое тихо местенце, да седне и да продължи да си пише пиесата.

Аретино се събуди. Утрото бе великолепно. Спомни си, че бе сънувал някакъв непонятен сън. Някакъв демон бе дошъл при него и му бе наредил да напише пиеса. В пиесата се разказваше за някакви пилигрими и някакви златни светилници и тя така разгневи силите на Вселената, че Венеция бе осъдена да загине. Но после Ананке реши да я пощади, тъй че времевата линия, по която бе продължил да действа демонът, беше отрязана и изпратена в Лимбо. А той се бе събудил в онази Венеция, която остана в реалния свят.

Поетът стана и се огледа. Всичко си беше както винаги. Зачуди се какво ли става в другата Венеция — онази в Лимбо.

ГЛАВА 8

Фатус доста се разтревожи, когато му казаха, че в Лимбо пристигнал някакъв нов град. В Лимбо имаше много места, които някога са съществували, и много, които изобщо никога не са съществували. Тук бяха и градините на Хесперидите, и дворът на Артур в Камелот, и изгубеният град Лис.

Новият град беше Венеция — Венеция на Катастрофите. Той се поразходи из него. Дивеше се на неговата красота. Хората не знаеха, че всичко това ще изчезне, ще умре и ще възниква отново и отново всеки ден. Той вървеше ли, вървеше, обкръжаваше го смърт и той го усещаше много живо. Всеки ден щеше да е ново начало. Искаше му се да може да каже на хората, че няма никаква причина за страх — на сутринта всичко щеше да започне отново. Но хората не искаха да го слушат и тъй щяха вечно да живеят в състояние на тревога, и всеки ден щяха да започват отначало.

Фатус доближи влюбените — Корнглоу и Леонор. Много беше ободрително да види двама души, за които това, че живеят и се обичат, бе непрестанно откровение, светлина, която не угасва. „Идете и научете и другите“ — рече им той, но те само му се присмяха. „Да живееш, е просто — отвърнаха му те. — Всеки го може, няма нищо за учене.“

Фатус се върна в своя замък, взря се замислено в своите вехтории и се зачуди какво ли ще става по-нататък.

ГЛАВА 9

Във Венеция — онази в Лимбо — Корнглоу и Леонор си говореха за Аретино.

— Чудя се дали някога ще си напише пиесата...

— Сигурно. Ала не истинската. Ще напише тази тук — в която всички ние умираме всяка вечер и се раждаме отново всяка сутрин. Надявам се, че не те е страх от смъртта, любов моя?

— Може и малко да ме е страх... Но утре пак ще сме живи, нали?

— Тъй вярвам аз. Ала докато умираме, смъртта ще си е смърт...

— Трябва ли да умрем?

— Довечера цяла Венеция ще умре.

Разнесе се тропот на копита. Конници в града... Монголите!

Корнглоу се бие храбро, но е пронизан от пика. Монголите се опитват да грабнат Леонор, ала не могат я настигна — още не се е родил онзи монгол, който може да догони дъщеря на елф. Тя изтичва на улицата, хвърля се във водата и плува надалече от града. Вълните са високи, стените се рушат, Венеция гори. Тя гледа това за миг, ала не може да се задържа повече над водата. За първи път ѝ се случва да умре и макар и да е трудно, тя знае как се прави това. Главата ѝ изчезва под вълните.

ГЛАВА 10

Аззи усети, че някаква гигантска ръка го стиска. После падна мрак. Когато се събуди, една хладна ръка милваше челото му.

— Илит! Какво правиш тук? Не знаех, че и за демоните и вещиците имало задгробен живот!

— Значи излиза, че ние с тебе още сме живи.

Аззи се огледа. Намираще се в Дружелюбната кръчма в Лимбо — неутрално място за Добри и Зли духове.

— Какво стана с Вселената?

— Благодарение на тебе Ананке успя да я спаси. Всички трябва да сме ти благодарни, макар и да се боя, че много хора са ти страшно ядосани. Съветът на Злото обмисля дали да не ти наложи мъмрене, задето изобщо си започнал всичко това. Ала на мен никак не ми е безразлично какво ще стане с тебе, Аззи... и се боя, че никога няма да ми бъде.

Той я хвана за ръка.

— Дъще на Мрака — успя да се усмихне той едва-едва, — ние с теб сме си лика-прилика.

Тя кимна, усмихна се и стисна ръката му.

— Знам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.